

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

An aerial photograph of a city, likely in Iran, featuring a large mosque with a prominent blue dome and minarets in the foreground. The city is densely packed with buildings, and a large, modern building with a glass facade is visible in the middle ground. The entire image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The Persian text 'فرم هست' is written in a large, white, elegant script across the center. A smaller, less legible text 'علیه السلام' is visible near the top of the main text.

فرم هست

علیه السلام





شناسنامه::

مجری طرح:

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل شهرداری قم

رئیس شورای تدوین عملکرد:

مهدی کلانترزاده

مدیر پروژه و سردبیر: محمدرضا چیت ساز

هماهنگی امور اجرایی: محمدرسول مهدوی

دبیر تحریریه: زینب آخوندی

گرافیک و صفحه آرا: امیررضا سیفی

تولیدات رسانه ای: علی اصغر فاریابی

هماهنگی و نظارت بر چاپ: عباس ذاکری

محتوای خبری: سیدسعید سیدهاشمی، محبوبه آقانوری،

محدثه نجف زاده، الهام حلاجیان، زهرا حسین پور

سایر همکاران: محمد محمودی، محمد جواد ملاعظیمی،

حامد رضا افشاری، حمیدرضا داودی، مهسا زمانی

پشتیبانی: حوزه معاونت مالی و اقتصادی

با تشکر از همراهی: مدیر کل حوزه شهردار، معاونین،

مشاورین، مدیران ستادی، مناطق هشتگانه و سازمان های

تابعه و سایر همکاران مجموعه شهرداری قم

بهار ۱۴۰۳ | شهر مقدس قم



ناشر:

شابک:



قم حرم اهل بیت است. قم مرکز علم است. قم مرکز تقواست. قم مرکز شهادت و شهامت است. از قم، علم به همه جهان صادر شده است و می شود و از قم شهامت به همه جا صادر می شود. قم شهری است که در آن ایمان و علم و تقوا پرورش یافته. از آن وقتی که قم بوده، قم از زمان ائمه اطهار مورد توجه اسلام بوده است. از قم تقوا، شجاعت، شهامت و همه فضایل به همه جا صادر می شود و صادر خواهد شد.

بیانات در دیدار گروهی از مردم قم | ۶ شهریور ۱۳۵۹



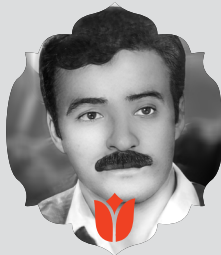
اینجا قطب زیارتی و معنوی است؛ اینجا حرم حضرت معصومه، این بارگاه باشکوه قرار دارد؛ مسجد جمکران در اینجا بنا شده است؛ حرم امامزاده‌های گوناگون در این شهر واقع شده است؛ که هر یک از این امامزاده‌هایی که در خیابانهای قم مدفون هستند، اگر در هر شهری بودند، مرکز و محور آن شهر قرار می‌گرفتند. اینها همه ظرفیتهای ملی و بین‌المللی و کارکردهای این شهر مقدس است.

قم چون از دوران طاغوت مغضوب دستگاه حکومت بود، متأسفانه عقب‌افتادگی‌های متراکمی دارد. این عقب‌افتادگی‌ها را باید مسئولین محترم با جدیت و به سرعت برطرف کنند.

بیانات در اجتماع عظیم مردم قم | آبان ۱۳۸۹

گرامی باد

یاد و نام جاویدان ۷ شهید سرافراز
و ۷۹۲ عضو خانواده بزرگ ایثارگری شهرداری قم



بسیجی شهید
اسماعیل کریمی



بسیجی شهید
حسین ذوالفقاری



بسیجی شهید
حسین مولوی



بسیجی شهید
غلامرضا بابااحمدی



بسیجی شهید
محمد معماریان



بسیجی شهید
محمدکاظم آل اسحاق



بسیجی شهید
یدالله صادقی

فهرست

فصل اول	سكاندار شهر..... ۱۱
فصل دوم	پارلمان شهر..... ۳۳
فصل سوم	خادمان شهر..... ۳۹
فصل چهارم	حامیان شهر..... ۴۳
فصل پنجم	چشم انداز شهر..... ۶۷
فصل ششم	عملکردهای شاخص..... ۶۹
فصل هفتم	اهم پروژه های ۱۴۰۲..... ۷۱
فصل هشتم	آینده شهر..... ۷۹



پیشگفتار

سال ۱۴۰۲ در نهمین سال جهاد تحول شهر مقدس قم با سکان‌داری سید مرتضی سقائیان‌نژاد در قامت شهردار قم، یکی دیگر از سال‌های ماندگار در مسیر توسعه، اعتلا، پیشرفت، عمران و آبادانی همه‌جانبه‌ی شهر قم بود و این کلان‌شهر شاهد اتفاقاتی مبارک و کم‌نظیر در حوزه مدیریت شهری بود، برنامه‌ها و پروژه‌هایی که در ادامه سال‌های قبل و با شعار "قم در مسیر تحول" به بهره‌برداری رسیدند و زائران و مجاوران این سرزمین آسمانی حلاوت آن را چشیدند.

هرچند سال ۱۴۰۲ هجری شمسی که سومین سال فعالیت دوره ششم شورای اسلامی شهر قم نیز بود، با تغییراتی در اعضای این شورا برخی حواشی مجال بروز پیدا کرد و برخی تفکرات و اهداف ناصواب جریان‌های سیاسی و موضوعاتی غیرمرتبط با امور شهری به پارلمان شهر و مجموعه مدیریت شهری قم راه یافت؛ اما این اختلاف‌نظرها و حواشی ایجادشده به دنبال آن، با مدیریتی هوشمندانه و مدبرانه خللی را در خدمات‌رسانی بخش‌های اداری، اجرایی و عملیاتی شهرداری قم به وجود نیاورد و مسیر خدمت برای خادمان شهر، هرچند دشوار و با ایجاد موانع متعدد و بهانه‌های واهی همراه شد، اما شوق خدمت و انگیزه تلاش برای مردم، باعث افزایش انسجام و یکپارچگی در مسیر خدمت به مردم و شهر کریمه اهل بیت سلام‌الله علیها شد و اثری از این آتش تفرقه بر جای نماند.

پس از سال‌ها همراهی و وفاق در ۲ مجموعه مدیریت شهری، شامل شورای اسلامی شهر قم به عنوان رکن سیاست‌گذاری و نظارت و شهرداری قم به عنوان مجری و متولی امور شهری که ماحصل آن رشد، توسعه و پیشرفت شهر قم به‌ویژه در مباحث کلان و زیرساختی بود و سال‌های طلایی را در این شهر شاهد بودیم، با تغییراتی در مسئولیت‌های اعضای شورای اسلامی شهر در ماه‌های ابتدایی سال، شاهد نمایان شدن اختلافات تعدادی از اعضای پارلمان شهر با سیاست‌ها و برنامه‌های در حال اجرای شهرداری قم بودیم که

برخلاف اصل شورا، بیشتر متکی بر آرای افراد بود و در مجموعه اعضای شورای شهر مورد تصویب قرار نمی‌گرفت.

از سوی دیگر هرچند در نیمه‌های سال تغییرات مدیریتی در سطح استان قم با تغییر استاندار قم به عنوان نماینده عالی دولت در استان، با کاهش اثرگذاری جریان سیاسی خاصی در سطح استان مواجه شد و فضای تعاملی شهرداری با مجموعه استانداری را بهبود بخشید، اما برخی نگرش‌های مدیریتی به‌ویژه در ایام انتخابات مجلسین شورای اسلامی و خبرنگان رهبری در اسفندماه سال ۱۴۰۲ چالش‌هایی را به وجود آورد که علی‌رغم اعلام صریح و چندین باره دوری فضای سیاست در امور اجرایی شهر منجر به هزینه‌هایی مادی و معنوی برای شهر و شهرداری شد.

بی‌اخلاقی‌های انتخاباتی و بهانه‌های تکراری برخی از کاندیداها، جریان‌ها و احزاب با زیرسوال بردن خدمات گسترده شهرداری و دامن زدن به سوءبرداشت‌هایی غلط توسط کاندیداها، مورد حمایت جریانات سیاسی خاص و ادامه آن توسط برخی شخصیت‌ها و مسئولان استان و حتی تعدادی از اعضای شورای اسلامی شهر و علنی شدن برخی اختلاف‌نظرها با رسانه‌ای شدن آن‌ها، در کنار پناه بردن به برخی عبارات عوام‌فریبانه و تحت عنوان مطالبه‌گری و شفافیت از دیگر موانعی بود که از آغازین ماه‌های سال ۱۴۰۲ در مقابل شهرداری قم قرار گرفت و سختی فائق آمدن به مشکلات و موانع اجرایی امور شهر و پروژه‌های شهری را چندین برابر کرد.

علی‌رغم تمام این حواشی و مشکلات اجرایی، همچون سالیان گذشته تعیین تکلیف پروژه‌هایی با بیش از نیم قرن سابقه و دارای مشکلاتی عدیده و بی‌شمار از دستاوردهایی بود که در سال ۱۴۰۲ شهرداری قم توانست افتخار به سرانجام رساندن آن را به دست آورده و پروژه‌های بی‌شماری را در چندین مرحله به زائران و مجاوران شهر مقدس قم تقدیم نماید، نکته‌ای که حتی منتقدان مجموعه شهرداری و شخص شهردار قم نیز به این موفقیت اذعان داشتند.

دستمایه قرار گرفتن تفکرات سیاسی و حزبی در سال ۱۴۰۲ و به‌ویژه پس از طرح علنی و رسانه‌ای شدن برخی مشکلات و پروژه‌های شهر قم که در مسیر اجرا دچار چالش‌های متعدد بودند و رفع این مشکلات صرفاً از طرف شهرداری قم مردود بود، اهدافی را از جمله ایجاد و القای ناکارآمدی شهرداری و مدیریت شهری را دنبال می‌کرد و درصدد آن بود تا مردم را ناراضی از امور شهری جلوه دهد، امری که در چندین مرحله و با طرح چندین بهانه منتشر و منعکس شد اما در آخر پوشالی بودن ادعای نارضایتی عموم مردم ثابت شد و مردم در کنار انتقاد از برخی امور که جزئی از بدیهیات است و در مسیر رشد و اعتلا لازم و ضروری، نشان دادند از خدمات خادمان خود در مجموعه مدیریت شهری رضایت کلی داشته و فهم و درک شهروندان و بینش آنان در مقابل خدماتی که دریافت می‌کنند واضح و مشخص است.

عدم باز شدن گره‌های پروژه‌هایی نظیر مترو قم که با انجام کامل تعهدات شهرداری و تلاش‌هایی چندین ساله برای رفع مشکلات قراردادی و اجرایی آن، در سال ۱۴۰۲ تنها در انتظار تعهدات دولت برای تأمین ناوگان و واگن‌ها بود تا با انجام آزمون‌های راه‌اندازی به افتتاح رسیده و در اختیار مردم قرار گیرد و یا پروژه مونوریل قم با انبوه گسترده‌ای از مشکلات و موانع و اهدافی نامشخص، ۲ پروژه‌ای بود که انتقادات زیادی را معطوف به مجموعه شهرداری نمود و حتی بار سنگین عدم انجام تعهدات دولتی را نیز از تقصیرات شهرداری عنوان کردند و چشم بر حقایق واضح بستند.

رویکرد نرم‌افزاری که از جمله سیاست‌های اجرایی شهرداری قم در برنامه دوم راهبردی و عملیاتی قم ۱۴۰۴ بود، در سال ۱۴۰۲ بیشتر به منصف ظهور رسید و رشد شاخص‌های عملکردی در حوزه‌های فرهنگی، اجتماعی، ارتباطاتی و شهر هوشمند و تمرکز برنامه‌های شهر و همچنین اختصاص بودجه‌های مشخص برای انجام این امور و ارتقاء و افزایش آن‌ها را به دنبال داشت.

وجوه ارتباطاتی از جمله موضوعاتی بود که در سال ۱۴۰۲ بیشتر، متمرکزتر و بر اساس برنامه و تمهیداتی قبلی در مسیر اجرا قرار گرفت و در نیمه دوم سال، شاهد برگزاری هفتگی نشست‌های تبیینی با حضور شهردار، مدیران شهری و اقشار مختلف شهروندان اثرگذار نظیر آئمه جماعات مساجد سطح شهر، مسئولین هیئات مذهبی، اصحاب هنر و رسانه و... بودیم.

دیدارهای روزانه مردمی مدیران شهری در سطوح مختلف و نشست‌های مردمی در محلات و مساجد شاخص شهر با حضور اعضای شورای اسلامی شهر و مدیران از اقداماتی بود که باهدف تبیین دقیق عملکرد خادمان شهر به انجام رسید و در آستانه انتخابات اسفندماه ۱۴۰۲ منجر به اطلاع مردم از دستاوردها شد.

رشد بودجه‌ای کم‌سابقه شهرداری قم و رسیدن این بودجه در اصلاحیه مصوب شورای اسلامی شهر قم به مرز ۱۰۰ هزار میلیارد ریالی در سال ۱۴۰۲ با تحقق بیش از ۱۰۰ درصد در کنار رشد بیش از ۵۰ درصدی بودجه اصلاحیه ۱۴۰۲ برای سال ۱۴۰۳ و ورود بودجه سالانه شهرداری قم به اعداد ۱۵ رقمی، از دیگر نمودهای بارز تلاش اجزای مختلف مجموعه شهرداری قم بود و رویکردی که نشان از عزم و همت این مجموعه برای ادامه مسیر تحول، رشد و پیشرفت عرصه‌های گوناگون شهرداری.

با ایجاد زمینه‌هایی در ساختار حاکمیتی و دولتی در همراهی و مشارکت با شهرداری‌ها، در ابعاد ملی نیز شهرداری قم با بسط ارتباطات فی‌مابین در مجموعه‌هایی نظیر وزارت کشور و

سازمان شهرداری‌ها، مجمع شهرداران کلان‌شهرهای کشور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و... استفاده از فرصت‌هایی نظیر ظرفیت‌های ملی و منابع در اختیار دولت را در دستور کار قرار داد تا بتواند از این طریق نسبت به تأمین منابع مورد نیاز پروژه‌های شهری اقدام نماید.

با نگاهی گذرا به عملکرد برخی شهرداری‌ها در سطح کشور و مقایسه آن با شهرداری قم، شاخص‌هایی نظیر پایین‌ترین نرخ اداره شهر، کم‌ترین درصد بودجه جاری در مقابل بودجه‌های عمرانی، چابک‌ترین ساختار اداری و نیروی انسانی را می‌توان به عنوان دستاوردهای خاص شهرداری قم در سطح کشور مطرح کرد؛ اموری که با درایت و راهبری پیشکسوت‌ترین شهردار کشور و تلاش مجموعه‌ای منسجم، متخصص و تلاش‌گرنام شهر قم را به عنوان الگویی کارآمد در مدیریت شهری کشور مطرح کرده است.

در نوشتار پیش‌رو سعی شده است در ادامه تدوین و انتشار مجموعه‌های قبلی گزارش عملکرد شهرداری قم در سال‌های گذشته، با هدف جهاد تبیین و اطلاع‌رسانی و انعکاس فعالیت‌های خادمان مردم در بخش‌های مختلف خانواده بزرگ شهرداری قم، علاوه بر نگاهی اجمالی به آنچه در سال ۱۴۰۲ برای شهر و مدیریت شهری قم گذشت، مروری شود بر برخی کلان پروژه‌های شهری که در سال ۱۴۰۲ به سرانجام رسید و در اختیار مردم قرار گرفت.

همان‌گونه که در نسخه‌های سال‌های گذشته این نوشتار آمد، این مجموعه علاوه بر اطلاع و آگاهی عموم ذی‌نفعان شهرداری قم به خصوص شهروندان گرامی، می‌تواند مرجعی باشد برای علاقه‌مندان و فعالان حوزه‌های مختلف مدیریت شهری در راستای استفاده از تجربیات و راهکارهای اجرایی در امورات شهر که با تلاش مجموعه اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری قم و همراهی و مشارکت همکاران دیگر بخش‌های صف و ستاد شهرداری قم به رشته تحریر درآمده و منتشر شده است.

گزارش عملکرد شهرداری قم در سال ۱۴۰۲، چهارمین مجموعه از کتاب‌های گزارش عملکرد شهرداری قم پس از انتشار موفق و استقبال از کتاب گزارش عملکرد ۶ ساله، گزارش عملکرد سال ۱۴۰۰ و گزارش عملکرد سال ۱۴۰۱ با محوریت اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری قم با آسیب‌شناسی ساختار مجلد‌های قبلی، بر اساس مأموریت‌های شهرداری قم در سند چشم‌انداز قم ۱۴۱۴، برنامه عملیاتی دوم قم ۱۴۰۴ و اصلاحیه بودجه سال ۱۴۰۲ شهرداری قم فصل‌بندی و با احصا دقیق اطلاعات تدوین شده است.





فصل اول

سكان دار شهر



مقدمه

شهرها در نظام زندگی امروز بشر، نقشی پررنگ را ایفا می‌کنند و شئون مختلف زیست شهروندان درگرو نوع و کیفیت شهری است که در آن زندگی می‌کنند، گستره‌ای وسیع از امکانات و زیرساخت‌ها، تا روح و کالبد هر شهر را در دامنه عوامل تأثیرگذار بر زندگی شهروندان تعریف می‌کنند.

به دنبال این ساختار اجتماعی، ساختار حاکمیتی نیز در شهرها، مفاهیم مختلفی را در ابعاد بزرگ و کوچک در بر می‌گیرد که در نظام حاکمیتی امروز، عمده‌ی این عوامل را مربوط به مدیریت شهری دانسته و مأموریت‌هایی را برای ارکان این نظام در نظر گرفته است. حوزه سیاست‌گذاری و نظارت بر عهده شورای اسلامی شهر و برنامه‌ریزی و اجرای آن را در سازمانی کلان و با بخش‌های متعدد تخصصی، اجرایی و عملیاتی به نام شهرداری طبقه‌بندی می‌کنند.

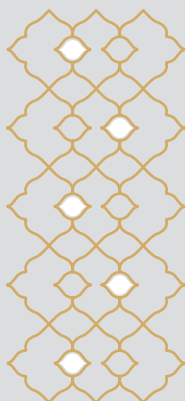
شهرداری‌ها با انجام ۳۷۲ وظیفه، عنوان پرکارترین دستگاه اجرایی را به خود اختصاص داده‌اند و با این حجم مأموریت و مسئولیت، این نهادهای عمومی غیردولتی در ارتباط‌ترین دستگاه اجرایی با مردم شده‌اند.

گستره‌ی مأموریت‌های شهرداری‌ها و تنوع امور تخصصی، اجرایی و عملیاتی در بخش‌های مختلف و پراکنش آن در جای‌جای شهر، نیازمند مدیریتی ویژه و توانی خاص در ایجاد هماهنگی اجزای مختلف مجموعه شهرداری است تا حرکت شهر به عنوان یک موجود زنده و در مسیر توسعه، پیشرفت و تعالی با خللی مواجهه نگردد.

مدیریت کلان در مجموعه‌ای نظیر شهرداری‌ها، نه تنها نیازمند علم مدیریت و ابزار به‌روز آن است، بلکه ملزم به وجود تجارب و سوابقی است کارآمد و کارگشا در راستای امورات شهری و شناخت دقیق ظرفیت‌ها و آگاهی کامل از نیازهای شهر و شهروندان.

شهردار یک شهر به‌عنوان سکان‌دار این دستگاه بزرگ خدمت‌رسان که اثرات بسیاری را بر زندگی شهروندان آن برجا می‌گذارد، می‌بایست مدیری باشد مدبر، هوشمند و خلاق که بتواند مشکلات متعدد اجرایی را حل و فصل نموده و شهر را در جهت رشد و توسعه به‌پیش ببرد.

در این فصل از کتاب گزارش عملکرد سال ۱۴۰۲ شهرداری قم، نگاهی خواهیم داشت به روش مدیریتی شهردار قم در مدیریت شهر و شهرداری قم.





شهردار قم؛

شهرداری برایم سکو نیست

دوقطبی‌های موجود در شهر قم گاهی مشکل‌ساز می‌شود!
در حال حاضر شهرداری قم وضعیت مالی مطلوبی دارد

حالا دیگر باید او را شهردارترین مرد ایرانی دانست. حدود ۲۱ سال است که شهردار بودن را در کارنامه خود دارد. سید مرتضی سقائیان نژاد حدود ۱۲ سال شهردار اصفهان بود و از سال ۱۳۹۴ تاکنون در کسوت شهردار قم خدمت می‌کند. او می‌گوید هرگز شهرداری را به‌عنوان سکویی برای رسیدن به دیگر پست‌ها قرار نداده است و حضورش در شهر قم را برکت زندگی‌اش می‌داند. هم‌زمان با آغاز سال جدید با او به گفتگو نشستیم تا بیشتر از اقدامات مجموعه خود در سالی که گذشت بگوید.

قم و برخی شهرهای دیگر خورشید شهر هستند؛ به طوری که مسائل مختلف شهری تحت تالو دو قطب معنوی شهر، یعنی حرم مطهر و مسجد جمکران است. وجود حوزه‌های علمیه و تحصیل دانشجویان از سراسر جهان از دیگر ویژگی‌های شهر قم است. همچنین در این شهر ۸۰۰ موسسه پژوهشی فعالیت دارد. تاریخ هفت‌هزارساله این شهر از دیگر ویژگی‌های برجسته آن است. شهر قم سالانه ۲۲ میلیون زائر دارد که در کنار موقعیت جغرافیایی شهر، از ویژگی‌های بسیار مهم شهر قم محسوب می‌شود.

در برنامه راهبردی اول تلاش کردیم زیرساخت‌های شهر قم مانند محورهای ترافیکی، شاخص‌های زیست محیطی، تقاطع‌های غیرهمسطح، ناوگان حمل‌ونقل عمومی و ایمنی شهری را توسعه داده و اصلاح کنیم.



در مسئله شریان‌های ترافیکی شهر که به نوعی استخوان‌بندی شهر محسوب می‌شوند باید پل‌ها، تقاطع‌های غیرهمسطح، مسیرها و خیابان‌هایی احداث می‌شد که در دو برنامه مشغول این مسائل بودیم. سال سوم از برنامه

از مهم‌ترین اقدامات و طرح‌هایی که مجموعه شهرداری در سال ۱۴۰۲ انجام داده یا به ثمر نشانده بفرمایید.

اگر ما بخواهیم یک ارزیابی جامع از اقدامات داشته باشیم باید به صورت علمی چهار رکن در عملکرد شهرداری قم را بررسی کنیم. برنامه محوری، منابع، انسجام و مدیریت؛ که اگر شرایط آن‌ها را بررسی کنیم به میزان موفق بودن عملکرد شهرداری پی خواهیم برد.

برنامه نخست شهرداری قم از ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ در جریان بود و برنامه دوم آن از ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۴ در حال اجراست و در حال حاضر در سومین سال اجرای برنامه دوم هستیم. هم‌زمان برنامه سوم راهبردی شهرداری قم نیز در حال تدوین است.

برنامه نخست شهرداری قم به پایان رسیده که از نظر مالی بالای ۹۰ درصد و از نظر برنامه‌ای بالای ۷۰ درصد تحقق داشته است. عدالت محوری، عملکرد برنامه‌ای، شفافیت مالی و ... از جمله سیاست‌های برنامه اول بود که در این سال‌ها در این ریل حرکت کردیم.

شهر قم دارای شاخص‌ها و ویژگی‌هایی است که اگر آن را در نظر بگیریم، با مشکل مواجه خواهیم شد. در تعبیر داریم که

شد و امروز شهرداری قم صادرکننده مدیران نخبه به سراسر کشور است.

مسئله سوم در عملکرد شهرداری قم انسجام است که دو بخش دارد. یک بخش مربوط به داخل شهرداری است و بخش دیگر مربوط به انسجام خارجی و تعاملات شهرداری با ارگان‌های دیگر می‌شود که در این مسیر به صورت ماهانه جلساتی برای هماهنگی مسائل مختلف برگزار می‌شود. فراجا، حوزه علمیه، تولیت حرم مطهر، تولیت مسجد جمکران، استانداری، سپاه پاسداران، دستگاه‌های نظامی و انتظامی دستگاه قضایی و ... از دستگاه‌هایی هستند که هماهنگی کاری و انسجام شهرداری با آن‌ها بسیار خوب پیش می‌رود. در حوزه‌های مختلف هم

راهبردی دوم را پشت سر گذاشتیم و ۲۲ تقاطع از ۳۵ تقاطع غیرهمسطح موردنیاز در شهر تکمیل شده است. ۱۰ تقاطع در سال ۱۴۰۳ آغاز شده یا تکمیل می‌شود. همچنین تا سال ۱۴۰۴ باید به مرحله اتمام این ۳۵ تقاطع غیرهمسطح برسیم. شاخص دوم ارزیابی عملکرد، وضعیت منابع شهرداری قم است. در مقایسه با اصلاحیه بودجه در سال ۱۴۰۲ توانستیم درآمدهای شهرداری را ۱۰۹ درصد محقق کنیم. یعنی نزدیک ۱۱ هزار میلیارد تومان تحقق درآمد داشتیم در حالی که اصلاحیه ما ۹ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بود. بودجه ۱۴۰۳ هم با شرایط خوبی پیش‌بینی شد و در عین حال توانستیم در حوزه منابع غیر نقدی و ملکی اقدامات بسیار خوبی



تلاش کردیم کارها با هماهنگی و قدرت به جلو برود.

انجام دهیم. در حوزه منابع مسئله نیروی انسانی هم از موضوعاتی بود که در تقویت و حفظ و نگهداری آن تلاش‌های بسیاری

بسیار غنی است. با این ذخیره می‌توان به‌خوبی مسائل شهر را به‌پیش برد و شرایط کاملاً امیدوارکننده است.

در حال حاضر نزدیک به ۶ هزار میلیارد تومان ذخیره اراضی توسعه شهری داریم. البته در این عدد برخی از منابع ما محاسبه نشده است. تنها بخشی از اراضی که در منطقه کوه سفید متعلق به شهرداری است، نزدیک به ۱۰ هزار میلیارد تومان ارزش ریالی دارد. در حال طراحی برای این اراضی هستیم که در صورت اجرا و تکمیل گشایش ترافیکی خوبی ایجاد شود. از طرفی از بخشی از این اراضی به‌عنوان منابع مالی برای پروژه‌های آتی شهر رقم استفاده خواهد شد.

شاید بد نباشد بدانید نیمی از بودجه شهرداری قم هر سال غیر نقدی است که این نشان می‌دهد توان شهرداری برای پیشبرد امور از نظر منابع مالی بسیار بالا است.



از نظر نیروی انسانی هم شرایط خوبی در شهرداری قم وجود دارد و امروز نیروهای نخبه شهرداری به ارگان‌های دیگر صادر می‌شوند. اغلب نیروهای شهرداری قم بومی هستند و در نهایت سه تا چهار نفر اصفهانی هستند.

● حالا که صحبت از درآمد و بودجه شد لطفاً با جزئیات بیشتر در این خصوص توضیح دهید. بودجه‌ها صرف چه اموری می‌شود و البته از میزان بدهی‌های شهرداری بفرمایید.

اگر نگاهی به تفریغ بودجه سال ۱۴۰۲ بیندازیم متوجه خواهیم شد که در مجموع ۲۰ درصد از بودجه ما، به مسائل جاری شهرداری و شهر اختصاص داشته که این موضوع در نوع خود بی‌نظیر است. در حوزه پشتوانه مالی هم شهرداری وضعیت بسیار خوبی دارد. در مجموع در حال حاضر کمتر از دو هزار میلیارد تومان به سه بانک بدهکار هستیم که مربوط به اوراق مشارکت و برخی تسهیلات جزئی می‌شود. نسبت تسهیلاتی که گرفته‌ایم به اوراق مشارکت بسیار کمتر است.

از طرفی چک‌هایی که برای سال ۱۴۰۳، ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ از شهروندان بابت عوارض ساختمانی گرفته‌ایم، بالغ بر دو هزار میلیارد تومان است. یعنی اگر بدهکاری‌ها و طلبکاری‌های نقدی را محاسبه کنیم می‌توانیم بگوییم بدهکار نیستیم.

از نظر پشتوانه مالی و اقتصادی شهرداری قم در یکی از بهترین شرایط خود قرار دارد. ذخیره ملکی شهرداری قم در حال حاضر

و ارزش افزوده هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان تعیین تکلیف شد که این کار بسیار بزرگی در مسیر شفافیت دارایی‌های شهرداری قم و تسهیل سرمایه‌گذاری در بلوار پیامبر اعظم بود.

از طرفی بررسی تملکات بلوار پیامبر اعظم توسط مناطق شهرداری قم و سازمان توسعه عمران شهرداری بعد از ۱۲ سال از جمله اقداماتی بود که انجام شد. همچنین اسناد املاک شهرداری در این بلوار به صورت قانونی گرفته شد که ارزش تقریبی آن ۱۵ هزار میلیارد تومان و ارزش افزوده ۱۵۰۰ میلیارد تومان بود.

گرفتن اسناد تک‌برگی کاداستر برای املاک شهرداری قم به میزان سه هزار سند از جمله اقدامات مهمی بود که سال ۱۴۰۲ انجام شد. این کار بیش از ۱۰ هزار نفر ساعت زمان برد و نتیجه خوبی برای شهرداری قم داشت. کشف املاک شهرداری در مناطق مختلف شهری که در گذشته جزو املاک شهرداری به حساب نمی‌آمد با ارزش تقریبی هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از دیگر اقدامات برای حفظ و حراست از سرمایه‌های شهرداری قم به نفع آبادانی شهر بود.

خرید اراضی خام و ایجاد ارزش افزوده

انسجام تشکیلاتی که در میان نیروهای برجسته شهرداری قم وجود دارد، یک منبع و سرمایه عظیم است و نشان از آن است که توان بسیار خوبی در این مجموعه برای کارهای بزرگ وجود دارد.

● میزان منابع ملکی شهرداری قم تا چه اندازه شفاف است؟

در این زمینه در وضعیت بسیار خوبی قرار داریم. در مسیر شفافیت منابع ملکی شهرداری قم، اقدامات خوبی در سال ۱۴۰۲ انجام شد از جمله می‌توان به بررسی دقیق و عمیق پرونده‌های تملکی شرکت



صبوران پس از ۲۲ سال اشاره کرد.

شرکت صبوران بیش از ۲۲ سال قبل به واسطه شهرداری تهران املاک این بلوار را تملک کرده بود که در این فرایند نزدیک به ۴۰۰ پلاک بلا تکلیف بود. بعد از ۲۲ سال اسناد شهرداری قم در بلوار پیامبر اعظم با ارزش تقریبی ۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان

داشت اما در سال ۱۴۰۲ خودش را به صورت جدی نشان داد، برخی از اختلافاتی بود که از داخل شهر به مدیریت شهری کشیده شد. دوقطبی که در شهر به وجود آمد ابتدا مربوط به شهرداری و شورا نبود اما بین گروه‌های سیاسی در خارج از حیطه مدیریت شهری شروع شد و پایش به مسائل شهری نیز کشیده شد. این اختلافات وارد تعامل بین شورا و شهرداری شد.

این اختلافات زحمت ما را برای کار زیاد کرد اما من اجازه ندادم این مسائل انسجام شهرداری را به هم بزنند. اعتقاد و باوری که امروز در شهرداری است این است که این سیستم در حال انجام دادن کار خود است. برخی بحث‌هایی وجود دارد که ممکن است نیروها را سست کند اما همین باور از جانب مردم، خواص و اقبال بزرگان به شهرداری موجب شده انسجام درونی شهرداری به هم نخورد. هرچند این‌ها زحمت ما را زیاد کرده است.

یک جنگ روانی علیه شهرداری به راه افتاد. برخی در قالب رسانه و برخی در قالب گروه‌های فشار برای ما زحمت درست می‌کردند و بخشی از نیروی ما در این

برای تأمین معوض با ارزش ریالی دو هزار میلیارد تومان از جمله اقدامات ۱۴۰۲ در مسئله تأمین پشتوانه مالی شهرداری قم است. برگزاری جلسات متعدد برای گرفتن سهم شهرداری از تبصره شش قانون نحوه تقویم در اراضی مختلف پردیسان از دیگر اقداماتی بود که با تعامل اداره کل راه و شهرسازی استان قم انجام شد. دریافت اراضی قابل محاسبه از این آیت‌ها و مطالبات شهرداری قم از اراضی هزار هکتاری از جمله اقدامات در این حوزه بود. تمام این اراضی در تعاملات فی‌مابین پذیرفته شده که تعدادی واگذار شده و تعدادی در حال واگذاری است. این‌ها نشان می‌دهد شهرداری قم امروز از نظر پشتوانه مالی در شرایط بسیار خوبی قرار دارد.

ساماندهی ثبت سیستمی توافقات و تملکات شهرداری در سیستم یکپارچه شهرسازی و درآمد که یکی از اقدامات بسیار مهم در شفافیت املاک است در سال ۱۴۰۲ انجام شد.

● در مسیر رسیدن به این اهداف و اقدامات آیا مشکلی پیش روی شما و مجموعه مدیرانتان بود؟

یکی از مشکلاتی که از قبل هم وجود

خوبی انجام شده است که می‌توان به تکمیل سوله پارکینگ، تکمیل ساختمان تی پی اس، ال پی اس، تکمیل ساختمان نگهداری، تکمیل کانال انرژی و تأسیسات برق اشاره کرد.



در حال حاضر برنامه‌ریزی‌ها برای فاز دو مترو نیز صورت گرفته است. تونل به صورت دستی حفر می‌شود و پیمانکار نیز اخذ شده است. همچنین قرارداد تجهیزات ۱۰ رام قطار با شرکت پوژن تکمیل و اسناد مهندسی و طراحی پایه و تفصیلی انجام شده است.

● تا از بحث اقدامات شهرداری در سال ۱۴۰۲ دور نشدیم کمی درباره طرح‌ها و اقدامات اجرایی بفرمایید. مهم‌ترین آن‌ها چه بود؟

فاز پنج عمار یاسریکی از شریان‌های اصلی شهر بود که انجام آن ۵۶ سال طول کشیده بود. این پروژه علاوه بر نقش آفرینی ترافیکی، ۴۰۰ متر از تونل مترو که غدیر را احیا و موجب افزایش ظرفیت ترافیکی هسته مرکزی شهر شد. آزاد کردن بیش از ۳۸۰ پلاک از ابتدای پروژه تا انتها کار بسیار مشکلی بود و هرکدام به اندازه احداث یک تونل از مجموعه شهرداری انرژی گرفت.

حوزه صرف می‌شد. این زحمت موجب شد که فرسایش برای سیستم ایجاد شود. اگر سیستم چابک نبود؛ اگر مورد اعتقاد مردم نبود؛ اگر مورد اعتماد بزرگان شهر قم و عقلای شهر نبود، فرومی‌ریخت.

● نمود بیرونی این اختلافات در عملکرد مدیریت شهری چه بود؟ آیا به‌طور مشخص می‌توانیم پروژه یا اقدامی را نام ببریم که بدون وجود این اختلافات به هدف خود می‌رسید؟

من اعتقاد داشتم که می‌توانستیم تا ۲۲ بهمن سال ۱۴۰۲ قطار شهری قم را راه‌اندازی کنیم. اگر انسجام کافی وجود داشت مطمئن باشید که این کار انجام‌شدنی بود. به دلیل اختلاف‌نظرها استقرار واگن از شهر مشهد انجام نشد و مجموع این عوامل شهر قم را متضرر کرد.

● وضعیت کنونی متروی قم چگونه است؟

فاز اول قطار شهری شامل ۶ کیلومتر با دو ایستگاه مطهری و کشاورز تکمیل شده است و ساخت بقیه ایستگاه‌ها هم بالای ۸۰ درصد پیش رفت است.

همچنین در زمینه دیو اقدامات خیلی



سال ۱۴۰۲ در حیطه عمرانی سال بازگشت به هسته مرکزی شهر و اجرای پروژه‌های بسیار مهم اطراف حرم مطهر بود. این کار بر اساس برنامه‌ریزی‌های بالادستی و با پشتوانه اراضی ۴۸ هکتاری در سال ۱۴۰۳ هم ادامه خواهد داشت.

یکی دیگر از طرح‌ها پروژه بهسازی قبرستان نو بود که در حال حاضر توافق بیش از ۱۲۰

بسیاری از ساکنان این مناطق افراد و بزرگانی بودند که توافق با آن‌ها سختی‌های خاص خود را داشت و همین موضوع پروژه را دچار وقفه کرده بود.

این پروژه با تقاطع میدان سپاه کامل خواهد شد که در سال ۱۴۰۳ آغاز به ساخت آن در دستور کار قرار دارد. همچنین دو مسیر دسترسی که به تونل غدیر



مغازه انجام شده و در آینده نزدیک تملک این مغازه‌ها به اتمام می‌رسد. این هم یک پروژه ۲۵ ساله است که با تکمیل آن، ۵ هکتار فضای باز شهری در نزدیکی حرم مطهر ایجاد خواهد شد. راه‌اندازی شهربازی میدان ۷۲ تن از دیگر اقداماتی بود که در ابتدای سال ۱۴۰۳ به ثمر نشست. این موضوع هم از مسائل قدیمی شهر قم بود.

اضافه خواهد شد، وضعیت ترافیکی محور عمار یاسر را بهبود خواهد بخشید. در حال حاضر معضل بزرگی که تملک نیمه تمام در یک محور بود، به پایان رسیده و این اتفاق بزرگی است. از این دست پروژه‌ها در گذشته هم داشته‌ایم؛ از جمله خیابان شهیدان برقی که سال‌ها کار تملک آن روی زمین مانده بود اما اکنون در اختیار مردم قرار دارد.

احداث تونل امام موسی صدر تکمیل خواهد شد.

احداث پروژه بسط شرقی که یکی از پروژه‌های بسیار مهم شهر قم است، در سال ۱۴۰۲ کارسازی شد. نزدیک به دو هزار پارکینگ در این محدوده ایجاد می‌شود که رقمی نزدیک به دو هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در این عرصه شده است.



در همه سال‌های گذشته توجه به مسائل زیست‌محیطی جزء دغدغه‌های کارشناسان، افکار عمومی و جامعه مدنی بوده است. آیا شهرداری قم عملکرد قابل دفاعی در این خصوص دارد؟

به‌طور قطع بله. یکی از مهم‌ترین اقدامات شهرداری قم و سازمان پسماند ساماندهی و مدیریت پسماندهای پزشکی بود. در حال حاضر تمامی پسماندهای پزشکی قم

پیگیری پروژه بهسازی محله دروازه ری و تملک این خیابان از دیگر اقداماتی بود که سال ۱۴۰۲ به‌خوبی پیگیری شد. این خیابان از ابتدا در طرح تفصیلی ۱۸ متر تعریف شده بود که برخی از اهالی نسبت به اختصاص ۶ متر به پیاده‌رو اعتراض داشتند. این مسئله در دست بررسی در کارگروه‌های کارشناسی برای تصمیم‌گیری دقیق‌تر است. این پروژه مشکلات بسیار زیادی داشت و در ابتدای کار تملک ۸۸ ملک در چنین محله‌ای ناممکن به نظر می‌رسید اما امروز بخش عمده اقدامات انجام شده است.

همچنین کار تملک ۶۴ مغازه اطراف حرم مطهر آغاز شده است. ۱۶ پلاک فرسوده در شرق حرم مطهر وجود دارد که وضعیت نامناسبی در این محدوده ایجاد کرده که در سال ۱۴۰۳ مسئله تملک این پلاک‌ها به‌صورت جدی دنبال می‌شود. یکی از پشتوانه‌های این اقدامات، تعریف ۱۰ پروژه سرمایه‌گذاری در اراضی ۴۸ هکتاری است که چهار پروژه در سال ۱۴۰۲ به نتیجه رسید.

مسئله بهسازی میدان مطهری به دلیل اهمیتی که این میدان داشت، از جمله اقدامات سال ۱۴۰۲ بود که این کار با

ورزشی در داخل بوستان‌ها احداث شده و همه این‌ها موجب می‌شود اقبال مردم به بوستان‌ها بیشتر شده و کیفیت نقش‌آفرینی بوستان‌ها در زندگی شهری ارتقا یابد.

❖ چرا حالا به این کار می‌پردازید؟ بتر نبود از همان ابتدای احداث این اقدامات در بوستان‌ها صورت می‌گرفت؟

خیلی طبیعی است که ابتدا باید زیرساخت تکمیل شود بعد به مسائل نرم‌افزاری پردازیم. ما بوستان‌ها را به‌عنوان یک بستر می‌بینیم و انتظارمان این است که ارگان‌های دیگر در راستای وظایف ذاتی‌شان برای ترویج فرهنگ در این بوستان‌ها تلاش کنند.



ما مسجد و نمازخانه و زمین‌بازی می‌سازیم تا زمینه کار برای نیروهای فرهنگی و مؤسسات فرهنگی که در شهر قم فراوان هستند، فراهم شود.

در قرارگاه ۱۹ دی تلاش شده تا همین اقدامات انجام شود. چند گروه و سازمان در سطح شهر کار فرهنگی انجام می‌دهند؟! ما مشتاق هستیم که این افراد وارد میدان شوند و ما نیز زمینه‌سازی‌های لازم

بر اساس استانداردها بازیافت می‌شوند و به‌طور کامل از سایر پسماندها جداسازی می‌شوند.

اقدام دیگر در این خصوص حذف کامل دفع مستقیم پسماند بود. در حال حاضر در سایت البرز زباله‌ها تفکیک می‌شوند و دفن آن‌ها تفکیک شده صورت می‌گیرد به این صورت که زباله‌های خشک از تر جداسازی می‌شوند.

همچنین اقدام مهم زیست‌محیطی که انجام شد مجهز شدن بوستان‌ها به انرژی خورشیدی بود. دیگر اقدامی که به همت سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری رقم خورد استفاده از پساب برای آبیاری فضای سبز و همچنین گسترش فضای سبز قم بود.

این نکته را هم اضافه کنم که توسعه بوستان‌ها در حال حاضر با سرعت کمتری در مقایسه با قبل پیگیری می‌شود و در عوض دنبال این هستیم که بوستان‌های موجود را کیفیت بیشتری بخشیده و از نظر پیوست فرهنگی تقویت کنیم. هدف ما برای سال ۱۴۰۳ در حوزه فضای سبز این است که مسجد و نمازخانه‌ها را در بوستان‌ها تقویت کرده و کتابخانه و مراکز فرهنگی ایجاد کنیم. از طرفی زمین‌های

بودجه شهرداری قم به فرهنگ اختصاص داشت که در بودجه سال ۱۴۰۳ این عدد به ۵ درصد رسیده است. تمام این اعداد بالاتر از دستورالعمل‌ها است.

به نظرم برخی از این انتقادات غرض‌ورزی یا جهالت است، یا گاهی حرف‌های کوچه‌بازاری و غیرمنطقی. ما در سال گذشته نزدیک به ۱۵ میلیارد تومان به مساجد و کانون‌های فرهنگی کمک کردیم.

کمک‌های غیرمستقیم بسیاری به ساخت مساجد در شهر قم نیز صورت گرفته است از جمله واگذاری ۵ زمین برای ساخت مسجد در بلوار پیامبر اعظم، صفر کردن عوارض ساخت‌وساز مساجد و ... که همه این‌ها اگر کار فرهنگی نیست پس چه اسمی دارد؟!

◆ دیگر مسئله مبتلابه زندگی شهری بحث پارکینگ‌هاست. به‌ویژه در هسته مرکزی شهر. آقای شهردار از پارکینگ‌ها چه خبر؟!

در حال حاضر در قم ۶ پارکینگ بزرگ وجود دارد که نزدیک به ۶ هزار محل پارک در هسته مرکزی شهر قم در نظر گرفته شده است. همچنین پارکینگ‌های موتورسیکلت در بخش‌های مختلف شهر قم احداث شده است که اگر بخواهم عددی آمار بگویم

را انجام خواهیم داد.

گاهی بودجه فرهنگی را به کارهای قالبی خلاصه می‌کنند اما کاری که شهرداری در حوزه فرهنگی انجام می‌دهد چند وجه دارد. بسترسازی برای اوقات فراغت نسل جوان، مسجد محوری، خدمات عمومی که موجب امید زایی در مردم می‌شود، نوعی کار فرهنگی است و در زمینه‌ی فرهنگ شهروندی به حساب می‌آید.

۸۰۰ میلیارد تومان بودجه برای سال ۱۴۰۳ در حوزه مسائل فرهنگی پیش‌بینی شده است. گستردگی کار فرهنگی در شهرداری قم کم‌نظیر است. گرامیداشت تمام مناسبت‌های مذهبی و انقلابی که توسط شهرداری قم پشتیبانی می‌شود نوعی کار فرهنگی است.

◆ اما باز هم در این خصوص انتقادهایی به شهرداری وارد می‌شود.

سنجش و معیار این افراد برای کار فرهنگی چیست؟ تمام ارگان‌هایی که در شهر کار فرهنگی انجام می‌دهند را رصد کنید، یک رکن پشتیبانی از تمام این کارها شهرداری است. چرا ما کفران نعمت می‌کنیم؟ با انصاف باید با این موارد برخورد نمود.

در سال ۱۴۰۲ نزدیک به ۳/۵ درصد از



این خصوص سؤال دارند.

داستان‌های منوریل در سال ۱۴۰۲ فراگیر شد. مسئله رفتن منوریل تا پردیسان، شهر پرنیان، طایقان و فرودگاه مطرح شد. موضع ما در این خصوص این بود که هیچ کاری را به بدون کارشناسی انجام نمی‌دهیم.

برخی معتقد بودند که پروژه‌ای که نیمه‌تمام است نیاز به کار کارشناسی ندارد؛ اما اعتقاد ما این بود که ۴ هزار میلیارد تومان که برای این پروژه هزینه شده بدون مطالعه بوده و ۳۰ هزار میلیارد تومان دیگر را نباید بدون مطالعه هزینه کرد. به هر حال اختلاف نظرهای متعددی وجود داشت و در نهایت مشاور برای پروژه گرفته شد، مشاور در بررسی‌های خود به این نتیجه رسید که اجرای خط B مترو به منوریل مزیت زیادی دارد. همین موضوع موجب شده مطالبه نسبت به حفظ خط B در صورت هر تصمیمی برای منوریل، به صورت جدی مطرح شود.

برای تعیین تکلیف مسائل مرتبط با منوریل هم مدارک لازم درباره اقدامات انجام شده، ادعاهای پیمانکار و مشکلات پیش رو جمع بندی و به شورای عالی فنی سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال

۱۲ پارکینگ موتورسیکلت در قم داریم. البته در تلاش برای افزایش پارکینگ‌ها به منظور سهولت در عبور و مرور و نظم شهری هستیم.



به سراغ حمل و نقل عمومی برویم. وضعیت را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در این حوزه سعی در افزایش ظرفیت ناوگان اتوبوس‌رانی داشته‌ایم. سامانه اتوبوس من را راه‌اندازی کردیم که به این وسیله نظارت هوشمند بر عملکرد اتوبوس‌ها در شهر قم صورت می‌گیرد. همچنین به منظور خدمات‌رسانی هر چه بهتر به مسافران مرکز شست و شوی مکانیزه ناوگان اتوبوس‌رانی را احداث کردیم.

نمی‌شود صحبت از اقدامات شهرداری بکنیم اما به منوریل اشاره‌ای نشود. به هر حال بخشی از سازه آن پیش چشم مردم است و آن‌ها نیز در

برسد که حتی بنده با آن مخالف باشم،
نظرجمع برایم ارجح است و طبق آن عمل
خواهم کرد.

◆ درزمینه پیشرفت و توسعه شهر چه کردید؟

این بحث‌ها در دهه ۶۰ مطرح بود. نظرات
متعددی را در این زمینه از مقام معظم
رهبری داریم. ایشان درجایی اشاره
می‌فرمایند که مؤلفه‌های پیشرفت و
توسعه تا جایی باهم مشترک هستند.
در شهر قم تا جایی که از مرز پیشرفت به
حوزه توسعه نرسیده‌ایم، این مباحث
مطرح نیست. تمام اقدامات ما تاکنون در
قم تا حدی بود که بتوانیم این شهر را در
سطح یک کلان‌شهر از نظر زیرساخت‌های
موردنیاز و لازم شهرنشینی مطرح کنیم.
وقتی این زیرساخت‌ها فراهم شود باید
نگاه دوباره‌ای به مؤلفه‌های پیشرفت و
توسعه داشته باشیم و درجایی این مرز
را رد نکنیم. اما آنچه تاکنون اتفاق افتاده
ایجاد امکانات اولیه شهرنشینی است که
با هر نگاهی در توسعه شهری به آن‌ها
نیاز داریم.

وقتی یک خیابان احداث می‌کنیم ابتدا
در بحث‌های تملکی اقدام می‌کنیم. بعد
جابه‌جایی تأسیسات و اجرای اقدامات

شده است.

این نکته را هم اضافه کنم که تکمیل
پست برق منوریل و توافق با برق
منطقه‌ای برای آن و همچنین پیگیری
وضعیت اقلام خریداری‌شده مربوط به
منوریل در گمرکات کشور، از دیگر اقداماتی
بود که انجام شد.

در مجموع تصمیم محوری این است که
منوریل قم به این شکل باقی نماند و
تعیین تکلیف شود. در مرحله نخست
این تعیین تکلیف، تکمیل پروژه در حالت
کنونی است و برای ادامه مسیر مطالعات



کارشناسی بیشتری در حال انجام است.
دیدگاه شهرداری در تمام موارد، همان
دیدگاه مشاور است چرا که ما قرار نیست
نظر شخصی راجع پروژه‌ها داشته باشیم.
با این حال بارها تاکید کرده‌ام که چنانچه
عقل جمعی در سطح استان به نتیجه‌ای

مسائلی مانند درآمد ساخت و ساز روی بیاوریم.

از نظر تشکیلاتی هم مسائل شهرداری‌ها نیاز به بررسی مجدد دارد. در کشور ۷۱ درصد مردم شهرنشین هستند. در هزاره سوم ۹۰ درصد مردم شهرنشین خواهند شد اما تشکیلات اداری شهرنشینی هنوز بلا تکلیف است. این تشکیلاتی که مربوط به ده‌ها سال قبل است، شهرداری قوی نمی‌سازد. قوانین این حوزه باید بازنگری شود. جایگاه شورای شهر باید مشخص شود.

◆ در شهر قم پروژه‌های نیمه‌تمام متعددی وجود دارد. کمی درباره آن‌ها بفرمایید.

ابتدا از دو طرح سامان سازان و شهید کاظمی یاد می‌کنم که هر دو پروژه جنبه حقوقی پیدا کرده و هر دو تحت عنوان ورشکستگی مباحث را به خارج از استان برده‌اند. خیلی کوشش کردیم که این‌ها را وارد مدار کنیم. در پروژه شهید کاظمی تلاش کردیم بانک شهر را وارد میدان کنیم اما بانک مرکزی همکاری نکرد. بعد بانک مسکن وارد میدان شد که آن هم به سرانجام نرسید. هر بار تا نزدیکی اهداف خودمان در تعیین تکلیف این پروژه

عمرانی شروع می‌شود. در نهایت به جداره سازی و تزئینات خیابان می‌رسیم. در شهر قم تاکنون در حال کندن و ریختن آسفالت بوده‌ایم و روزی که به مرز تکمیل زیرساخت‌ها برسیم، قطعاً با بحث‌هایی که عزیزان مطرح می‌کنند در حوزه تطابق اقدامات با ارزش‌های اسلامی و دینی هم همراه هستیم.

اگر برخی از چالش‌ها که مربوط به مسائل ملی است حل شود، شهرداری خدمات بسیار بهتری می‌تواند در اختیار مردم قرار دهند. مدیریت یکپارچه شهری نظم و انضباط شهری، سرعت کارها، پاسخگویی و شفاف‌سازی را ارتقا می‌دهد. وقتی یک ارگان مسئول امور شهر است، این ارگان پاسخگوتر خواهد شد اما درجایی که ۲۵ ارگان در شهر فرمان می‌دهند، پاسخگویی هم اتفاق نمی‌افتد.

◆ سؤال بسیاری از شهرداری‌ها این است که تا کی می‌خواهند تراکم بفروشند؟

این نیاز به ریل‌گذاری قانون‌گذار دارد. چیزی که در قانون درآمدهای پایدار برای شهرداری‌ها در نظر گرفته شده پاسخگوی ۵ درصد هزینه‌های شهر است. ما باید شهر را اداره کنیم و مجبور هستیم به

شهرداری وارد است.

در حیطة جمع‌آوری ریل توپ در میدان شهرداری نیست. در سفر ریاست جمهوری قرار شد ریل برداشته شود اما این کار بدون مطالعه و با فشار بر شهرداری بود. شاید این ریل می‌توانست به تراموا تبدیل شود. اما به‌هر حال خواست مردم بود و شهرداری هم به خاطر مردم وارد



جریان شد. قرار شد ۸۰ هکتار از اراضی هزار هکتاری پردیسان بابت معوض‌ها به شهرداری واگذار شود تا بتوانیم تملک کنیم. وقتی کار را شروع کردیم مالکان جلوی کار شهرداری را گرفتند و معوض‌ها از سوی دولت واگذار نشد. اگر می‌خواستیم وارد تملک شویم تقریباً ۶ هزار میلیارد تومان هزینه داشت که بدون تأمین منابع ممکن نبود. طرح بهسازی ریل هم تماماً برای شهرداری هزینه است و خدمات عمومی خواهد بود.

رسیده‌ایم اما باز مسائلی ایجاد شده که کار به عقب رانده شده است.

پروژه سامان سازان هم سه مؤلفه دارد. یکی زمین است که متعلق به شهرداری است. طرف دوم ماجرا سرمایه‌گذاری است که کارهایی مانند احداث اسکلت در زمین انجام شده است. طرف سوم هم حدود ۱۲۰ نفر از همشهریان هستند که در این پروژه به واسطه سرمایه‌گذار، سهام خریده‌اند. البته در قرارداد پروژه مسئله سهام نبوده و این کار با مسئولیت خود سرمایه‌گذار انجام شده است. حالا که این پروژه مشکل حقوقی پیدا کرده، کار گره‌خورده است.

چندین بار خواسته‌ایم تا زمین که سهم شهرداری است را بفروشیم و خودمان را کنار بکشیم اما اگر این کار را هم بکنیم مشکل این اسکلت حل نمی‌شود.

بازگشایی خیابان یاسمن از دیگر موارد است که در این زمینه همه فرایندها انجام شده است و ان‌شالله در روزهای آینده تعریض مسیر با توافقی که با جامعه الزهرا صورت پذیرفته انجام خواهد شد.

◆ جمع‌آوری ریل راه‌آهن چطور؟! در این خصوص هم انتقادهایی به

قالب این بودجه حرکت کنم. اگر غیرازاین بخواهد صورت بگیرد شوکی به شهرداری وارد می‌شود که بهره‌وری سیستم را کاهش می‌دهد. این کار را نکنند.

در پایان کمی از خودتان بگویید و تجربه کار در قم.

بنده آن زمان که وارد قم شدم نه دنبال نماینده شدن بودم نه به دنبال پست دیگری بودم. من بر آن معتقدم که اگر شهرداری به عنوان سکو برای پست‌های بالاتر مطرح شد، ابتدای مشکلات خواهد بود.

من و خانواده و بچه‌هایم در معرض انواع و اقسام تهمت‌ها و بی‌رحمی‌ها قرار گرفتم ولی نه مصاحبه کردم و نه موضع گرفتم. من روغن سوزی‌هایم را در حرم برطرف می‌کنم!

صبح که کارم را شروع می‌کنم با سلام به حضرت معصومه است و از خانم کمک می‌گیرم. گاهی یک سلام و یک نماز موجب امداد الهی می‌شود.



تشکیلاتی که انسجام دارد و خدایی شود، قدرتش چند برابر می‌شود. در کارهای شهرداری، سد معبر و آزادسازی املاک از موضوعاتی است

شعار امسال رونق تولید با مشارکت مردم است. برای این امر چه برنامه‌ای دارید؟

از مهم‌ترین کارهای شهرداری در این خصوص تولید آسفالت در شهرداری است که برای روکش معابر و باکیفیت بالا تولید می‌شود. همچنین در بحث فضای سبز تولید انواع نهال و گل‌های تزئینی در خود مجموعه صورت می‌گیرد.



در خصوص بحث مشارکت هم باید بگویم قم برای مردمی است که در آن زندگی می‌کنند. رضایتمندی سرمایه اجتماعی ماست و تلاش در انسجام در این حوزه داریم چراکه اگر تفرقه باشد مشارکتی هم صورت نمی‌پذیرد.

و برنامه‌ها برای سال ۱۴۰۳؟

نقشه راه برای سال ۱۴۰۳ همان برنامه‌های ماست. سلیقه‌ای عمل نمی‌کنیم و دغدغه ما تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و جلوگیری از هتاهنگی است.

انسجام ما را به اهدافمان می‌رساند. بودجه ما در شورای اسلامی شهر قم تصویب شده است. موظف هستیم در



که موجب می‌شود با مردم درگیر شویم. گاهی نمی‌شود همه را راضی کرد. اما تلاش کردیم با اعتقاد و انسجام از مردم برای کارها کمک بگیریم.

۲۱ سال است که شهردار هستم و تا زمانی که قانون اجازه دهد در این پست می‌مانم. تنها چیزی که اگر زمانی از اینجا بروم از دست می‌دهم، این حرم مطهر و مسجد مقدس است!











فرمان
شهرستان اسلامشهر



فصل دوم



پارلمان شهر



مقدمه

سال ۱۴۰۲ به عنوان سومین سال فعالیت شورای اسلامی شهر قم با استعفای رئیس شورا برای حضور در رقابت‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی در ماه‌های ابتدای این سال آغاز شد و با این استعفا دومین عضو علی‌البدل انتخابات سال ۱۴۰۰ در بین اعضای شورای شهر حضور یافت.

ریاست محسن محرری در انتخابات خردادماه با جایگزینی وی به جای حسین اسلامی و ادامه این ریاست در انتخابات سالانه شورای اسلامی شهر در تابستان و تغییرات ترکیب اعضای هیئت‌رئیس که همگی از اعضای همسو با تیم شهرداری بودند، باعث ظهور و بروز برخی اختلافات میان اعضا شد که در سال ۱۴۰۰ عمدتاً از ۲ جریان سیاسی شاخص شهر قم به پارلمان شهری راه یافته بودند.

ادامه این اختلاف‌نظرها و باز شدن پای رسانه‌ها به مناسبات داخلی شورایی‌ها، امری بود که منجر به تغییر نگاه مردم و بزرگان شهر به اعضا و ساختار شورا شده و همواره بر موضوع هم‌دلی و انسجام و پرهیز از تفرقه از سوی افراد مختلف تأکید می‌شد.

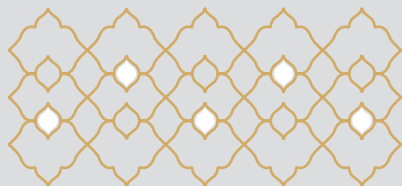
البته ذکر این نکته که حاشیه‌ها و چالش‌های به وجود آمده علی‌رغم صرف توانی مضاعف از مجموعه شورای اسلامی شهر و شهرداری قم، باعث نشد تا امور مختلف شهر نیز گرفتار در این چالش‌ها شود و خللی در آن ایجاد گردد، خالی از لطف نیست و نشان از همت و تلاش جمعی اعضای شورای اسلامی شهر و مدیران شهری در مسیر رشد و اعتلای شهر قم و خدمت به زائران و

مجاوران این شهر مقدس دارد که در عین تضارب آراء هدف اصلی را خدمت شایسته می‌دانند.

برخلاف برخی شائبه‌ها، عملکرد مجموعه مدیریت شهری در این سال از لحاظ بودجه‌ای و عملکردی، بسیار شاخص و حتی در مقایسه‌ای با دیگر کلان‌شهرهای کشور، در رتبه‌ای ممتاز از نظر تدقیق برنامه‌ها، درآمد و هزینه بود و ما حاصل آن اصلاحیه بودجه بیش از ۲ برابری سال ۱۴۰۲ نسبت به بودجه مصوب و اصلاحیه سال ۱۴۰۱ شهرداری قم بود.

ساختمان شورای اسلامی شهر قم نیز در آبان ماه ۱۴۰۲ به بهره‌برداری رسید تا اعضای شورا در محیطی مناسب و تخصصی علاوه بر ایجاد امکان ملاقات و دیدارهای مردمی و پاسخگویی به مراجعان، بتوانند به فعالیت‌های خود در حوزه‌های گوناگون از جمله کمیسیون‌های تخصصی ادامه دهند. این ساختمان در بنایی ۴ طبقه در مجاورت ساختمان شهرداری قم به بهره‌برداری رسید و در یک‌صد و دهمین جلسه رسمی و علنی شورای اسلامی شهر قم، با رأی اعضای شورا این ساختمان به نام شهید مهدی زین‌الدین مزین شد.

از دیگر جوانب اقدامات شورای اسلامی شهر در سال ۱۴۰۲، گسترش دامنه دیدارهای مردمی و حضور در بین شهروندان مناطق مختلف شهر بود که با برگزاری جلسات مسجدمحور در محلات مناطق هشتگانه در چندین نوبت به آن پرداخته شد و علاوه بر تبیین اقدامات و عملکرد مجموعه مدیریت شهری و اعلام برنامه‌های آتی شهر به شهروندان، از نزدیک و به صورت میدانی در جریان موضوعات و مشکلات مختلف شهروندان قرار گرفتند و همراه با مدیران شهری در راستای حل آن مشکلات تلاش کردند.



محسن محمری | رئیس شورای اسلامی شهر قم

عقلانیت در مسیر حفظ ساحت شورای اسلامی شهر قم



مباحث مختلف شهری به‌ویژه در حوزه عمرانی شاهد اقدامات و عملکردی قابل‌توجه نسبت به سال‌های قبل باشیم و در ادامه آن نیز با نظارت‌های انجام‌شده و پیگیری‌های صورت گرفته، ماحصل تلاش مجموعه شهرداری منجر به افزایش مجدد ۲۵ درصدی بودجه دراصلاحیه شد.

ازجمله رویکردهایی که در ادامه فعالیت شورای اسلامی شهر قم در سال ۱۴۰۲ نیز همواره مورد تأکید قرارگرفته و به انجام رسید، پرهیز از حواشی و امور غیرمرتبط و توجه به اصل وظایف شورای اسلامی شهر بود که با محوریت نظارت و سیاست‌گذاری بر مأموریت‌های بخش‌های مختلف شهرداری و ایجاد تعامل و ارتباط این مأموریت‌ها با نقد و بررسی‌های کارشناسانه در کمیسیون‌های تخصصی شورا و درنهایت تصمیم جمع شورا بر موضوعات مختلف در صحن شورا بود.

علاوه بر این موارد با توجه به انصراف ریاست

در حاکمیتی سازمانی مبتنی بر امر شورا و مشورت، در عین تشتت آرا و ایجاد فرصت‌هایی برای بیان نظرات و دیدگاه‌ها، قطعاً ملاک عمل خواست و نظر اکثریت است که ارجح و فائق بر هر نظر فردی بوده و از همین روی ششمین دوره شورای اسلامی شهر قم از ابتدای تشکیل و آغاز فعالیت، تمرکز خود را برمدار قانون و نظر جمعی اعضا گذاشته و وظیفه نظارت و سیاست‌گذاری امور شهری را بر همین اساس به انجام رسانده است.

سال ۱۴۰۲ به‌عنوان سومین سال فعالیت شورای اسلامی شهر، با شناخت عمیق و دقیق اعضای این شورا از ظرفیت‌ها، منابع و توان اجرایی مجموعه شهرداری قم همراه بود و به همین منظور، در فرآیند تصویب بودجه این سال، افزایشی بالغ بر ۲۰ درصد از مجموع بودجه پیشنهادی شهرداری قم از سوی شورای اسلامی شهر مورد تصویب قرار گرفت تا با برنامه‌محوری و در قوی‌ترین سناریو چشم‌انداز قم ۱۴۱۴ در

با دیگر دستگاه‌ها از مواردی بود که هیئت‌رئیس شورای اسلامی شهر قم در سال ۱۴۰۲ همواره برای اجرای آن در تلاش بود.

در نهایت بودجه ۱۵ هزار میلیارد تومانی شهرداری قم برای سال ۱۴۰۳ نیز از اقداماتی بود که با تصویب در شورای اسلامی شهر قم در اختیار شهرداری قم قرار گرفت تا ادامه مسیر تحول و پیشرفت شهر در این سال نیز همچون سال‌های گذشته با سرعت و قدرت به‌پیش رود.

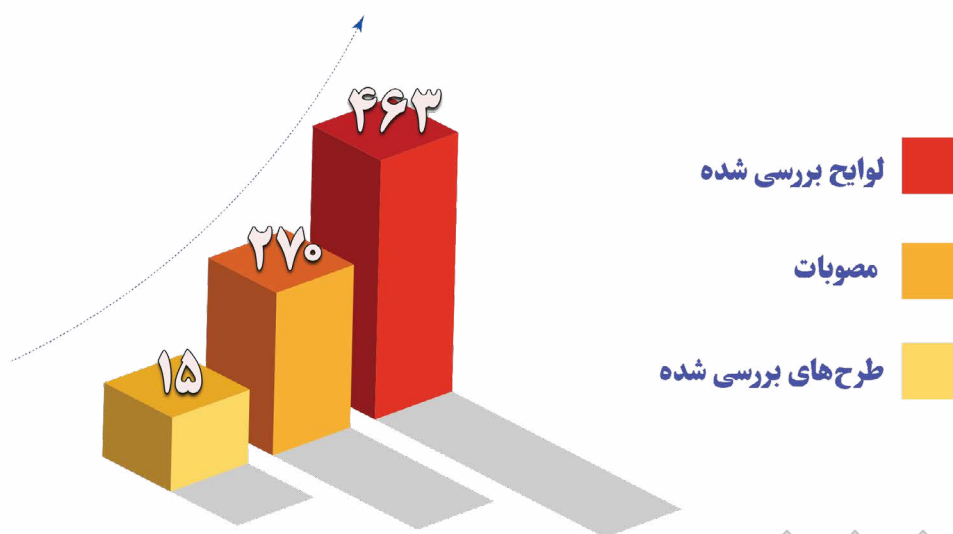
توسعه برنامه و اقدامات فرهنگی و اجتماعی، تکمیل پروژه‌های در حال اجرا به ویژه در هسته مرکزی و تقویت عدالت اجتماعی با توازن منطقه‌ای و توجه بیشتر به مناطق کمتربرخوردار نیز از دیگر رویکردهایی بود که در امور نظارتی و پیگیری‌های اعضای شورای اسلامی شهر در سال ۱۴۰۲ مورد تأکید و اهتمام قرار گرفت.

قبل شورای اسلامی شهر قم به‌منظور حضور در رقابت‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی، انتخابات داخلی شورا در ۲ مرحله انجام گرفت و علی‌رغم فضا سازی‌هایی که انجام گرفت، در نهایت خواست اعضا به‌منظور ثبات مدیریت در شهرداری مانع از اثرگذاری تفکرات غیرهمسو با سیاست‌های کلان مدیریت شهری قم در مسیر عمران و آبادانی این شهر شد تا خللی در روند توسعه و پیشرفت شهر ایجاد نگردد.

تلاش برای وحدت و انسجام در بین اعضای شورای اسلامی شهر که با تفکرات گوناگونی در پارلمان شهری حضور داشته و هر یک بنا بر تجارب و تخصص خود به دنبال اثرگذاری مؤثر در عمران و آبادانی شهر قم بودند در کنار ارتقاء جایگاه شورای اسلامی شهر در مجموعه مدیریتی و حاکمیتی استان قم و نقش‌آفرینی در پیگیری و احقاق حقوق شهر و تسهیل بسترهای اجرایی امور مختلف شهری در موارد و پروژه‌های مرتبط



گزارش آماری تعداد جلسات رسمی و علنی شورای اسلامی شهر در سال ۱۴۰۲







فصل سوم

۳

خادمان شهر

معرفی
مدیران
شهرداری



مقدمه

در نظام حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران، شهرداری‌ها با توجه به ساختار درآمد و هزینه به عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی معرفی می‌شوند، امری که باعث شده تا شهرداری‌ها با خودکفایی در اداره شهرها، خود در تأمین منابع و همچنین هزینه‌کرد آن فعالیت نمایند و در همین راستا، نیروی انسانی و ساختار اداری مختص به خود را داشته باشند.

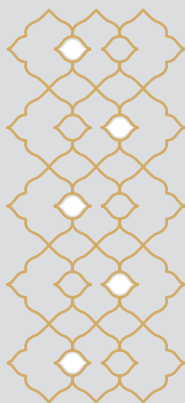
فعالیت در حوزه‌های اداری، عملیاتی و امور تخصصی شهر که دامنه گسترده‌ای را شامل می‌شود، می‌بایست در ساختاری کارآمد، متخصص و پویا تعریف شود تا علاوه بر توان اجرای پروژه‌ها و برنامه‌های ریز و درشت، چابکی خود را در انجام مأموریت‌ها نیز حفظ نماید.

تشکیلات اداری شهرداری‌ها شامل ستادهای مدیریتی، معاونت‌های تخصصی، مناطق، سازمان‌های تابعه و مراکز تحت پوشش تماماً در ذیل اهدافی واحد مأموریت‌های مختلف شهری را دنبال می‌کنند.

در مقایسه ساختار سازمانی و تعداد نیروی انسانی شهرداری قم با دیگر شهرداری‌های کشور، شاهد تعداد کمتری از نیروی انسانی و کوچکی ساختار اداری و تشکیلاتی هستیم، امری که با برنامه‌ریزی درست و مدیریتی هوشمندانه به هیچ عنوان باعث نشده تا انجام و اجرای امور مختلف شهری با خللی مواجه شود و ساختار اداری کم حجم اما چابک و توانمند توانسته است علاوه بر کاهش هزینه‌ها به ویژه در بخش جاری، اقدامات و دستاوردهای مناسبی را در حوزه‌های مختلف به انجام برساند.

شهرداری قم هم‌اکنون در شهری به مساحت ۱۳ میلیون مترمربع، با حضور بیش از ۱٫۳ میلیون نفر جمعیت شهری و همچنین سالانه بالغ بر ۲۰ میلیون نفر زائر، با درجه ۱۲ و وجود ۶ معاونت، ۸ منطقه شهری و ۱۵ سازمان تخصصی امور مختلف شهری را در مأموریت‌ها و وظایف خود دنبال می‌کند.

در این فصل از کتاب گزارش عملکرد سال ۱۴۰۲ شهرداری قم، نگاهی خواهیم داشت به ساختار اداری شهرداری قم و تغییراتی که در سطوح مدیریت عالی این شهرداری در طول این سال اتفاق افتاده است.



مدیریت ستادی



شهردار قم
سید مرتضی سقایان نژاد

اداره کل حوزه شهردار
سید جواد صحرایی



اداره کل ارتباطات و امور بین الملل
مهدی کلانترزاده



معارف ۲۸ اسفند ماه
اداره کل حقوقی
سید محمد ابراهیمی



تکریم ۲۸ اسفند ماه - بازبینی
اداره کل حسابداری و امور مجامع
حمید رضا بیطرفان



معارف ۲۸ اسفند ماه
اداره کل حسابداری و امور مجامع
مجید فتح الهی



تکریم ۲۸ اسفند ماه - بازبینی
اداره کل خراست و امور محرمات
داود اسفنجانیان



معارف ۲۸ اسفند ماه
اداره کل خراست و امور محرمات
محمد مهدی بقایی



تودیع ۱۸ آذر ماه
اداره کل بازرسی
بهاء الدین دشتی



معارف ۱۸ آذر ماه
اداره کل بازرسی
حمیدرضا مستقیمی



مشاوران
مشاوران شهردار



سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی
سید احمد طباطبایی نژاد



سازمان سرمایه گذاری و توسعه
علی رضانی



شرکت ها
شرکت های تابعه



معاونت ها
معاونت های شهرداری



مناطق شهرداری
مناطق هشتگانه شهرداری





معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه انسانی



بحث های زیرساختی در شهر قم در برنامه اول و دوم محقق شده است



یکی از اقدامات شهرداری قم در حوزه نرم افزاری در سال ۱۴۰۲ بروز رسانی سامانه قمیار برای ارتباط بهتر شهروندان بود. در این سال حدود ۹۰ میلیارد تومان پروژه نرم افزاری، سخت افزاری، زیرساختی و ارتقای امنیت در سال گذشته انجام شده است و به همین خاطر سال ۱۴۰۲ در حیطه الکترونیکی سازی و هوشمندسازی شهرداری قم سال پرباری بود.

سامانه رصد از دیگر اقداماتی است که در سال ۱۴۰۲ راه اندازی شد و به عنوان یک نرم افزار واکنشی اطلاعات و نظارتی در اختیار مدیران شهری قرار گرفت تا بتوانند به طور روزانه و ساعتی اطلاعات و آمارهای مهم در حیطه مدیریت شهری را رصد کنند.

ارتقای سامانه های نظارتی ترافیکی از دیگر اقداماتی بود که نقطه قوت عملکرد ۱۴۰۲ محسوب می شود. سامانه یکپارچه درآمد شهرداری قم از دیگر سامانه هایی بود که تحلیل، طراحی و پیاده سازی شد و این سامانه کمک زیادی در ارائه خدمات غیر حضوری به شهروندان می کند.

ارتقای سامانه قم کارت و اتصال سیستم اتوبوسرانی به شبکه شتاب و ایجاد سامانه جانمایی اطلاعاتی ایستگاه های اتوبوس و در اختیار قرار گرفتن زمان دسترسی به اتوبوس از دیگر اتفاقاتی بود که در سال ۱۴۰۲ رقم خورد.

بودجه مصوب ۱۴۰۲ با مبلغ هشت هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بر اساس برنامه راهبردی عملیاتی دوم شهرداری قم تدوین شده بود که بر اساس این بودجه در حوزه های مختلف، مأموریت هایی به شهرداری قم محول شد. در آبان ماه سال ۱۴۰۲ فرایند اصلاح بودجه با توجه به میزان تحقق ردیف ها انجام شد و بودجه به مبلغ ۹ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کرد که طبیعتاً حجم فعالیت های شهرداری قم نیز افزایش پیدا کرده بود.

بودجه سال گذشته شامل ۲۱ درصد هزینه جاری یعنی دو هزار میلیارد تومان بود که ۸۰۰ میلیارد تومان هزینه نگهداری شهر شد و هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان حقوق و دستمزد و دیگر مسائل هزینه های جاری را در برمی گرفت. در بحث برنامه و بودجه نظارت و پایش برنامه میان مدت و کوتاه مدت سالیانه در دستور کار مجموعه است که با استفاده از ابزارهایی مانند کنترل پروژه، ارزیابی بودجه و ارزیابی استراتژیک انجام شد.

اثرات این پایش مستمر تحقق بالای ۸۵ درصد برنامه های تدوین شده به صورت فیزیکی است و در حوزه تحقق منابع نزدیک به ۱۰۰ درصد عملکرد مجموعه رقم خورده است. برای تدوین برنامه سوم ابتدا باید وضعیت موجود شهر که نتیجه دو برنامه قبلی است احصا شده و آسیب شناسی و مطالعات تطبیقی انجام شود.

معاونت شهرسازی و معماری



اداره کل نظارت بر ضوابط شهرسازی

مسعود میلانی

اداره کل طرح‌های توسعه شهری

علیرضا بافرانی

مدیریت امور اجرایی کمیسیون‌های ماده صد

عباس گلفشان

سازمان بهسازی، نوسازی و زیباسازی حرم مطهر

علیرضا خاکی



معاونت شهرسازی و معماری

مجید متین‌فر



معاون شهرسازی و معماری شهرداری قم

سیاست اصلی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری قم کسب رضایت مردم است



حوزه معاونت شهرسازی، موتور محرک بسیاری از فعالیت‌های شهرداری و شهر است و اگر شهرسازی بخواهد پویا باشد، قطعاً بسیاری از مسائل مرتبط با مردم و مراجعه‌کنندگان به این حوزه مربوط است تا مرتفع شود؛ به همین خاطر بیشترین حجم مراجعه مردم به شهرداری و مناطق اخذ خدمات مرتبط با مجموعه شهرسازی است. ویتترین شهرداری را می‌توان در شهرسازی، درآمد و مناطق جستجو کرد و سایر قسمت‌ها بیشتر نقش پشتیبانی‌کننده دارند؛ برای همین اگر ویتترین از نظر نیروی انسانی و کیفیت خدمات بیشتر مورد توجه باشد رضایتمندی مردم بیشتر می‌شود.

چینش مناسبی در حوزه‌های شهرسازی و نقشه برداری انجام گرفت و بیشترین هدف این بود که خدمات ساده‌تر و سریع‌تر به مردم ارائه شود. این مسئله بیشتر در موضوع سازه الکترونیک پیگیری شد تا حضور مردم کمتر باشد و مردم غیرحضور مسائل را پیگیری کنند. برای نمونه در سال ۱۴۰۲ سامانه قمیار با همکاری حوزه آی‌تی بهبود پیدا کرد و نزدیک به ۴۰ هزار ثبت‌نام در سامانه قمیار صورت گرفت که تعداد زیادی از مراجعات حضوری را به شدت کاهش داد و تلاش است تا طی یک برنامه دوساله تا سال ۱۴۰۴ خدمات این حوزه مثل هوشمندسازی، شهرسازی الکترونیک و بایگانی الکترونیک در دستور کار مجموعه قرارگیرد.

اهداف مهم و سیاست اصلی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری قم کسب رضایت مردم است و مجموعه شهرداری همواره در تلاش بوده است تا این

امر مهم در شهر رقم بخورد.

اگر بحثی با شهرداری می‌شود بدون توجه به افراد، حرمت این مجموعه بزرگ باید نگه داشته شود. جوان قمی امروز نیاز به فضای شاد و تفریحی دارد و این موضوع هیچ عناد و تضادی با موضوعات مذهبی ندارد و باعث تقویت آن می‌شود. اگر از فضای تفریح و گردشگری غافل شویم با شهری مملو از ناهنجاری‌های زیاد مواجه می‌شویم. شهرداری وظیفه احداث پارک برعهده دارد اما اینکه مطرح می‌کنند شهرداری از کنار ایجاد پارک اقدامات خلاف شرع یا ناهنجاری اجتماعی انجام می‌دهد نادرست است و ایجاد امنیت وظیفه سایر دستگاه‌ها است که می‌بایست به وظیفه قانونی خود عمل کنند.

این نگاه غیرمنطقی است که در کنار فعالیت‌های زیاد این مجموعه را متهم به کم‌کاری می‌کنند. چنین اتهامی نشان می‌دهد شناخت کامل به مجموعه شهرداری وجود ندارد. نگاه نقادانه سازنده وقتی صورت می‌گیرد که یک نگاه همه‌جانبه به شهرداری وجود داشته باشد و همه اقدامات دیده و سپس پیشنهاد برای بهبود ساخت شهر ارائه شود. همه بزرگان و حتی مقام معظم رهبری تأکید دارند که باید در شهرها امیدآفرینی ایجاد شود، امیدآفرینی نیازمند وحدت و انسجام است، متأسفانه موضوعاتی که در حال مطرح شدن است در جامعه گسترش پیدا کرده و نمی‌توان لاپوشانی کرد، امید است بزرگان شهر به این مسئله توجه ویژه‌ای داشته باشند و الگوها واقعی باشد.

معاونت حمل و نقل و ترافیک



معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری قم

حرکت قطار پیشرفت در قم با جدیت ادامه دارد



مطلوب به شهروندان در ایام خاص از اقدامات انجام گرفته در مدیریت پاکینگ‌های عمومی بود.

ایجاد نظم و انضباط و ساماندهی ترافیک شهری از اموری بود که خط کشی دوجزئی طولی و عرضی و با رشد ۲۰ برابری این اقدام در سال ۱۴۰۲ به انجام رسید.

ساماندهی سرویس مدارس با ۱۹۹۷ دستگاه خودرو و عقد قرارداد از طرف ۱۹۷ مدرسه با مجموع ۴۵۳۱ سرویس تحت پوشش، تعداد ۱۸۱۲۶ دانش آموز با رشد ۵۰ درصدی نسبت به سال گذشته صورت گرفت.

ارتقای کمی و کیفی خدمات در بخش حمل و نقل عمومی از اهدافی بود که با فعالیت بیش از ۲۰۰ دستگاه اتوبوس با عمر ناوگان ۳/۵ سال و جابجایی بیش از ۱۰۰ هزار مسافر که منجر به شکستن رکورد ۱۰ ساله در جابجایی مسافر بود با بازنگری و زمان‌بندی خطوط، نظارت تصویری، کنترل برخط ناوگان، حذف پول نقد، راه‌اندازی سامانه اتوبوس من و شستشوی مکانیزه اتوبوس‌ها در کنار بازسازی ۱۴ دستگاه اتوبوس با اعتبار ۱۲۰ میلیارد ریال از شاخص‌ترین اقدامات حمل و نقل عمومی شهر قم بود.

فعالیت‌های شبانه روزی به ویژه در ایام و مناسبت‌های خاص از دیگر اقداماتی است که با همت مجموعه حمل و نقل و ترافیک شهرداری قم به انجام رسید و بخش‌های مختلف این معاونت با همکاری و تعامل توانستند نقش خود را در خدمت به زائران و مجاوران شهر مقدس قم به شایستگی ایفا کنند.

در سال ۱۴۰۲ سامانه های ثبت تخلف سرعت از ۷ سامانه فعال تا پیش از آن به ۲۶ سامانه ارتقاء یافته و رشد بیش از ۲۷۰٪ را تجربه نمود و این روند افزایشی در سال ۱۴۰۳ با برنامه ریزی ۳۲ سامانه دیگر ادامه خواهد یافت.

در آغاز سال ۱۴۰۲ تعداد تقاطعات هم‌سطح زمان‌دار شهر قم ۴۶ عدد بوده که ۲۲ تقاطع دارای سیستم هوشمند کنترلی بصورت محلی و با عملکرد محدود بوده است. ولی هیچ یک از تقاطع‌های سطح شهر مجهز به سیستم کنترل هوشمند تقاطع با قابلیت مشاهده و کنترل مرکزی نبود که با عقد قرارداد هوشمندسازی ۴۰ تقاطع، تا پایان سال ۱۰ تقاطع به صورت کامل هوشمند و عملیات عمرانی ۷ تقاطع دیگر نیز به پایان رسیده است.

سامانه های ثبت تخلف عبور از چراغ قرمز از دیگر راهبردهایی بود که برای نخستین بار در شهر قم به اجرا رسید و در این راستا قرارداد نصب و راه‌اندازی ۲۲ سامانه منعقد و عملیات عمرانی ۱۱ سامانه به صورت کامل انجام پذیرفت.

برای اولین بار در کشور اخذ مجوز و دریافت کد اجرائیات راهور جهت ثبت تخلفات ساکن (سد معبر، پارک دوبل، ایستادن در مکان های ممنوع و ...) بر روی موتور سیکلت توسط شهرداری قم به انجام رسید و ماهانه بیش از ۱۸۰۰۰ خودروی متخلف توسط این سامانه شناسایی و به پلیس راهور اعلام می‌گردد.

به‌بود بهره‌برداری از پارکینگ‌های عمومی و ارائه خدمات

معاونت مالی و اقتصادی

تاریخ معارفه: ۱۵ تیر ماه

اداره کل امور مالی



رضا درودگر

اداره کل املاک



سید عبدالله سلیمانی

اداره کل تشخیص و وصول درآمد



محمد وحیدنیا

مدیریت امور قراردادهای و بیمه‌ها



حامد یآوری‌فر

ذی‌حسابی طرح‌های عمرانی



رضا درودگر



تاریخ معارفه: ۳۱ خرداد ماه

معاونت مالی و اقتصادی

مهرداد توکلی مقدم



تاریخ معارفه: ۳۱ خرداد ماه

معاونت مالی و اقتصادی

سیدمرتضی حسام‌نژاد

شهرداری هرروز شفاف‌تر از گذشته



شهرداری قم به این شکل درآمد که از این اسناد هیچ سوءاستفاده و تقلبی حتی با وجود برگ فیزیکی اش امکان‌پذیر نیست و این موضوع برای شهرداری قم مزیت‌های فراوانی دارد.

از دیگر اقدامات حوزه املاک، تملک ۳۸۳ ملک در سال ۱۴۰۲ به ارزش هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بود و ۹۲ درصد بودجه شهرداری قم در این زمینه محقق شد؛ ۷۱ جلسه کمیته تملک شهرداری قم در ۱۴۰۲ نزدیک به هزار مصوبه و ۵۲ جلسه کمیسیون پیشنهادات برای بررسی حدود ۴۸۷ پرونده از دیگر اقدامات این حوزه است که منجر به افزایش ۱۴۶ هزار مترمربعی املاک شهرداری چه در سطح خیابان‌ها و معابر و همچنین در حوزه دارایی‌های غیرنقدی شد.

منابع ناشی از ماده ۱۰۱ قانون شهرداری‌ها که بخشی به شوارع اختصاص یافته و بخشی دیگر برای تحقق کاربری‌های شهرداری و به عنوان املاک و دارایی‌های غیر نقدی محسوب می‌شود با برگزاری ۱۴ جلسه کمیته مشورتی برگزار و حدود ۴۰۰ مورد تصمیم‌گیری منجر به تأیید ۲۵۶ نقشه شد که در این زمینه ۱۶۳۰ سند به مساحت ۱۴۶ هزار مترمربع صادر شد.

تشکیل کمیته ارتقای منابع و ایجاد ارزش افزوده برای املاک شهرداری قم به میزان هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ نیز از دیگر اقدامات شاخص حوزه معاونت مالی و اقتصادی شهرداری قم بود.

سال ۱۴۰۲ با بودجه ۸ هزار و ۱۰۰ میلیاردی آغاز و طی اصلاحیه با تصویب شورای اسلامی شهر قم، در نهایت بودجه به ۹ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان رسید که تا امروز ۱۰۹ درصد از درآمد محقق شده است و بیش از ۹۰ درصد نیز در هزینه‌ها شاهد تحقق بوده‌ایم.

فرآیند تنظیم حدود ۲ هزار فقره قرارداد به انجام رسانده که از این میزان حدود ۸۵۰ قرارداد مالی بوده و ارزش ریالی این تعداد به قراردادهای سال گذشته اضافه شده است و در کنار آن نیز ۳۰ هزار فقره سند حسابداری در اداره مالی صادر شده است.

یکی از اقداماتی که در مسیر شفاف‌سازی فرایندهای معاملاتی شهرداری قم و در هماهنگی کامل با نهادهای نظارتی انجام گرفت، وارگذاری تشریفات معاملاتی شهرداری قم از طرق سامانه ستاد بود که تکمیل زیرسیستم ثبت قرارداد و امکان درج اطلاعات قرارداد و تغییرات آن در سامانه ستاد و نظارت بر آن از اقدامات مهم سال ۱۴۰۲ در شهرداری قم بود که با این کار دامنه مخاطبان معاملات شهرداری قم در کل کشور گسترده می‌شود و فرصت شرکت در فرایندهای معاملاتی برای پیمانکاران و مشاوران خارج از استان نیز فراهم می‌شود.

در سال ۱۴۰۲ همچنین اداره املاک شهرداری قم توانست بانک اطلاعات املاک را به‌روزرسانی کند و علاوه بر آن تمام اسنادی که در بایگانی شهرداری به شکل دفترچه‌ای، قولنامه‌ای یا تک‌برگ بود همه به سمت کاداستر شدن حرکت کردند و سه هزار سند

خدمات شهری و محیط زیست

اداره کل هماهنگی و نظارت بر خدمات شهری

سید محسن میرهادی



اداره کل پیشگیری و رفع تخلفات شهری

احمد رضا شفیعی



گروه پدافند غیرعامل و مدیریت بحران

مهدی برزویی



سازمان آتشنشانی و خدمات ایمنی

علی زندیه



سازمان آرامستانها

سید سیف الدین موسوی نیارکی



سازمان سیمای منظر و فضای سبز شهری

پیام جوادیان



سازمان مدیریت پسماند

عبدالله میرابراهیمی



معارفه ۳ مهر ماه

سازمان میادین میوه و تره بار

محسن صادقی امینی



معاونت محیط زیست و خدمات شهری

مهدی اصفهانیان مقدم



تودیع ۳ مهر ماه

سازمان میادین میوه و تره بار

علیرضا مظفری



معاون محیط زیست و خدمات شهری شهرداری قم

قم در حال تبدیل شدن به «الگوی مدیریت پسماند» برای سایر کلانشهرهای کشور است



شهروندان و مجاورین و زائران حرم کریمه اهل بیت (س) خواهد داشت.

در سال ۱۴۰۲ اهداف متنوعی در معاونت محیط زیست و خدمات شهری دنبال شد، از مهمترین آن برخورداری مردم از محیط زیست مناسب و پایدار بود که از طریق ارتقا سرانه های فضای سبز در سطح شهر، یا مدیریت بهینه پسماند شهری، موضوعات مربوط به افزایش ضریب ایمنی شهر، فضای سبز شهری و سیما و منظر شهر، حرکت در مسیر ایجاد شهری مطلوب و ارتقا کیفیت خدمات رسانی به زائرین و مجاورین که در طول ایام سال انجام می گرفت از جمله این اهداف بود.

قریب به ۴۱۲ میلیارد تومان و در خصوص نگهداشت فضای سبز ۳۰۰ میلیارد تومان هزینه شده و با احتساب حوزه دیگر مأموریت ها حدود ۷۱۲ میلیارد تومان بود و ما بقی بودجه در زمینه های عمرانی، توسعه فضای سبز و مسائل زیرساخت هزینه شده است.

قم نخستین کلانشهر کشور است که در حوزه مدیریت پسماند میزان دفن مستقیم زباله و پسماند شهری را به صفر رسانده است و روزانه حدود ۷۰۰ تن پسماند شهری در سطح شهر قم جمع آوری و به سایت البرز منتقل و در دو خط پردازش می شوند.

معاونت محیط زیست و خدمات شهری از مهمترین بخش های شهرداری قم محسوب می شود که دارای ارتباط تنگاتنگ و راهبردی با سایر زیرمجموعه های شهرداری و مردم است. این معاونت نه فقط در زمینه محیط زیست، خدمات ایمنی، آتش نشانی، فضای سبز، اصناف، امور فرهنگی و ورزشی که در زمینه مدیریت پسماند، آرامستان ها و پدافند غیرعامل نیز وظایف مهمی بر عهده دارد.

این معاونت با دارا بودن ۵ سازمان زیرمجموعه شامل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی، سازمان مدیریت پسماند، سازمان آرامستان ها، سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهری و سازمان میادین و ساماندهی مشاغل شهری، ۲ اداره کل پیشگیری و رفع تخلف شهری و اداره کل هماهنگی و نظارت بر امور خدمات شهری و همچنین مجموعه مربوط به مدیریت بحران و پدافند غیرعامل و مجموعه عظیمی از پیمانکاران و نیروهای کارگری یکی از بزرگترین مجموعه ها و معاونت های شهرداری است.

این معاونت از جهت ارتباط با مردم و ارتباط با دستگاه ها معاونتی پرمخاطره است که تنوع و حجم بالایی از امور روزمره شهر مربوط به این معاونت است. به همین دلیل بخش عظیمی از امور روزانه شهر از طریق این سازمان انجام می گیرد و عملکرد این معاونت نقش بسیار مهمی در جلب رضایت

معاونت فنی و عمرانی



تلخ و شیرین پایان عمر ۵۰ ساله یک پروژه



حتی یک پلاک اجرای شمع ها دوباره شروع میشد. تجهیز گارگاه به صورت مکرر انجام میشد و کار به گونه ای پیش میرفت تا تردد مردم قطع نشود و تاسیسات زیربنایی در حفاری ها آسیب نبیند. هماهنگی با شرکت های زیرساخت در این پروژه بسیار مشکل بود. این شرکت ها بودجه نداشتند و تامین منابع مالی در کنار هماهنگی برای جابه جایی تاسیسات پروژه مشکلات خود را داشت.

در ایام ماه مبارک رمضان، در آلودگی هوا، در تعطیلات و در هر شرایطی عوامل اجرایی در تونل مشغول کار بودند. در مواقعی که همه شهر تعطیل میشد این پروژه همچنان فعال بود. در تقاطع بلوار معلم دو سقف در منفی ۱۱ متر ارتفاع اجرا شد. حجم سنگینی از عملیات خاکبرداری اتفاق افتاد. همزمان با خاکبرداری دیواره سازی را انجام می دادیم.

تعدد ماشین آلات سنگین داخل تونل موجب شد به علت عدم وجود تهویه مناسب، کار در این شرایط بسیار مشکل باشد. ایده آل ترین روش این بود که ابتدا خاکبرداری به اتمام برسد بعد عملیات دیواره سازی آغاز شود، اما می خواستیم پروژه در حداقل زمان اجرایی شود. مردم تردد را انجام می دادند اما زحمات شبانه روزی داخل تونل دیده نمی شد.

این پروژه در نهایت با اتمام عملیات اجرایی در بخش های مختلف در آستانه سال جدید در اختیار شهروندان قرار گرفت و حلاوت و شیرینی استفاده از این محور به زائران و مجاوران شهر مقدس قم تقدیم شد.

بودجه مصوب شهرداری قم در سال گذشته هشت هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بود که در اصلاحیه به نزدیک ۱۰ هزار میلیارد تومان رسید. حجم قابل توجهی از این بودجه ماهیت عمرانی داشت که بر مبنای آن اقدامات متعددی برای شهر قم با تصویب شورای اسلامی شهر، برنامه ریزی شد.

اجرای پروژه های متعدد در زمینه های نظیر شوارع و معابر، تقاطع ها، پل ها، بوستان ها، ساختمان ها، ابنیه و دیگر مستحدثات شهری در مجموعه شهرداری مرکز، معاونت ها، مناطق و سازمان های تابعه از اموری بود که مراحل طراحی و اجرای آن در مجموعه معاونت فنی و عمرانی در دستور کار قرار داشت و بسته به حجم و اهمیت پروژه اجرای آن دنبال شد.

پروژه فاز پنج عمار یاسر یک پروژه بسیار خاص بود که در سال گذشته روند ساخت آن به اتمام رسید. تملک این پروژه ۵۰ سال طول کشیده بود و تکمیل تونل غدیر معطل تملک این پروژه مانده بود. طی دو سال گذشته تملک ها با شدت بیشتری در دستور کار قرار گرفت و توانستیم اجرای شمع ها، سقف و تابلیه تونل را آغاز کنیم.

فارغ از حجم کار زیادی که این پروژه داشت، نوع اجرا به گونه ای بود که کار را با مشکلات بسیاری رو به رو میکرد. ۳۰۰ حلقه شمع در این پروژه اجرا شده است و ۲۵۰۰ تن میلگرد مصرف شده است. هزینه اجرای بسیار بالایی در این پروژه داشتیم و فارغ از تامین منابع مالی کار اجرایی آن بسیار سخت بود.

اجرای پروژه در زمان خودش انجام شد و با بازگشایی

مناطق هشتگانه شهرداری قم







فصل چهارم حاجیان شهر



مقدمه

گستره فعالیت شهرداری‌ها و نقشی که می‌توانند در هر شهر ایفا کنند و وظایف کوچک و بزرگی که بر عهده دارند، ذی‌نفعان زیادی را در برمی‌گیرد که هر چه ارتباط میان این جامعه ذی‌نفعان و مجموعه شهرداری‌ها بیشتر و موثرتر بوده و منجر به مشارکت بیشتر شود، امور شهری نیز به همان میزان با سهولت بیشتری به انجام می‌رسد.

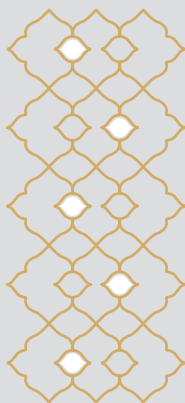
در بین جامعه ذی‌نفعان، شخصیت‌های محوری و اثرگذاری وجود دارند که ایجاد زمینه اطلاع بیشتر آنان از اقدامات، عملکرد و برنامه‌ها و تبیین درست و دقیق مفاهیم عملکردی، می‌تواند منجر به توسعه دامنه انعکاس مطالب در بین سایر جوامع هدف شده و همراهی بیشتر را به دنبال داشته باشد.

علاوه بر این موضوع که همواره در دستور کار مجموعه شهرداری قم قرار داشته و هر ساله چندین دوره دیدار با مراجع معظم تقلید، علما، مدیران، شخصیت‌ها، افراد مؤثر و بزرگان شهر برنامه‌ریزی و به اجرا می‌رسد تا علاوه بر ارائه گزارش از امور شهری به ایشان، زمینه لازم برای استفاده از آراء، نظرات و رهنمون‌ها به عنوان چراغ راهی در اجرای پروژه‌های شهری و برنامه‌ریزی‌های آن‌ها به دست آمده و همچنین از ظرفیت این شخصیت‌ها در رفع مشکلات و موانع اجرایی برخی پروژه‌ها و برنامه‌های شهر بهره‌مند شود.

در سایه سار ولی نعمت مردمان شهر مقدس قم، حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها و جایگاه ویژه و منحصر به فرد این شهر در بین دیگر شهرهای کشور از نظر وجود شخصیت‌های برجسته به ویژه در زمینه علوم دینی و

اسلامی و همچنین وجود مراکز متعدد فرهنگی، علمی، آموزشی، مطالعاتی که در سطوح عالی و در مراتب بین‌المللی شاخص و ویژه است، تقویت و گستره فضای ارتباطی بین شهرداری قم و بزرگان شهر به نحو مختلف در دستور کار قرار دارد و در رؤس مختلف مدیریتی کلان تا سطوح کارشناسی و اجرایی این مهم مورد اهتمام و تأکید قرار می‌گیرد.

آنچه در این فصل از کتاب گزارش عملکرد سال ۱۴۰۲ شهرداری قم با عنوان "حامیان شهر" خواهد آمد، گذری کوتاه است بر بیانات و سخنان مراجع معظم تقلید، آیات عظام، برخی مدیران، شخصیت‌ها و بزرگان شهر مقدس قم در دیدار شهردار و مدیران شهری قم با این اعزه که در امور مرتبط با مدیریت شهری و وضعیت این شهر به آن پرداخته شده است. بیاناتی که علاوه بر تشریح جوانب مختلف وضعیت فعلی شهر قم، بایسته‌های مدیریتی این شهر در آینده و در راستای توسعه، عمران، پیشرفت و آبادانی جهان شهر بزرگ دنیای اسلام مورد تأکید بزرگان قرار گرفته است.



آیت الله العظمی وحید خراسانی مدظله العالی

شهرداری قم هیئات مذهبی را برای احیای شعائر مذهب تشیع یاری کند



احیاء فاطمیه در هر سال و سیاه پوشی شهر قم در ایام فاطمیه به عنوان شهر نمونه می‌بایست در دستور کار قرار گیرد و این توفیقی که نصیب شما شده است ذخیره شب اول قبر شماست.

همه را توصیه کنید که هر روز قرآن بخوانند و به امام زمان علیه‌السلام هدیه کنند؛ ایشان هم در مقابل شما را کمک می‌کنند. ان شاء الله سعادت دنیا و آخرت‌تان تکمیل است.

خدمت در شهر قم توفیق بزرگی است که نصیب شما شده است؛ امروز قم، مرکز تشیع دنیاست و مرجعیت شیعه در قم است. موقعیت قم این است!

ان شاء الله همت کنید که این شهر نمونه‌ی همه شهرها شود.

حفظ شعائر اهل بیت علیهم‌السلام در مناسبت‌های مذهبی به ویژه در ایام نیمه شعبان باید مورد اهتمام و تأکید قرار گیرد و هیئات را کمک کنید تا شعائر مذهب را احیاء کنند که اجرتان حساب ندارد.



آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی مدظله العالی



لزوم توجه ویژه به مسأله فرهنگی شهر مقدس قم

داشته باشند تا با خاطره خوبی از قم بروند. پرداختن به مسائل فرهنگی در شهر مقدس قم بسیار اهمیت دارد، نگاه عموم مردم به شهر مقدس قم قبل از مسأله نظافت و زیباسازی، مسأله فرهنگی و دینی شهر مقدس قم است؛ شهرداری قم باید به مسائل فرهنگی و دینی خیلی توجه و تاکید داشته باشند.

شهر مقدس قم امکانات و ظرفیت خوبی جهت ترویج مسائل فرهنگی و دینی و خدمات تفریحی مردم دارد که باید از آن با برنامه‌ریزی و مدیریت دقیق استفاده کرد.

کارها و فعالیت های خوبی در شهرداری قم صورت می گیرد و باید این امور اطلاع رسانی شود تا مردم از اقدامات صورت گرفته با خبر شوند.

وجود مسجد مقدس جمکران در کل ایران بی نظیر است، چرا که این مسجد از ویژگی خاصی برخوردار است؛ از ظرفیت نیمه شعبان در مباحث فرهنگی و دینی باید به خوبی استفاده کرد، برای نیمه شعبان هر چقدر کار شود باز جای کار دارد؛ شهرداری و نهادهای مربوط در نیمه شعبان باید آمادگی لازم برای پذیرایی و خدمت به زائران مسجد مقدس جمکران را



آیت الله العظمی نوری همدانی مدظله العالی



تحولات عمرانی در شهر قم مشهود است

که آشیانه اهل بیت (ع) و پایگاه انقلاب اسلامی است و باید به آن توجه شود و در کنار کار عمرانی کار فرهنگی نیز صورت بگیرد.

بازسازی و ساماندهی اطراف حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (س) کار ارزشمندی است اما در کنار این حرکت باید راحتی مردم و زائران و مجاوران برای رفت و آمد به حرم هم در نظر گرفته شود.

ما تردیدی نداریم که شما در شهرداری قم خدمات فراوانی داشته‌اید و انتظار داریم در کنار این کارهای ارزشمندی که ما شاهد بعضی از آن‌ها هستیم و بعضی دیگر را فرمودید، نواقص های موجود نیز برطرف شود.

خدمات عمرانی شهرداری قم و تحولی که از این نظر ایجاد شده کاملاً محسوس و قابل تقدیر است، اما باید توجه داشت اینجا شهری است که آشیانه اهل بیت (ع) و پایگاه انقلاب اسلامی است و باید به آن توجه شود.

اقدامات قابل تقدیری در شهرداری قم صورت گرفته است اما مشکلات نیز در سطح شهر وجود دارد، به عنوان نمونه جانمایی خودرو در هسته مرکزی شهر برای جابجایی اشخاص مسن به میزان بیشتری باید انجام گیرد، زیرا با توجه به تغییرات به وجود آمده در مسیرها نیاز به وسائل نقلیه عمومی بیشتر شده است.

خدمات عمرانی شهرداری قم و تحولی که از این نظر ایجاد شده کاملاً محسوس و قابل تقدیر است، اما باید توجه داشت اینجا شهری است



آیت الله العظمی شبیری زنجانی مدظله العالی



هر خدمتی در شهر قم اجرا خروی دارد

امامی و اثنی عشری بوده است. مردم این شهر از قرن دوم شیعه بوده‌اند و فرهنگ شیعه را دریافت و منتشر کرده‌اند و محدثین درجه اولی در این شهر زندگی کرده‌اند. هر خدمتی که به این شهر می‌کنید مأجورید.

مشکلات زیاد است اما شما هدف‌تان خدمت به مردم باشد. در این صورت خداوند متعال هم کمک می‌کند و موانع را از سر راه برمی‌دارد. ما هم وظیفه خود می‌دانیم که برای همه خدمت‌گزاران به این مردم دعا کنیم.

کیفیت نباید فدای کمیت شود؛ مهم این نباشد که چند طرح را اجرا می‌کنید، مهم این باشد که طرح‌های باکیفیت اجرا کنید. گاهی اتفاق می‌افتد که در جایی یک طرح عمرانی با محکم‌کاری و با کیفیت خوب اجرا می‌شود که مدت‌ها در بین مردم از آن یاد می‌شود ولی برخی از طرح‌ها و ساخت و سازها این‌گونه نیست. مردم این مسائل را می‌بینند و براساس آن درباره‌ی خدمات مسؤولان قضاوت می‌کنند. قم شهری استثنائی است. این شهر از زمان معصومین (علیهم‌السلام) تاکنون یک شهر





در سال‌های اخیر خدمات خوبی در شهر مقدس قم انجام شده است

خواستند ساختمان‌های بسازند قبل از اجرا هزینه زیادی به آنها تحمیل نشود تا باب مسکن‌سازی در کشور باز شود.

مساله دیگر حفظ باغات در شهر است، در بسیاری از کشورها که شهر توسعه پیدا می‌کند باغات را حفظ می‌کنند باید دید در کشورهای دیگر از چه روش‌هایی برای حفظ باغات استفاده می‌کنند. در خیابان زنبیل‌آباد باغ‌های بزرگی بود که از میان رفت و باغ‌های زیادی در سطح شهر نابود شد وقتی از منزل خارج می‌شدیم باغ‌های زیادی در کنار ما بود که امروز نیستند. باید اهل خبره و کارشناسان برای حفظ باغات تلاش کنند که در توسعه شهر، باغ‌ها بمانند یا باغ‌هایی احداث شوند.

در چند سال اخیر نسبت به زائران خدمات خوبی در شهر مقدس قم انجام شده است و انشاءالله شاهد خدمات بیشتر شهرداری نیز در این شهر مقدس باشیم. در روایت داریم جمعیتی که فردی را انتخاب می‌کنند، اگر او لایق باشد، نشان‌گر لیاقت آن افرادی است که وی را انتخاب کرده‌اند.

مسیر اعطای پروانه ساختمانی به مردم کوتاه شود، در برخی کشورهای خارجی تمام امور اداری تنها در یک مرکز انجام می‌شود؛ اگرچه امکانات در کشور ما به این حد نیست، اما تا حد امکان خدمات اداری لازم به مردم ارائه شود تا در اندک مدتی کار مردم پیش برود. همچنین شرایطی فراهم شود که اگر مردم



آیت الله العظمی جوادی آملی مدظله العالی



اقدامات مثبتی در شهرداری قم انجام شده است

می‌زنیم ولی شخصی فکر می‌کنیم، اینکه در برخی موارد بخش خصوصی از بخش دولتی جلوتر هست نه این است که آن آقا درس بیشتر خوانده و یا کوشش بیشتری کرده، بلکه دیدش فرق می‌کند، چراکه فکر می‌کند و می‌داند که تا زنده است باید کار خوب انجام دهد.

کارمندان شهرداری نیز باید این‌گونه بیندیشند که تا زنده‌ایم شهری فکر کنیم و نه شخصی و لذا اگر این‌گونه بود وقتی مردم مراجعه می‌کنند برای طرح‌های خودشان آن‌ها را معطل نکرده و کار امروزشان را به فردا نمی‌سپارند، لذا اگر کسی فرصت دارد و می‌تواند کار مردم را انجام دهد، باید کار آن‌ها را راه بیاندازد و در غیر این صورت شخصی عمل کرده است!

کارهای خیلی خوبی در شهرداری انجام شده که خداوند انشاء الله این کارهای مثبت را از شما و همه همکارانتان قبول کند.

ما خیال نکنیم که کار را برای دولت انجام می‌دهیم، بلکه باید باور کنیم که زنده‌ایم که هستیم و هستیم، باید با کمک کردن به مردم و معطل نکردن کار آن‌ها، توشه‌ای برای آخرت خود تهیه کنیم

این جلسات برای ترمیم کمبودها است و اگر نه کارهای خیلی خوبی در شهرداری انجام شده که خداوند انشاء الله این کارهای مثبت را از شما و همه همکارانتان قبول کند.

مشکل اساسی این است که گاه ما شهری حرف



آیت الله العظمی کریمی جهرمی مدظله العالی



اقدامات شهرداری قم در سال‌های اخیر خصوصا در توسعه

فضای سبز و بوستان‌ها خرسند کننده است

بود و مرحوم آقا خیلی ناراحت شده بودند و به او دستور داده بودند که اول صبح که از خواب بلند می‌شوید صدبار بگویید «اینجا قم است».

توسعه بوستان‌ها و فضای سبز که در سال‌های اخیر در قم انجام شده، بسیار شادی‌آفرین و روح‌بخش است و انسان را متوجه آیات الهی می‌کند. چه خوب است که بتوانید با زبان هنر، مظاهر دینی را هم در این بوستان‌ها به نمایش بگذارید تا همزمان که مردم باید از نظر تفریحی و آرامش تغذیه شوند.

از گزارش اقدامات متنوعی که ارائه شد، بسیار خرسند و امیدوار شدم. این توفیقی بوده که خداوند متعال شامل حال شما و همکارانتان کرده است تا این خدمات را برای مردم عزیز انجام دهید که قدر این فرصت را بدانید و شاکر این نعمت بزرگ باشید.

شهر قم هویت مذهبی و علمی خاصی دارد و باید در برنامه‌های شهری خود این هویت را که از حرم اهل بیت علیهم السلام سرچشمه می‌گیرد حفظ کرد، و در گذشته نیز علمای قم توجه خاصی روی این موضوع داشتند. یکی از مسئولان قم در زمان آیت الله العظمی بروجردی (اعلی الله مقامه)، کاری انجام داده



آیت‌الله سید محمد سعیدی دامت برکاته،

تولیت آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه (س)، نماینده ولی فقیه و امام جمعه قم

اقدامات خوبی در شهرداری قم انجام شده و مردم باید

قدر این خدمت‌گزاران را بدانند



حاشیه‌ها نخواهند شد. انصافاً شهردار قم نسبت به خدمات، اقدامات و برنامه‌ها کارهای خوبی انجام داده است و مردم باید قدر این خدمت‌گزاران را بدانند.

شهرداری‌ها مطابق قانون دارای وظایفی هستند، ولی می‌توانند همین وظایف را با نیت کسب رضایت خداوند انجام دهند. افرادی که برای محبوبیت اقداماتی را انجام می‌دهند، در مقابل منتقدان ضعیف خواهند بود، ولی افرادی که برای رضایت خداوند کار صحیح را انجام می‌دهند درگیر



آیت الله سید هاشم حسینی بوشهری دامت برکاته

نائب رئیس مجلس خبرگان رهبری و رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم



اقدامات ماندگاری طی سال های اخیر در شهر قم صورت گرفته است

شهرداری و تمامی کسانی که در پیشرفت و تعالی شهر تأثیر گذارند، ایجاد شود؛ چراکه سلیقه ها ممکن است مختلف باشد، اما این اختلاف سلیقه ها نباید منجر به بروز اختلافات و از بین رفتن انگیزه ها شوند.

درمجموع عمران، آبادانی، مبلمان و خدمات شهری و تأمین بسترهای امنیتی از شهرداری انتظار می رود؛ لذا جنابعالی با صرف نظر از اختلاف سلیقه ها که امری طبیعی است، به فعالیت بپردازید و با همراه کردن دیگران اقدامات ماندگاری را انجام دهید.

اقدامات انجام شده در شهر مقدس قم امیدوارکننده است و خوشبختانه در طی سال های اخیر به واسطه اقداماتی که در شهر انجام شده، یک تحولی رقم خورده است. قم امروز با قم چند سال قبل تفاوت های محسوسی پیدا کرده که نتیجه همکاری شورای شهر، تدابیر شهردار و سایر مسئولین بوده است. به طور کلی هرکجا وحدت بوده، کارها به سرانجام رسیده است؛ اما هرکجا اختلاف وجود داشته است، انرژی ها صرف مسائل بی نتیجه و بی اثر شده است.

در سال جدید باید یک وحدتی میان مسئولین استان، اعم از نمایندگان مجلس، شورای شهر،



آیت‌الله علیرضا اعرافی دامت برکاته، مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور و عضو مجلس خبرگان رهبری



آیندگان از تحولات قم و تربیت مدیران خوب، از شهردار قم تقدیر

خواهند کرد

کمک‌های مناسبی در سال‌های گذشته توسط شهرداری به مساجد انجام شده است، اما مساجد نباید برای اداره امورات روزمره خود وابسته به نهاد یا دولتی باشند و شهرداری در این زمینه می‌تواند با ایجاد برخی زیرساخت و ایجاد شورونشاط در مساجد نقش ویژه‌ای داشته باشد

متأسفانه خلأهایی در شهرسازی و معماری وجود دارد و تغییرات غربی نیز سبب دشواری در معماری شده است و فاقد الگوی مناسبی در شهرسازی هستیم که در این شرایط افراط و تفریط به وجود می‌آید.

روند فعالیت‌ها و اقدامات شهرداری قم در سال‌های گذشته و سال ۱۴۰۲ سبب توفیقات و افزایش خدمات‌رسانی به مردم شده است. دانش فنی، اجرایی، برنامه‌ریزی برای فعالیت‌ها در جهان شهر و کلان‌شهر قم کار بزرگی است و آیندگان از تحولات قم و تربیت مدیران خوب از شهردار قم تقدیر خواهند کرد.

عدالتی که امروز شهرداری قم در مناطق مختلف ایجاد کرده منطق درستی داشته و همخوانی خوبی در بین مناطق ایجاد شده است و بسیاری از آسیب‌های اجتماعی با فعالیت‌های شهرداری کاهش می‌یابد.



آیت الله محمد جواد فاضل لنکرانی، دامت برکاته، رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار (ع)



احداث بوستان های متعدد و پیاده راه های اطراف حرم از کارهای

ماندگار شهرداری قم است

که در هر امری با تدبیر جلو بروید. صنعت شهرسازی یک علم است که مبانی ای دارد هرچند برخی از این مبانی از غرب آمده باشد، چنانچه با مبانی دینی ما سازگار باشد از آن باید استفاده کرد. مثلاً برای خروج فاضلاب شهری آن ها نشستند فکر کردند، نمی شود گفت هر چه در غرب هست برای سلطه بر جهان سوم است، این فکر ناصحیحی است.

واضح است قم باید از حیث عمران و آبادی خیابان ها، کوچه ها، ساختمان ها با معیارهای روز دنیا که متناسب با ارزش های دینی ما باشد، مطابقت کند.

پیاده راه هایی که اطراف حرم ایجاد شده از کارهای ماندگار شهرداری قم است. قم یک مرکزی دارد به نام حرم مطهر حضرت معصومه (س)، اطرافش باید در زیبایی و آرامش سرآمد باشد. این کارها واقعاً خوب است و بنده به سهم خودم تشکر می کنم، هر چه می توانید این خدمات را گسترش دهید. یک زمان در کل این شهر فقط یک پارک وجود داشت اما شنیدم هم اکنون حدود ۴۰۰ بوستان وجود دارد؛ طبیعی است وقتی شهر از جهت نفوس، خیابان ها و تردد مردم و مسافرین توسعه پیدا کند پارک های فراوان لازم دارد. آیا اسلام می گوید که در پارک چه درختی بکارید؟ ابداً، اسلام کلیاتی را می گوید



آیت الله محسن اراکی ^{دامت برکاته}؛ عضو شورای عالی حوزه های علمیه و عضو مجلس خبرگان رهبری

لزوم تلاش در جهت معرفی قم به عنوان اولین الگوی شهر اسلامی



زائران باید به شکلی باشد که به این بافت‌ها آسیبی وارد نشود. اصل اولیه هر خدمتی ایجاد آسایش برای مردم است. برای رفع برخی مشکلات، نباید اسباب زحمت برای مردم ایجاد شود.

گسترش و تعمیق فرهنگ تولید در حوزه شهری همچون توجه به کاشت درختان مثمر از اموری است که لازم است نسبت به آن اهتمام و تأکید صورت پذیرد.

شهر قم شایسته این است که به عنوان اولین الگوی شهر اسلامی معرفی گردد. در این زمینه طرح‌هایی آماده شده است که با تلاش مسئولان شهری می‌تواند تحقق یابد.

خدمت در شهر قم افتخاری ارزشمند است، قم امروز پایتخت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه) به شمار می‌آید و کارگزاران این شهر از سربازان آن حضرت محسوب می‌شوند.

اجرای پروژه‌ها در راستای خدمت‌رسانی به



حجت الاسلام والمسلمین سید جواد شهرستانی دامت برکاته، نماینده آیت الله العظمی سیستانی در ایران

آیندگان نیز از موفقیت های شهرداری قم به خوبی یاد می کنند



هر قدمی که در قم برای خدمت برداشته می شود دارای اجر دنیوی و اخروی است و خدمت به شهر کریمه اهل بیت (س) صرفاً خدمت به یک شهر نیست و بلکه خدمت به شهری با جایگاه والا در جهان اسلام است.

اختلافات همیشه بوده است، نگران اختلافات نباشید بلکه با هدف خدمت به مردم همچنان گام های استوار بردارید.

به امید خدا در دوره اخیر مدیریت شهرداری شاهد موفقیت در کارها هستیم که نتیجه بسیاری از این اقدامات در تاریخ ثبت و ضبط می شود و همان طور که اکنون از موفقیت شما می گویند، در آینده نیز از آن به خوبی یاد می شود.

خدا را برای خدمت در شهر کریمه اهل بیت (س) شاکر باشید، شما در این دوره از فعالیت، قدم هایی بیشتر از سهم خود برداشته اید و در بسیاری از تصمیمات شما نقش و تأثیر دارید.



حجت الاسلام والمسلمین سید علی اکبر اجاق نژاد دامت برکاته، تولیت مسجد مقدس جمکران



قم امروز قابل مقایسه با گذشته نیست

در این شهر با سایر مکان‌ها متفاوت است. پیرامون مسجد مقدس جمکران با جایگاه این مسجد مقدس تناسبی ندارد و امروز جمکران ابعاد بین‌المللی دارد و در همه اقصی نقاط دنیا این مکان مقدس را می‌شناسند. باید همه مسئولان با مسائل جمکران درگیر شوند، برای جمکران باید برنامه‌ریزی کلان صورت گیرد و باید از ظرفیت کم‌نظیر در توسعه آن استفاده بهینه شود.

شهرداری از جمله نهادهایی بود که کل مجموعه، مسئولان و عوامل آن همراه با مسئولان کشوری و با وحدت و همدلی در نیمه شعبان پای کار بودند و خدمات ویژه‌ای داشتند.

کسانی که در گذشته به قم آمده بودند امروز تغییرات را مشاهده می‌کنند که قابل قیاس و مقایسه با گذشته نیست و در دوران اخیر شکوفایی قم رقم خورده است. طرح‌ها و پروژه‌های مهمی در قم قابل رؤیت است. قم با تمام شهرهای کشور متفاوت است و ارزش کار



حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا حامدی دامت برکاته، امام جمعه پردیسان قم



مردم از عملکرد شهرداری قم رضایت دارند

خیانت به کشور و جامعه است. با توجه به جایگاه ویژه شهر قم بایستی برای اعتلا و پیشرفت آن تلاش شود، فلذا تحقق این امر مستلزم وحدت و همدلی مسئولان استانی و شهری بوده و باید دور از اختلافات باشد.

بعضی رفتارها سبب تلخ شدن کام مردم می‌شود، تمام تلاش دشمنان در سال‌های گذشته از بین بردن امید میان مردم بوده است و مسئولان نباید در زمین دشمنان به دنبال امیدزدایی باشند.

اقدامات شهرداری در مناسبت‌های مختلف قابل تقدیر است، شهر قم از لحاظ نظافت، مبلمان شهری و راه‌های ارتباطی جزو بهترین شهرها محسوب می‌شود.

فعالیت‌های شهرداری قم برای مردم ملموس بوده و از آن رضایت دارند. مردم در برخوردهای مختلف رضایتمندی خود را از فعالیت‌های شهرداری قم اعلام می‌کنند و قدردان نیت خالصانه خدمت به مجاوران و مسافران شهر کریمه اهل بیت (س) هستند.

امید محرک جامعه است و هر حرکتی که سبب از بین رفتن امید میان مردم شود، به‌طور قطع



دکتر سید محمد آقامیری، استاندار قم



اهتمام شهرداری قم در مسیر رفع عقب ماندگی های شهر

افتتاح پروژه شهدای پرواز اقدامی ارزشمند در کاهش بار ترافیکی شهر است، زیرا منطقه دورا به منطقه چهار متصل می کند و طبقه بندی و شکاف را نیز در این شهر از بین می برد.

اقدامات زیادی توسط شهرداری قم انجام و پروژه های بسیاری تعریف شده است، در حالی که رشد جمعیت آن موجب عقب ماندگی عمرانی شده بود، اما با همت شهردار قم این مشکلات در حال رفع است.

حجت الاسلام والمسلمین علی مظفری، رئیس کل دادگستری استان قم:

خدمات این دوره شهرداری قم نقش تاثیرگذاری در کاهش



آسیب های اجتماعی داشته است

برای پیشبرد برنامه ها و افزایش رضایتمندی مردم استفاده کرد. بیشترین ضرر از اختلافات و همراهی نکردن مدیران را مردم می بینند، در فضای همدلی و انسجام کارها جلو می رود و باید مصلحت مردم در تصمیم گیری ها در نظر گرفته شود و سلیقه ای برخورد کردن راه به جایی نمی برد.

کسانی که سال ها قبل به قم آمده بودند، اگر امروز به قم بیایند تغییرات را متوجه می شوند و خدمات این دوره در شهر کامل قابل لمس و قابل مقایسه برای همگان است. خدمات شهرداری قم نقش مهمی در کاهش آسیب های اجتماعی دارد و تأثیرگذار است. وی افزود: با وجود اختلافات چیزی عاید شهر نمی شود و باید مصالح عامه مورد توجه قرار گیرد و باید از انسجام بین مسئولان استانی

سردار محمد رضا موحد، فرمانده سپاه امام علی بن ابیطالب علیه السلام استان قم

نقش شهرداری قم در عرصه فرهنگی هرسال پررنگ‌تر می‌شود



شهرداری قم در نیمه شعبان نیز عملکرد موافقی را ثبت کرد که این عملکرد موفق به دلیل اتحاد و همدلی در مجموعه شهر قم است. همچنین طی چند سال اخیر شهرداری قم اقدامات بسیار خوبی در عرصه عمرانی و فضای سبز انجام داده است.

شهرداری نقش ویژه‌ای در فرهنگ جامعه دارد و خوشبختانه هر ساله نقش شهرداری در این عرصه پررنگ‌تر شده است. یکی از ارکان اصلی قرارگاه ۱۹ دی استان قم شهرداری است که از تمام اقدامات صورت گرفته توسط این مجموعه قدردانی داریم.

سردار محمد رضا میرحیدری، فرمانده انتظامی استان قم

قم از نظر فضای سبز و اجرای پروژه‌های شهری، پیشرفت



خوبی داشته است

امکانات خوبی برای تفریح و سرگرمی جوانان در قم فراهم شده و توسعه بوستان‌ها و فضای سبز نیز یکی که از ظرفیت‌های مطلوب است، در این راستا می‌توان با برنامه‌ریزی بهتر در جهت حفظ امنیت عمومی و پیشبرد اهداف مدیریت شهری تلاش کرد.

ایجاد امنیت در پارک‌ها بوستان‌ها و مقابله با ناهنجاری‌ها و ایجاد رفاه برای خانواده‌ها از اولویت‌های مهم این همکاری است و خدا را شکر می‌کنیم که اراده قوی در شهر قم برای رفع معضلات و مشکلات وجود دارد.

تلاش‌های شهرداری قم زبانزد بوده و خدمات موجب رضایت مردم شده و این افتخاری برای نظام جمهوری اسلامی است.

خدمت به قم و جایگاه آن ارزشمند است، به خصوص در سال‌های اخیر پیشرفت‌های خوبی در قم صورت گرفته و از نظر فضای سبز و اجرای پروژه‌های شهری شاهد اتفاقات خوبی بوده‌ایم.

خرسندیم که در این عرصه مدیریت شهری، حتی پاکبانان احساس تکلیف ویژه‌ای در ارتباط با امنیت شهر و محلات دارند و این ظرفیت مهم، نشان‌دهنده همدلی خوبی میان شهرداری و نیروی انتظامی است.

امیر سرتیپ دوم نعمت محسنی زرین، ارشد نظامی ارتش در استان قم

تحول شهر قم، کاملاً محسوس، ملموس و قابل تقدیر است



رضایت کافی و ارجح بر تمامی حرف هاست. تعاملات سازنده و اثرگذار شهرداری قم با نیروهای نظامی که در تمامی مناسبت ها از جمله در اجرای برنامه کنگره شهدای استان قم وجود داشته و مجموعه شهرداری نیز حقیقتاً سنگ تمام گذاشتند شایسته تقدیر است و از این بابت از شهرداری قم بابت این همراهی تشکر می‌کنیم.

تجربه‌های مدیریتی دکتر سقائیان‌نژاد در شهرهای قم و اصفهان تحول آفرین بوده و نوع مدیریت ایشان یکی از افتخارات نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است. می‌توان گفت ایشان به عنوان یک مدیر الگو در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران مطرح هستند و حقیقتاً تحولی که در شهر قم به وجود آمده است کاملاً محسوس، ملموس و قابل تقدیر است.

قطعاً اتفاقاتی که در شهر قم افتاده مورد رضایت مردم و رهبر معظم انقلاب است و این

حجت‌الاسلام والمسلمین حسن غریب، دادستان قم

پیشرفت و آبادانی در همه مناطق شهری قم ملموس است



شهرداری دفاع می‌کنیم. به نظر می‌رسد بسیاری از نارضایتی‌های مردم از شهرداری به دلیل اجرای قوانین است اما دستگاه قضایی در کنار مدیریت شهری است و از فعالیت‌های شهرداری قم حمایت می‌کند تا شهرداری بتواند با قدرت و قوت قلب در راستای خدمات‌رسانی بهتر به مجاوران و زائران شهر کریمه اهل بیت (س) گام بردارد.

شهرداری نهادی مظلوم و مقتدر است و خیلی از زحمات شهرداری دیده نمی‌شود و بخش‌های مختلف این نهاد خدمتگزار صادقانه و خالصانه بوده و شهرداری در همه مناسبت‌ها حضور فعال و میدانی دارد.

پیشرفت و آبادانی در همه مناطق شهری ملموس است و نمی‌توان ایرادی در حوزه عمرانی و خدماتی به شهرداری قم گرفت. امروز با فعالیت‌های صادقانه شهرداری قم سرمان بالاست و از اقدامات عمرانی و خدماتی



فصل پنجم

۵

برنامه‌های آموزشی



مقدمه

شهرداری‌ها به عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی در ساختار حاکمیتی جمهوری اسلامی ایران، متولی انجام مأموریت‌هایی هستند که از آغازین لحظات زندگی یک شهروند تا پایان زندگی دنیوی آنان را در برمی‌گیرد، این مأموریت‌ها در بیش از ۳۷۲ وظیفه، شهرداری‌ها را مکلف ساخته تا براساس قوانین و دستورالعمل‌ها نسبت به انجام آن‌ها و رفع نیازهای مردم در شهر به آن‌ها جامه عمل بپوشانند.

شهر قم تا قبل از سال ۱۳۹۴ مبنا و اساسی جز طرح‌های بالادستی کلان برای طی طریق توسعه، عمران و آبادانی نداشت، از سال ۱۳۹۴ و با حضور تیم مدیریتی شهرداری قم با سکان‌داری دکتر سقائیان‌نژاد، یکی از اولین اقداماتی که در دستور کار قرار گرفت، تدوین سند چشم‌انداز شهر قم در افق ۲۰ ساله بود و به دنبال آن نیز تدوین برش‌های عملیاتی از ۵ ساله براساس چشم‌انداز قم ۱۴۱۴ انجام پذیرفت.

برنامه عملیاتی اول شهرداری قم که اجرای آن از سال ۱۳۹۴ آغاز و تا سال ۱۳۹۹ ادامه داشت، معطوف به اقدامات و برنامه‌هایی بود که بیشتر به مباحث زیرساختی شهر می‌پرداخت و ضعف‌هایی که در این زمینه نظیر شبکه معابر، تقاطع‌ها، فضای سبز و مستحقات شهری وجود داشت را به سمت اجرا سوق می‌داد.

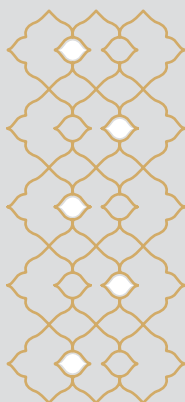
پیوست اجرایی برنامه‌های عملیاتی نیز بودجه‌های سالانه شهرداری است که هر سال براساس سناریوهای مشخص شده در چشم‌انداز بیست‌ساله

قم ۱۴۱۴ و توجه به توان و ظرفیت کسب درآمد و به‌کارگیری منابع در اختیار شهرداری تبدیل به پروژه‌ها شده و طبق برنامه زمان‌بندی در مسیر اجرا قرار می‌گیرد.

نخستین برنامه عملیاتی پنج‌ساله شهر قم در سال ۱۳۹۹ با بیش از ۷۰ درصد تحقق به پایان رسید و از ابتدای سال ۱۴۰۰ اجرای دومین برنامه عملیاتی شهر قم آغاز شد؛ این برنامه تمرکز ویژه‌ای بر مباحث نرم‌افزاری داشته و رویکردهایی نظیر افزایش سطح مشارکت شهروندان در امور مختلف شهری و ارتقاء فرهنگ شهروندی را در دستور کار بخش‌های مختلف شهرداری قم قرار می‌داد و علاوه بر آن به موضوعاتی نظیر سامانه‌های نرم‌افزاری و مباحث ارائه خدمات فناوری محور به شهروندان تأکید می‌کرد.

در سال ۱۴۰۲ که سومین سال اجرای برنامه دوم عملیاتی شهرداری قم بود، بیش از ۱۰۰۰ پروژه بر مبنای بودجه سالانه شهر تعریف و اجرای آن در ذیل ۶ سرفصل مأموریتی بودجه ۹۸ هزار میلیارد ریالی سال ۱۴۰۲ شهرداری قم در دستور کار بخش‌های مختلف قرار گرفت.

در این فصل مروری خواهیم داشت به وضعیت تحقق برنامه‌ها و بودجه سال ۱۴۰۲ شهرداری قم که بر اساس گزارش‌های سامانه‌های کنترل و مدیریت پروژه، بازخورد استراتژیک و عملکرد بودجه‌ای شهرداری قم به‌دست آمده است.

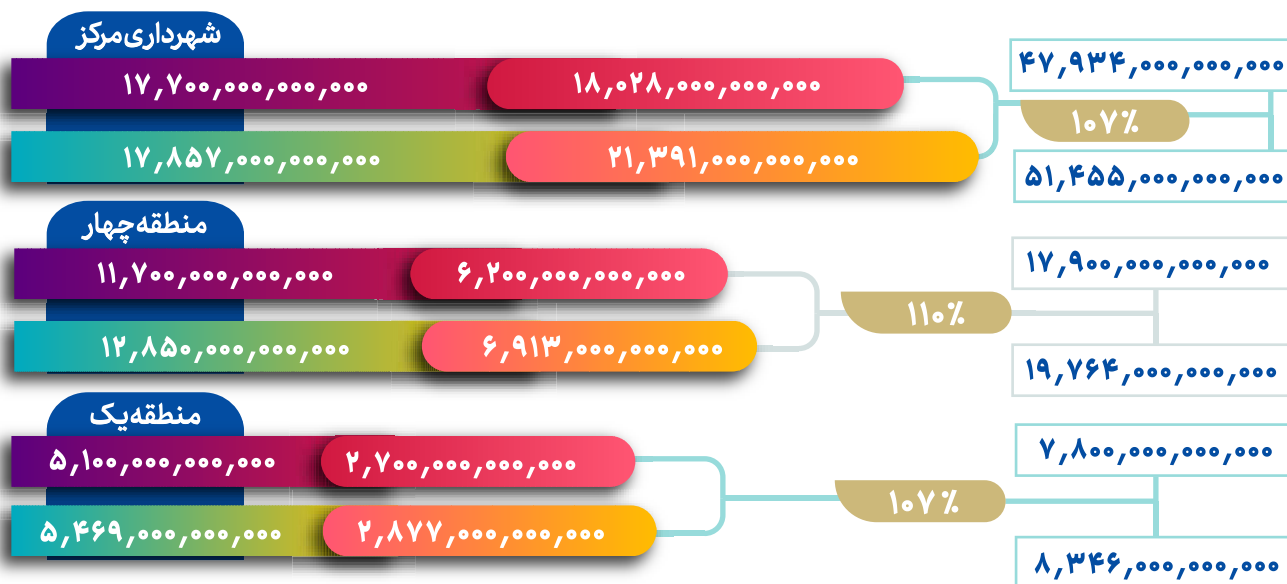


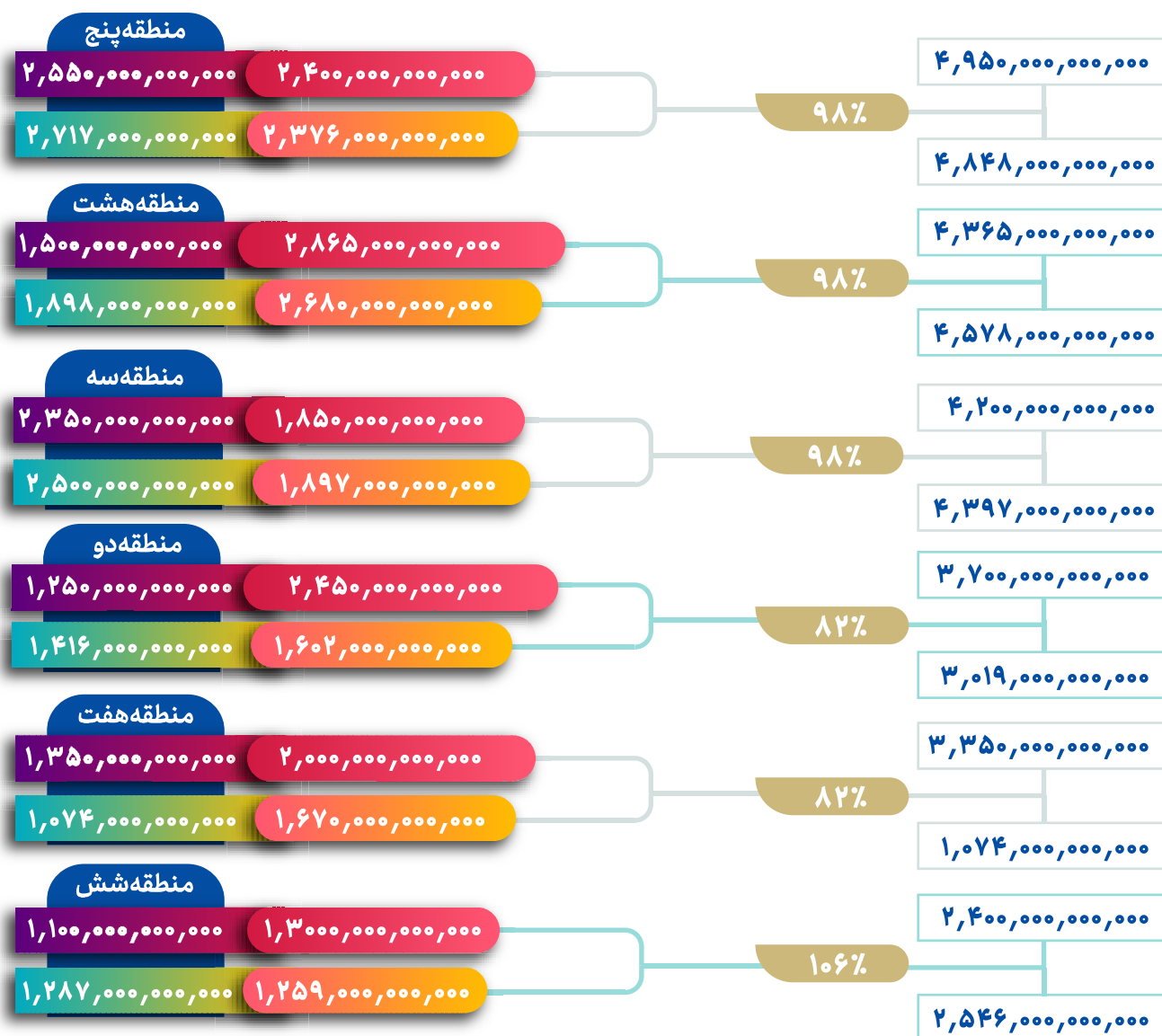
۱۴۰۲ در یک نگاه





درآمدهای شهر در سال ۱۴۰۲





میزان تحقق شاخص‌های برنامه‌ی عملیاتی دوم در سال ۱۴۰۲



افزایش کیفیت زندگی شهروندان می‌شود.
۴- دستیابی به محیط شهری با کیفیت آرمان
نهایی توسعه شهر در الگوی شهر پایدار است.
در این راستا اقداماتی نیز برای اجرا و پایش برنامه
دوم صورت گرفته است که با محوریت معاونت
برنامه‌ریزی و سرمایه انسانی شهرداری در حال
انجام است.

پایش‌های برنامه عملیاتی دوم شهرداری قم نیز
عبارتند از:

- ۱- به‌روزرسانی شاخص‌های سامانه بازخورد
برنامه پنج‌ساله دوم مطابق با اهداف، راهبردها و
سیاست‌های برنامه دوم
- ۲- مشخص کردن اهداف سال اول برنامه و
آماده‌سازی و به‌روزرسانی نرم‌افزار بازخورد
- ۳- بررسی اطلاعات پایه وارد شده در سامانه و
صحت سنجی ارقام اعلام‌شده
- ۴- تهیه گزارش بازخورد برنامه سال اول
- ۵- مشخص کردن اهداف راهبردی و احجام
عملیاتی سال ۱۴۰۲ در شاخص‌های برنامه
- ۶- تهیه بودجه راهبردی سال ۱۴۰۲

برنامه محوری و داشتن مسیر حرکتی مشخص
در شهرداری قم در سال‌های اخیر، سبب شده که
هدف و رویکرد مدیریت شهری از پیش تعریف‌شده
و تعیین‌شده باشد؛ برنامه نخست راهبردی
شهرداری قم با گذر از تحقق برنامه‌ای ۷۴ درصدی
و ۹۰ درصدی بودجه‌ای نشان داد که این برنامه بر
اساس واقعیت و با همت مدیریت شهری، یکی از
عملکردهای موفق در بین شهرداری‌های کشور به
شمار می‌رود.

برنامه راهبردی دوم نیز از سال ۱۴۰۰ آغاز شده
است و رویکرد این برنامه بر اساس شاخص‌هایی
است که مورد نیاز شهر بوده و اجرای آن باعث
ارتقاء کیفیت زیست شهری شهروندان شهر قم و
همچنین مسافران و زائران این شهر خواهد بود.
شاخص‌های اصلی این برنامه عبارتند از:

- ۱- این برنامه بر اساس مدل شهر پایدار
طراحی شده است که یکی از جدیدترین و
موفق‌ترین الگوهای پیاده‌سازی شهر پایدار الگوی
شهر همگراست.
- ۲- توجه به مسائل زیست‌محیطی که موجب
حفظ و ارتقای سلامت و ایمنی شهروندان نیز در
این مدل قرار گرفته است.

۳- تأکید بر عوامل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی
شهر به‌عنوان ارکان دیگر شهر همگرا موجب





ماموریت خدمات مدیریت





۵۵۹,۶۰۰,۰۰۰

توسعه و تجهیز مجموعه های ورزشی

- ♦ احداث زمینهای ورزشی در سطح بوستانهای منطقه چهار، پنج، شش، هفت، هشت
- ♦ احداث، تکمیل و تجهیز زمین های ورزشی در سطح بوستانهای منطقه سه
- ♦ سرویس و نگهداری سیستم های گرمایشی و سرمایشی اماکن ورزشی
- ♦ احداث مجموعه ورزشی تفریحی واقع در خیابان امام موسی صدر
- ♦ احداث زمین ورزشی بوستانهای هاشمی و خرننگار منطقه یک
- ♦ احداث زمین های ورزشی در سطح بوستانهای منطقه دو
- ♦ خرید و نصب و ساماندهی وسایل منطقه چهار
- ♦ طراحی و احداث زمینهای روباز ورزشی
- ♦ تکمیل سوله ورزشی منطقه سه
- ♦ وسایل تفریحی ورزشی سیار

۴۴۶,۰۰۰,۰۰۰

توسعه و تجهیز مراکز تاریخی و گردشگری

- ♦ خرید آثار و اسناد و تجهیزات جهت توسعه خانه موزه و مرکز اسناد
- ♦ تملک جهت ایجاد و توسعه خانه موزه های شهدا و مفاخر
- ♦ حفظ و نگهداری محور های فرهنگی-تاریخی منطقه یک
- ♦ طراحی و احداث ساختمان مرکز اسناد و موزه شهرداری
- ♦ تعمیر و تجهیز خانه موزه و مراکز فرهنگی
- ♦ وب کیوسک گردشگری
- ♦ تملک خانه های تاریخی

۷۴,۹۰۰,۰۰۰

توسعه و تجهیز مراکز دینی و فرهنگی

- ♦ توسعه، تجهیز و کمک به مساجد، حسینیه ها، تکیه ها و مراکز فرهنگی و راهیان نور
- ♦ تکمیل مجموعه فرهنگی تفریحی معارفی در بلوار پیامبر اعظم (ص)
- ♦ مطالعات فرهنگی، برنامه ریزی فرهنگی و پیوست نگاری فرهنگی
- ♦ ساماندهی و بهسازی اطراف حرم حضرت مطهر منطقه هفت
- ♦ تکمیل ساختمان فرهنگی بوستان حنانه منطقه دو
- ♦ ساختمان فرهنگی شهدای دروازه ری منطقه یک
- ♦ تملک و اجرای مراکز محله مجور منطقه هفت
- ♦ تملک جهت توسعه مقتل الشهدای فاطمیه
- ♦ تملک مراکز محله منطقه یک
- ♦ فرهنگسرای شهریار
- ♦ ایستگاه فرهنگی

۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰

تجهیز و خرید ابزار اطلاع رسانی و نمایشگاهی

- ♦ خرید و نصب سازه تبلیغات شهری (پرتابل-دیواره نگار و...)
- ♦ تجهیزات رادیویی و دیجیتال مراکز فرهنگی
- ♦ خرید تجهیزات جهت استودیو رسانه
- ♦ خرید و نصب تلوزیون شهری
- ♦ خرید سیستم مپینگ
- ♦ سازه نمایشگاهی
- ♦ نمایشگاه شهری
- ♦ استیج سیار

ماموریت اجتماعی و فرهنگی



۹۲,۰۰۰,۰۰۰

نورپردازی و آذین بندی

- ♦ نورپردازی و آذین بندی مناسبتی منطقه یک، دو، سه، چهار، پنج، شش، هفت، هشت

۹۷

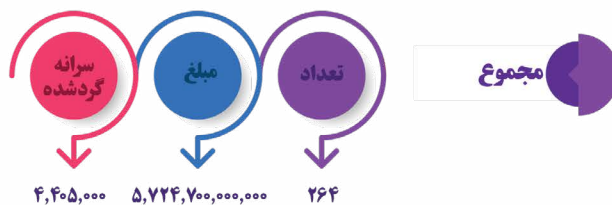


۱۱,۵۰۰,۰۰۰

تولید و نصب المان و نماد های ملی مذهبی

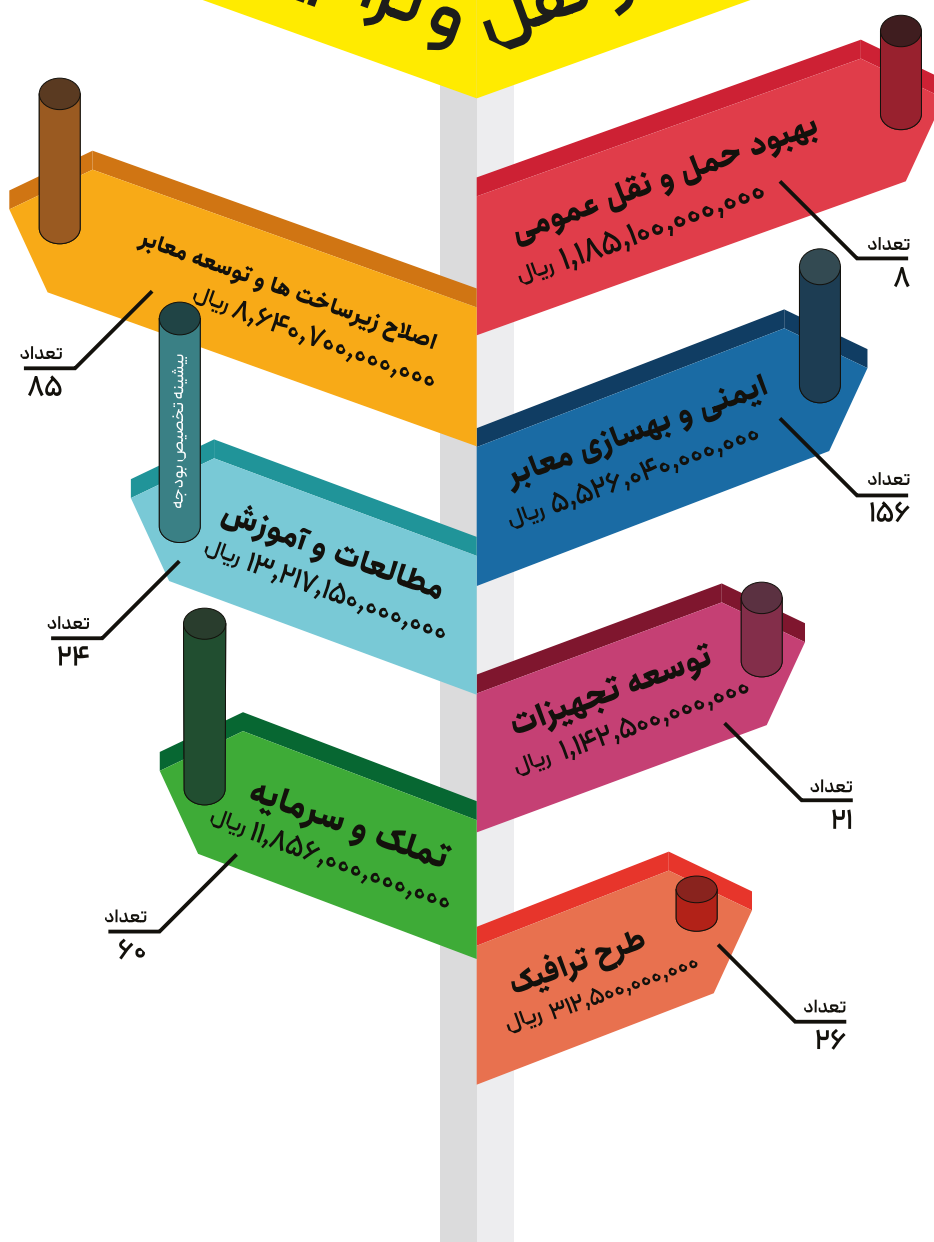
- ♦ ساخت المان مفاخر شهر قم
- ♦ خرید و نصب پرچم مرتفع در بلوار پیامبر اعظم (ص)

مأموریت محیط زیست و خدمات شهری



ماموریت حمل و نقل و ترافیک

حمل و نقل و ترافیک



مأموریت کالبد و شهرسازی



ماموریت ایمنی و مدیریت بحران



اهم اقدامات حوزه فضای سبز در سال ۱۴۰۲



ریال ۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

اعتبار برای توسعه شبکه‌ها و خطوط انتقال آب خام به میزان ۱۲ هزار و ۲۳۵ متر طول

متر مربع ۶۹۳,۰۰۰

به فضای سبز شهر قم، با احداث

بوستان جدید، با اعتبار ۱۷

ریال ۷۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

اضافه شد

ریال ۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

توسعه شبکه مکانیزه آبیاری فضای سبز شهری و حذف آبیاری ناکری

ریال ۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

اعتبار برای توسعه تصفیه خانه و شبکه توزیع پساب در بوستان های جنگلی و فراشهری

احداث ۱۶۰۰ متر مکعب مخزن آب خام با پوشش آبیاری تحت فشار ۳۰ هزار متر مربع و آبیاری قطره‌ای ۲۵۰ هزار متر مربع



O₂

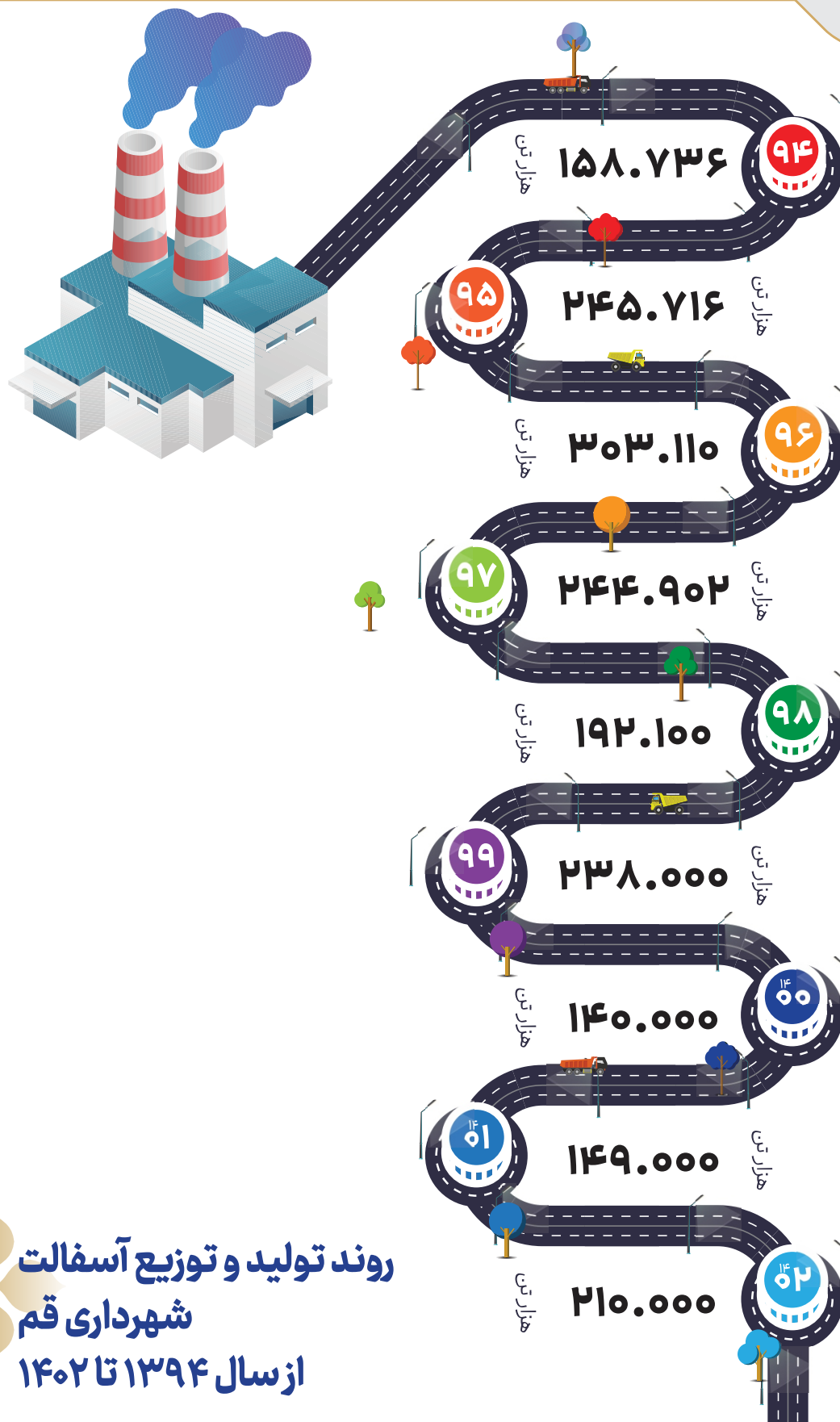
O₂

۱۰۲

پروژه‌های سرمایه‌گذاری در حال اجرای سال ۱۴۰۲



سال آغاز عنوان پروژه مکان پروژه حجم سرمایه‌گذاری نوع قرارداد مساحت زمین



رند تولید و توزیع آسفالت
شهرداری قم
از سال ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۲

رشد و تحقق بودجه شهرداری قم از سال ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۲





فصل ششم



عملکردهای شاخص



مقدمه

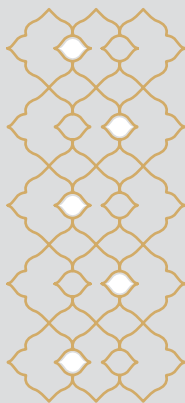
شهر را یک موجود زنده تعریف می‌کنند چرا که هم حیات قابل اعتنایی دارد و هم مدام در حال تغییر است، اجزاء مختلف شهر نیز همچون اندام یک موجود زنده می‌بایست با هماهنگی کامل و دقیق فعالیت داشته باشند تا شهر بتواند به حیات خود ادامه دهد، قطعاً در این مسیر که با توسعه و تعالی نیز همراه است، نیازهایی وجود دارد که دائمی است و همیشگی، در مقابل نیز، با توجه به شرایط نیازهایی به وجود می‌آید که تمرکز بیشتری را طلب می‌کند و رفع آن اولویتی می‌شود برای اجرا، در این شرایط مجموعه شهرداری به عنوان متولی امور شهری، وظیفه دارد تا همچون امور جاری روزانه شهر، به موضوعات اولویت‌دار نیز توجه ویژه داشته باشد و برای انجام آن براساس قوانین و مقررات به میزان توان و ظرفیت خود تلاش کند.

دسته‌بندی این اقدامات ضروری مورد نیاز و ارتباط آن با مأموریت‌های شهری از اموری است که در شرایط مختلف نیازمند نگاهی جامع و کارآمد در حوزه‌های مختلف است، به عنوان مثال یک شهر قابل زیست به منابع پایدار در جریان مانند آب، فاضلاب و ضایعات، منابع انرژی، فضاهای سبز و تنوع زیستی، سیستم‌های ارتباطی مبتنی بر تکنولوژی، فناوری ارتباطات و اطلاعات، شبکه حمل و نقل عمومی، تسهیلات عابرین پیاده، سیستم‌های جابه‌جایی مؤثر کالاها و... نیازمند است که شهرداری‌ها به نوعی یا متولی مستقیم آن هستند یا از مؤثرین اجرای این موضوعات.

به همین منظور، شهرداری قم با تعریف کارویژه‌هایی انجام بخشی از اقدامات

و پروژه‌های خود را معطوف به اموری می‌کند که نیازهای اساسی شهر در بازه‌های زمانی کوتاه مدت را در برمی‌گیرد و اهمیت آن باعث می‌شود تا با تأکید و اهتمام بیشتری اجرای آن توسط بخش‌های مختلف در دستور کار قرار گرفته و دنبال شود.

از مهم‌ترین موضوعاتی که در مجموعه مدیریت شهری قم در سال ۱۴۰۲ اجرای آن مورد تأکید قرار گرفت، اموری است شامل: برقراری عدالت اجتماعی به منظور کاهش سطح طبقاتی ارائه خدمات به شهروندان در مناطق مختلف شهری، حمل و نقل عمومی، نهضت ساخت پارکینگ‌های عمومی، پروژه‌های هسته مرکزی شهر، اقدامات شاخص فرهنگی و همچنین اقدامات ارتباطی شهرداری قم که طی این فصل مروری خواهیم داشت بر سیاست‌گذاری و نحوه اجرای آن.



شهر قم دیگر مناطق کم برخوردار ندارد

حجم بالای اجرای پروژه‌های عمرانی به‌ویژه در حوزه توسعه معابر در مناطق ۲، ۵ و ۶ سبب آن شده که بن‌بستی این مناطق تا حدود زیادی رفع شده و امروزه این مناطق با توجه به موقعیت شکلی شهر قم، با کاهش قابل‌توجهی در حوزه حلقه‌های ترافیکی و دسترسی آسان به سایر نقاط شهر روبرو هستند.

افزایش حوزه خدمات شهری نیز از دیگر مواردی است که در مناطق کم‌برخوردار بسیار خودنمایی می‌کند و توسعه فضاهای سبز، افزایش ضریب ایمنی، اقدامات پیشگیری و رفع تخلفات شهری، افزایش مدیریت بحران و توجه به پدافند غیرعامل، سیما و منظر و توسعه مراکز تهیه اقلام و کالاهای اساسی و مراکز خرید گام‌هایی بوده که امروزه اصلاً با گذشته نه‌چندان دور این مناطق قابل‌مقایسه نیست.

تلاش برای توسعه شبکه حمل‌ونقل عمومی با توجه به تراکم جمعیتی و فاصله مسافتی با هسته مرکزی شهر نیز در دستور کار جدی مدیریت شهری بوده و شاهد آن هستیم که حجم قابل‌توجهی از اتوبوس‌ها و تاکسی‌ها و در آینده مترو در این مناطق به ارائه خدمات مشغول بوده و خواهند بود.

آزادراه امام علی(ع) و ایجاد مسیرهای ارتباطی سایر محورهای شهری با این حلقه ترافیکی در سال‌های گذشته یکی از مهم‌ترین محورهای

توسعه متوازن شهری از جمله موضوعاتی که سال‌هاست متولیان تصمیم‌گیر در مدیریت شهرها علی‌رغم شکل‌گیری کالبد شهری موردتوجه قرار داده‌اند و در این سال‌ها تلاش شده تا با تغییراتی در نحوه توزیع خدمات و امکانات به‌نوعی بالا و پایین شهرها دستخوش تغییرات شود.

این تغییرات ویژه مناطق کم‌برخوردار در شهر قم در سال‌های گذشته همواره موردتوجه در بودجه و برنامه‌ریزی، پیگیری و امورات اجرایی قرار داشته و برنامه‌ریزی‌های مدیریت شهری قم به نحوی بوده که تغییرات کاملاً برای شهروندان و حتی مسافران قابل‌لمس و ملموس است.

اینکه امروزه قم از جمله و شاید تنها کلان‌شهری در کشور بوده که هیچ حاشیه‌نشینی ندارد، خود گواه این موضوع است که توسعه شهر در حالت متوازن قرار دارد و به‌نوعی عدالت اجتماعی در سطح شهر در حال اجراست.

هرچند این توسعه با توجه به عقب‌ماندگی‌های سنواتی قم با آرمان‌ها و مدینه فاضله فاصله زیادی دارد، ولی امروزه شاهد آن هستیم که حداقل در سال‌های گذشته ۲۰۰ درصد سرانه‌های فضای سبز این مناطق کم‌برخوردار نسبت به یک دهه گذشته افزایش یافته و یا در حوزه فرهنگی نیز شاهد رشد چند برابری فضاها، اماکن، فعالیت‌ها و... در این مناطق هستیم.

داده است ولی با توجه به لزوم ورود دستگاه‌ها و نهادهای مختلف از جمله مدیریت عالی استان، بخشی از این مهم تاکنون محقق نشده است و برنامه‌های مختلفی برای رفع این مشکل در شهر قم وجود دارد.

افزایش بیش از ۵۰۰ درصدی صدور پروانه‌های احداث بنا و ۲۰۰ درصدی بهسازی بناهای ساختمانی و رویکرد اساسی بهسازی بافت فرسوده و خطرآفرین شهری در این مناطق حاکی از آن است که این مناطق دیگر به‌مانند گذشته در دید مردم، محروم و کم برخوردار نیست و میل به حضور و فعالیت در این مناطق در بین شهروندان افزایش یافته است.

در بودجه سال ۱۴۰۱ شهرداری قم بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای توانمندسازی و توسعه محلات کم برخوردار قم هزینه شد که این رقم بودجه در سال ۱۴۰۲ با افزایش حدود ۶۰ درصدی به رقمی حدود ۳۵۰ میلیارد تومان رسید که در سال ۱۴۰۳ نیز بالغ بر ۱۰۰۰ میلیارد تومان برای توسعه محلات کم برخوردار و رعایت عدالت و توازن در اجرای پروژه‌های عمرانی در نظر گرفته شده است.

موارد بالا تنها گوشه‌ای از اقدامات در حوزه‌های مختلف مدیریت شهری برای کاهش فاصله توسعه‌ای بین محلات و به‌نوعی فاصله طبقاتی بین شهروندان است که امید است با برنامه‌ریزی منسجم‌تر و همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط شاهد حذف کامل این مناطق در حوزه کم برخوردار باشی.

توسعه زیرساختی در مناطق کم برخوردار قم بوده است و توانسته بازیگری درست در صحنه مدیریت شبکه معابر و هدایت ترافیک و بازگشایی‌هایی این مناطق باشد.

تکمیل بلوار یادگار امام (ره)، احداث تقاطع شهدای پرواز، خیابان شهید دادخواه، بازگشایی ادامه بلوار جمهوری اسلامی، احداث تونل شهدای امنیت، تقاطع میدان امام حسین (ع)، تکمیل بلوار آیت‌الله بنی فضل، بهبود خیابان سواران، خیابان جلال آل احمد، تکمیل امتداد بلوار توحید تا آزادراه امام علی (ع)، بلوار حمزه سیدالشهدا، تکمیل بلوار کشاورز شمالی و جنوبی، تقاطع سلام، بهسازی ورودی جعفریه، بلوار شهید تهرانی مقدم و تکمیل دسترسی‌ها، تقاطع میثم تمار، امتداد بلوار سوم خرداد، امتداد بلوار کارگر، تکمیل بلوار بعثت، تکمیل و امتداد بلوار آیت‌الله مدرس، تقاطع غیرهمسطح میدان حضرت ولیعصر (عج)، بازگشایی ۲۰ متری ولیعصر و شمس‌آباد، بهبود بلوار خلیج فارس، تکمیل خیابان شهید حیدریان، تقاطع غیرهمسطح شهید کبیری، بهبود بلوار شهید کلهری، امتداد بلوار آیت‌الله بهاءالدینی، مسیرهای دسترسی بلوار شهید محلاتی و کمربندی، بازگشایی خیابان آیت‌الله حکیم، تقاطع غیرهمسطح آیت‌الله حکیم، بازگشایی خیابان شهیدان شاهرودی و... تنها گوشه‌ای از فعالیت‌های عمرانی و شاخص در مناطق کم برخوردار ۲، ۶ و ۵ در سال‌های گذشته به شمار می‌آید.

تعیین تکلیف سکونتگاه‌های غیررسمی و نامرغوب از دیگر موضوعاتی است که در سال‌های گذشته مدیریت شهری به‌صورت ویژه در دستور کار قرار

حمل و نقل در مسیر هوشمندسازی

حمل و نقل ریلی درون شهری، بهره‌برداری از این سامانه‌ها نیز در راستای حمل و نقل عمومی به اجرا خواهد رسید.

سازمان نظارت و مدیریت بر تاکسیرانی که وظایفی را در خصوص مدیریت این سامانه حمل و نقل عمومی درون شهری دارد، با استفاده از ظرفیت‌های مختلف، برنامه‌ریزی جامعی را برای پوشش سراسری سطح شهر با انواع تاکسی در دستور کار داشته و برنامه‌های مختلفی را برای ارتقاء سطح خدمات‌رسانی ناوگان تاکسی در ابعاد مختلف به کار می‌گیرد تا با بیش از ۵۵۰۰ دستگاه تاکسی پوشش سراسری و مطلوبی را به شهروندان ارائه دهد.

در سال‌های اخیر علاوه بر تلاش برای کیفیت بخشی به زندگی و منزلت تاکسیرانان، ایجاد زمینه نوسازی ناوگان فرسوده تاکسیرانی شهر قم با ارائه تسهیلات بانکی از منابع مالی ایجاد شده توسط شهرداری قم نیز به انجام رسیده و در کنار آن نیز تمهیدات مختلفی برای ارائه بهتر خدمات از جمله استفاده از فناوری‌های الکترونیکی در پرداخت کرایه‌ها و یا دوره‌های آموزشی ویژه رانندگان تاکسی به اجرا رسیده است.

اما در ناوگان اتوبوس‌رانی قم نیز اتفاقات مهم و قابل توجهی در طول سال‌های اخیر به انجام

از جمله مأموریت‌های مهم شهری، امور مرتبط با حوزه حمل و نقل شهری است، به نحوی که بیش از ۶۰ درصد بودجه‌های شهری معطوف به مباحث مختلف حوزه حمل و نقل و ترافیک شهرداری‌ها بوده و در این موضوعات هزینه می‌شود تا در ابعاد سخت‌افزاری و نرم‌افزاری امور مربوطه به انجام برسد.

دامنه وسعت فعالیت‌های حوزه حمل و نقل شهری نیز به اندازه‌ای وسیع است که حوزه‌های مختلف را در برمی‌گیرد، از طراحی محورهای شهری در طرح‌های جامع و اجرایی شهر، تا سامانه‌های نظارتی و موضوع مهم حمل و نقل عمومی از مباحثی است که با محوریت معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری قم، ادارات کل و سازمان‌های تخصصی این حوزه دنبال می‌شود.

همان‌گونه که اشاره شد، حمل و نقل عمومی از مهم‌ترین و مورد تأکیدترین امور شهری است که در ساختارهایی مختلف و متفاوت با توجه به ماهیت شهر، بافت شهرسازی و جمعیتی و ظرفیت‌های مناطق و محلات مختلف سطح شهر مورد برنامه‌ریزی قرار می‌گیرد.

در شهر قم، سامانه‌های حمل و نقل عمومی در حال حاضر شامل ۳ بخش اتوبوس، تاکسی و ون می‌شود و در آینده نیز با بهره‌برداری از خطوط

قم ۱۴۰۴ به تعداد ۵۰۰ دستگاه برسد، اما تحقق این موضوع علاوه بر اقدام توسط شهرداری قم، نیازمند تأمین اتوبوس‌های شهری یا دیگر وسایط قابل استفاده در حمل‌ونقل عمومی درون شهری نظیر میدل باس‌ها یا ون‌هاست.

امری که در شرایط فعلی با توجه به عدم ارائه اتوبوس‌های جدید توسط تولیدکنندگان برای خرید حتی بدون در نظر گرفتن ارزش ریالی حدود ۱۰۰ میلیارد ریالی برای هر اتوبوس، خارج از توان شهرداری بوده و باعث شده تا برخی منتقدان بدون اطلاع از کم و کیف چگونگی تأمین ناوگان حمل‌ونقل عمومی، شهرداری قم را در این زمینه به کم‌کاری متهم کنند، درحالی‌که متولیان امر به‌ویژه دولت می‌بایست در این خصوص اقدام عملیاتی داشته باشند و با اختصاص سهمیه مشخص به هر شهر و پیگیری تحقق ساخت این وسایل نقلیه عمومی، زمینه بهره‌مندی شهرهای مختلف را از این ناوگان حمل‌ونقل عمومی ایجاد نمایند.

شهرداری قم در راستای تأمین ناوگان مورد نیاز از هر ظرفیتی بهره خواهد جست و رایزنی‌های مختلفی را در سطوح مدیریت کلان کشور و یا سازندگان تولیدکنندگان ناوگان در دستور کار دارد، حتی در این زمینه به دنبال جذب منابع ارزی برای واردات اتوبوس اقداماتی به انجام رسیده است که به دلایل مختلف از جمله تحریم‌های اقتصادی این پیگیری‌ها تا کنون مجالی برای تحقق نیافته است.

رسیده است و با راهبری موضوعات مختلف این سامانه حمل‌ونقلی در رئوس مدیریتی مجموعه شهرداری قم و محوریت امور اجرایی در سازمان اتوبوس‌رانی، نوسازی کامل ناوگان با خرید اتوبوس‌های نو در طی سال‌های گذشته باعث شد تا مشکل واگذاری اتوبوس‌های قدیمی بدون ایجاد خللی در خدمات‌رسانی ناوگان حل شود و علاوه بر آن نیز با اجرای طرح‌های مختلف و بازنگری دوره‌ای خطوط پوشش دهی مناسب و کاملی را در سطح شهر قم شاهد بودیم.

کاهش عمر ناوگان به حدود ۲ سال با خرید ناوگان نو و واگذاری کامل اتوبوس‌های قدیمی تحت قرارداد بخش خصوصی در کنار بازسازی ناوگان مستعمل و غیرقابل استفاده و ورود آن‌ها به چرخه سرویس‌دهی از اقداماتی بود که با استفاده از ظرفیت‌های مختلف از جمله رایزنی با تولیدکنندگان داخلی اتوبوس‌های شهری به انجام رسید.

در کنار این موضوع، علاوه بر اختصاص بودجه‌های قابل توجه هرساله برای خرید ناوگان جدید، همواره این امر به صورت مستقیم یا با استفاده با ظرفیت‌ها و تسهیلات قابل ارائه از سوی دولت پیگیری شد که با توجه ظرفیت‌های بسیار پایین کارخانه‌ها و شرکت‌های تولیدکننده همچون بسیاری از شهرداری‌های کلان‌شهرهای کشور امکانی برای آن به وجود نیامد و محقق نشد.

قطعاً تعداد فعلی ناوگان اتوبوس‌رانی شهر قم برای سرویس‌دهی مطلوب فاصله‌ای ۵۰ درصدی دارد و حدود ۲۷۰ دستگاه اتوبوس فعال فعلی شهر قم می‌بایست در پایان برنامه عملیاتی دوم

نهضت ساخت پارکینگ‌های عمومی

و به اجرا رسیده است. اصلی‌ترین راهبرد اجرایی در این زمینه الزام هرگونه ساخت‌وساز به تأمین پارکینگ‌های موردنیاز خود است، امری که در هنگام اخذ پروانه ساخت موردبررسی قرار گرفته و در ادامه فرآیند ساخت تا مرحله صدور پایان کار نیز مورد رصد و نظارت قرار می‌گیرد، از سال ۱۴۰۲ نیز با مصوبه شورای اسلامی شهر، تمهیداتی خاص برای تأمین پارکینگ در نظر گرفته شد تا ساختمان‌هایی که امکان تأمین پارکینگ را نداشته و تا قبل از آن صرفاً بهایی را از این بابت به عنوان کسر پارکینگ پرداخت می‌کردند، هزینه را در جهت ساخت پارکینگ‌هایی در فاصله‌های نزدیک با ملک خودپرداخت نمایند؛ این امر موجب شد تا با کارگزاری سازمان توسعه و عمران شهرداری قم و تحت محوریت معاونت حمل‌ونقل و ترافیک و همکاری معاونت معماری و شهرسازی، معاونت فنی و عمرانی، اداره کل درآمد و مجموعه مناطق هشتگانه، لکه‌های اختصاص پارکینگ در سطح شناسایی و با بازتعریف نقاط مستعد احداث پارکینگ، عملیات اجرایی آن آغاز شود.

البته پیش از راهکار و تصویب شورای اسلامی شهر، مجموعه شهرداری قم با توجه به نیاز شهر قم به پارکینگ، پروژه‌های متعددی را ذیل عنوان "نهضت ساخت پارکینگ‌های عمومی شهر" آغاز کرده بود و در پی اجرای پروژه‌های ساخت پارکینگ در محلات و مناطق مختلف شهر قم درآمده بود.

در شرایط امروزی زیست شهری، پارکینگ از جمله موضوعاتی است که اقشار مختلف شهروندان به آن نیازی اساسی دارند. تسری این موضوع برای اکثریت شهروندان باعث شده تا برخی ناآرامی‌هایی در زمینه ترافیک ذیل موضوع اصلی حمل‌ونقل شهری به وجود بیاید و شهروندان شهرهای مختلف کشور به‌ویژه ساکنین کلان‌شهرها را با مشکلات متعددی روبرو کند.

امری که در سال‌های اخیر به واسطه برخی سیاست‌های کلی از جمله افزایش تولید و فروش وسایل نقلیه شخصی باعث شده تا شهر قم نیز به شهرهایی که شهروندان آن مشکلات ترافیکی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و مدت‌زمانی در طول شبانه‌روز را در ترافیک سپری می‌کنند اضافه شود.

مشکل پارکینگ عمدتاً در کانون‌های خدماتی شهرها از جمله هسته مرکزی یا مراکز، محلات تجاری و بافت اقتصادی شهر ظهور پیدا می‌کند، هرچند با توجه به گسترش شهر در سال‌های اخیر و با ایجاد مراکز مختلف خرید و ارائه خدمات مختلف به شهروندان نظیر مراکز پزشکی و درمانی یا اماکن تفریحی در نقاط مختلف شهر، شاهد وجود مشکل جای پارک برای خودروها هستیم.

نکته‌ای که از نگاه مجموعه مدیریت شهری نیز مغفول نمانده و برنامه‌ریزی‌هایی برای رفع این معضل در سال‌های اخیر در دستور کار قرار گرفته

قرار گرفت و نخستین آن‌ها در محدوده محله چهل‌اختران و امامزاده موسی مبرقع(ع) در طرح بازآفرینی این محله لحاظ شد و با اعتباری بالغ بر ۵۰۰ میلیارد ریال بحث تملک و احداث آن با ظرفیت بیش از ۸۰ خودرو سبک و سنگین به انجام رسید.

همچنین پارکینگ طبقاتی چارسو در مجموعه تجاری و خدماتی به همین نام که جزئی از پروژه‌های سرمایه‌گذاری شهرداری قم و با تأمین منابع مالی از سوی بخش خصوصی به اجرا رسیده بود، در سال ۱۴۰۲ مورد بهره‌برداری قرار گرفته و در تقاطع محور عمار یاسر با خیابان آیت‌الله طالقانی و در محدوده مرکزی شهر و بازار قم تأمین‌کننده تعداد ۳۷۰ جای پارک خودرو شهروندان بود.

در ادامه این نهضت نیز مرحله طراحی پارکینگ میدان ارتش و پارکینگ بلوار امام موسی صدر به اتمام رسیده و عملیات اجرایی آن طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته در آینده‌ای نزدیک آغاز خواهد شد تا شمار پارکینگ‌های عمومی در حال احداث شهرداری قم به تعداد ۷ پارکینگ برسد.

قطعاً گسترش تعداد پارکینگ‌های عمومی و سلول‌های پارک خودرو در سطح شهر از اموری است که با توجه به وضعیت فعلی، تا نقطه مطلوب فاصله زیادی دارد، اما همت و برنامه شهرداری قم برای رفع این معضل در شرایط مالی و اقتصادی فعلی و تداوم نهضت ساخت پارکینگ‌های عمومی، امری است قابل‌توجه که مستلزم همراهی و مساعدت بخش‌ها و دستگاه‌های مختلف بوده تا سرانجام به نتیجه برسد.

پارکینگ طبقاتی خیابان امام خمینی(ره) که عملیات اجرایی آن در شهریورماه ۱۴۰۱ آغاز شده بود، اولین پروژه این نهضت بود که با ظرفیت ۴۰۰ سلول و اعتبار اولیه ۱۳۵۰ میلیارد ریال اجرای آن در پروژه‌های معاونت فنی و عمرانی شهر دنبال می‌شد.

در مرحله بعدی نیز با توجه به نیاز محدوده مرکزی شهر قم و به‌ویژه بافت پیرامونی حرم مطهر، اجرای پروژه بزرگ میدان کریمه در ضلع شرقی حرم مطهر شامل مرکز بزرگ خدماتی و رفاهی زائرین و تأمین بیش از ۱۵۰۰ سلول پارکینگ از دیگر اقداماتی بود که با استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری و تأمین منابع مالی پروژه به ارزش بیش از ۲۸ هزار میلیارد ریال مراحل اجرایی خود را طی می‌کرد و از نیمه دوم سال ۱۴۰۲ عملیات اجرایی آن آغاز شد.

یکی دیگر از کانون‌های جمعیتی مستعد برای ساخت پارکینگ، بافت سنتی محلات قدیمی شهر قم در محدوده خیابان آیت‌الله طالقانی بود که شامل محلات امامزاده حمزه(ع)، مسجد جامع قم، بازار کهنه، میدان میوه و تره‌بار و فروشگاه و مراکز خرید متعدد این محدوده می‌شد و با طراحی یکی از فضاهای بسیار مناسب و در اختیار این محدوده، عملیات طراحی و احداث این پارکینگ طبقاتی در بهمن‌ماه ۱۴۰۱ آغاز شد تا با اختصاص ۱,۱۱۲,۰۰۰,۰۰۰ میلیارد ریال، تأمین‌کننده نیاز پارکینگ شهروندان این محدوده اثرگذار شهر قم باشد.

تأمین جای پارک برای مراکز زیارتی نیز که از دغدغه‌های شهرداری به‌ویژه در محدوده امامزادگان شاخص شهر قم بود، مورد پیگیری

آرامش در قلب شهر

در گام بعدی اجرای پروژه‌های ساماندهی و بهسازی بافت پیرامونی حرم مطهر و هسته مرکزی شهر قم با تعریف ۱۱ پروژه و برآورد اعتباری بالغ بر ۲۰۰ هزار میلیارد ریال در دستور کار شهرداری قم قرار گرفته و با تأکید بر اجرای آن به عنوان اولویت‌های اصلی امور اجرایی شهر، فرآیندهای اجرایی آن آغاز شد.

تأمین منابع مالی اجرای پروژه‌ها نخستین گام در فرآیند اجرایی این پروژه‌ها بود که با هماهنگی‌ها و رایزنی‌های متعدد در سطح ملی و استانی برای آن در دستور کار قرار گرفت و در مصوبات سفر سال ۱۴۰۰ رئیس‌جمهور به استان قم، اراضی ۴۸ هکتاری پردیسان به منظور تأمین منابع مالی پروژه‌های بهسازی و ساماندهی بافت‌های شهری در اختیار شهرداری قم قرار گرفت.

اختصاص این منابع باعث شد تا اجرای سریع‌تر پروژه‌هایی که سالیان متمادی از طرح و تصویب آن می‌گذشت با قدرت آغاز و یا اجرای آن تسریع شود؛ فاز ۵ عمار یاسر از جمله این پروژه‌ها بود که با قدمت ۵۰ ساله در هسته مرکزی شهر قم، معضلاتی را برای شهروندان ایجاد کرده بود و محور عمار یاسر را به عنوان محور ترافیکی میانی شهر قم ناقص گذاشته بود.

با تأکید و اهتمام ویژه این پروژه در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ گام‌های نهایی را برداشت و با اتمام تملک املاک در مسیر حدفاصل بلوار معلم تا خیابان شهیدان فاطمی، فاز ۵ این محور در پایان سال

هسته مرکزی شهرها را قلب تپنده هر شهر می‌دانند، مرکز شهر زنده دربردارنده‌ی مکان‌های عمومی و فعالیت‌های اقتصادی پویا در شهر است و این مهم در شهر قم به یمن وجود بارگاه مطهر حضرت فاطمه معصومه (س) و همچنین تمرکز مراکز دینی و آموزشی و حوزه‌های علمیه اهمیتی مضاعف می‌یابد.

موضوع محوری و اساسی در ساختار و کالبد هسته مرکزی شهر قم ایجاد بسترهای ارائه تسهیلات مختلف و رفع نیازهای زائران حرم مطهر است که هم مسافران شهر مقدس قم و هم شهروندان را شامل می‌شود، در این راستا از جمله رویکردهای مدیریت شهری در سال‌های اخیر در این محدوده حساس شهری، آرام‌سازی محیط پیرامونی حرم مطهر بود که در اولین گام‌ها، ساماندهی مسیرهای منتهی به حرم مطهر و ایجاد پیاده‌راه‌ها در دستور کار قرار گرفت.

اجرای پیاده‌راه‌های هسته مرکزی شهر در ۴ فاز در خیابان‌های انقلاب و حضرت آیت‌الله مرعشی نجفی (ارم) با حذف تردد خودروها و ایجاد محیطی زیبا و با طراوت انجام پذیرفت و با توجه به لزوم سهولت دسترسی اقشار مختلف شهروندان از جمله طلاب و فراگیران علوم دینی به مراکز و اماکن موجود در این محدوده، ایجاد ظرفیت انتقال عابرین پیاده با خودروهای برقی در مسیر پیاده‌راه‌ها به انجام رسید و این سامانه در اختیار زائران قرار گرفت.

۱۴۰۲ به بهره‌برداری رسید.

ضلع شرقی حرم مطهر نیز از دیگر پروژه‌هایی بود که به علت مشکلاتی از جمله معارضات ملکی و وجود بناهای دارای ارزش میراثی اجرای آن چندین سال به تعویق افتاده بود و علاوه بر این مشکلات، حجم بزرگ پروژه و تأمین منابع مالی آن نیز مستلزم راهکارهایی ویژه بود که با تلاش مجموعه شهرداری قم و تعریف این پروژه به عنوان یک کار ویژه در حوزه سرمایه‌گذاری، مراحل مختلف اجرایی پروژه در دستور کار قرار گرفت و با انتخاب سرمایه‌گذار، روند اجرایی پروژه در سال ۱۴۰۲ آغاز شد تا یک مجتمع خدماتی، رفاهی و پارکینگ طبقاتی با ظرفیت بیش از ۱۵۰۰ دستگاه خودرو در ضلع شرقی حرم مطهر ایجاد شود.

ساماندهی میدان شهید مطهری به عنوان اصلی‌ترین میدان شهر قم نیز از دیگر اقداماتی بود که در سال ۱۴۰۲ به انجام رسید و فاز نخست بهسازی این میدان که در سال‌های اخیر با وجود کارگاه عمرانی ایستگاه مترو دچار نابسامانی شده بود، با نگاهی هنرمندانه به اجرا رسیده و مورد بهره‌برداری قرار گرفت و اجرای فاز بعدی ساماندهی این میدان با تملک میدان میوه و تره‌بار و بازگشایی محورهای پشتیبان و اجرای کامل طرح در این محدوده حساس شهری در دستور کار شهرداری قم قرار دارد.

اجرای طرح بازآفرینی ضلع غربی حرم مطهر، محلات آبشار و قم‌نو و پروژه بزرگ فرهنگی اجتماعی باغ مزار مشاهیر نیز از دیگر اولویت‌های اجرایی شهرداری قم بود که با اهدافی از جمله رفع مشکلات متعدد و بهسازی وضعیت نامناسب فعلی آرامستان محله قم‌نو و تأمین نیازهای خدماتی زائران در مجاورت

کانون مراکز اقامتی، رفع مشکلات ناشی از فعالیت صنوف و همچنین ایجاد زمینه ارتقا امنیت، انضباط و زیست سالم شهری، اجرای آن با تملک ۱۳۲ باب مغازه این محدوده در دستور کار قرار گرفت.

تملك املاک پروژه بهسازی محدوده محله چهل‌اختران و طرح جامع امامزاده موسی مبرقع (ع) و احداث پارکینگ این محله نیز از دیگر اقداماتی بود که در سال ۱۴۰۲ با منابع مالی بازآفرینی شهری توسط شهرداری قم به پایان رسید و برای اجرای عملیات عمرانی در اختیار متولیان قرار گرفت.

برنامه‌ریزی اجرای سایر پروژه‌های ساماندهی هسته مرکزی شهر نیز در سال ۱۴۰۲ به انجام رسید و مقدمات اجرای برخی از این پروژه‌ها در سال ۱۴۰۳ ایجاد شد، از جمله این پروژه‌ها، بازگشایی خیابان شهدای دروازه ری، تونل خیابان امام موسی صدر است که از پروژه‌های بزرگ و پرچالش شهری است که نقشی مهم را در ساماندهی این محدوده شهری ایفا نموده و پس از اجرای آن طرح آرام‌سازی محدوده حرم مطهر توسعه خواهد یافت در آینده‌ای نزدیک آغاز خواهد شد.

اجرای پروژه‌هایی دیگر در محدوده هسته مرکزی شهر و در مجاورت حرم مطهر تعریف شده و در آینده نزدیک اجرای آن در دستور کار قرار خواهد گرفت، اما نکته مهم در این زمینه لزوم همکاری و مساعدت سایر دستگاه‌ها و نهادها و پشتیبانی مدیریت استان است تا توان کمتری از مدیریت شهری در اجرای پروژه‌ها صرف و دامنه آن افزایش یابد.

شهرداری پای کار فرهنگ

ساماندهی بوستان‌های اطراف مسجد جمکران ، ساخت مراکز رفاهی و خدماتی در نقاط مختلف بلوار پیامبر اعظم(ص) ماهیتی در اصل فرهنگی دارد.

روز قم، دهه کرامت، دهه ولایت، نوروز، محرم و صفر، اربعین، نیمه شعبان، دهه فجر، ماه مبارک رمضان، رحلت امام خمینی(ره) و ۱۵ خرداد، دهه بصیرت، هفته افشای حقوق بشر آمریکایی، اعتکاف، انتخابات و ... از جمله مناسبت‌های ملی و مذهبی هستند که شهر قم یا محوریت مراسم این مناسبت‌هاست یا نقشی پررنگ را در اجرای آن‌ها دارد و شهرداری قم نیز در این رویدادهای فرهنگی وظایفی متعدد بر عهده دارد و نقش‌آفرینی می‌کند که گاه‌ها در این موضوعات تنها نهاد حاضر در میدان عمل شهرداری است.

در موضوعات ویژه نظیر اشاعه و ترویج فرهنگ غنی ایثار و شهادت نیز با کنکاشی در عملکرد و خروجی‌های این حوزه، نقش سازنده و اثرگذار شهرداری را می‌توانیم به نظاره بنشینیم که در همکاری، همراهی و تعامل میان دستگاه‌ها و نهادها، باعث شده تا اتفاقات مبارک و ماندگاری در این حوزه رقم بخورد و نمونه بارز آن در مجموعه برنامه‌های کنگره ملی شهدای استان قم در سال‌های اخیر است که به اذعان مسئولین این کنگره ملی، بخش عمده‌ای از این رویداد شاخص فرهنگی استان به دستان خادمان مردم در مجموعه شهرداری قم و با

شهرداری‌ها هرچند در قوانین و مقررات به صورت مستقیم متولی در حوزه فرهنگ نیستند، اما بر لزوم فعالیت و اثرگذاری در شئون مختلف شهر و تأکیدات مکرر بزرگان بر تلاش و همت در امور فرهنگی و توجه به شاخص‌های اعتلای فرهنگ جامعه، حضوری اساسی را در امور فرهنگی شهر با رویکرد پشتیبانی به انجام می‌رسانند به نحوی که با نگاهی به اقدامات فرهنگی دستگاه‌ها و نهادهای مختلف به ویژه متولیان اصلی فرهنگ، اگر شهرداری پشتیبانی خود را از اقدامات مختلف فرهنگی قطع کند، بسیاری از نهادهای فرهنگی در شهر کاری نمی‌توانند انجام دهند.

هرچند به اذعان کارشناسان، اصل تعریف کار فرهنگی باید اصلاح شود، اما با نگاهی فراگیر می‌توان اذعان داشت تمام اقداماتی که شهرداری در مسیر خدمت به مردم و ارتقاء سطح کیفیت زندگی آنان انجام می‌دهد، کار فرهنگی است چراکه وقتی رضایتمندی شهروندی ارتقا پیدا کند، اثر اقدامات فرهنگی نهادها بسیار بیشتر خواهد شد.

در شهر قم خدمت به زائران حرم مطهر حضرت معصومه (س) و نمازگزاران مسجد مقدس جمکران را نیز کاری فرهنگی می‌توان دانست، همچون که اجرای پروژه‌هایی همچون عمار یاسر، چهل اختران، پیاده‌راه خیابان ارم، پیاده‌راه انقلاب پیاده‌راه ارم، تجهیز ماشین‌های برقی برای تسهیل دررفت آمد زائران، حلقه ترافیکی دوم جمکران،

ورزشگاه‌ها هم جایی برای ورزش شهروندان است هم کانون فرهنگی که موجب پربار شدن اوقات فراغت جوانان و ایجاد زمینه کار فرهنگی می‌شود.

شهرداری قم در سال‌های اخیر توجه به هویت شهری را در جوانب مختلفی پیگیری کرده است، از جمله آن طراحی و احداث خانه موزه‌ها را برای نخستین بار انجام داد ۲ خانه موزه بیت امام خمینی(ره) و شهیدان زین‌الدین به بهره‌برداری رسید و به‌عنوان یک مرکز ترویج فرهنگی انقلاب اسلامی و محفل حضور علاقه‌مندان مورد استقبال ویژه‌ای قرار گرفته است؛ علاوه بر این احداث ۵ خانه موزه دیگر شامل خانه موزه شهید شفیعی، خانه موزه شهید فخری‌زاده، خانه موزه شهید کلهری، خانه موزه شهید توکلی، خانه موزه هیئات مذهبی (عاشورا) و موزه شهرداری نیز در دستور کار قرار دارد.

اشاعه فرهنگ عفاف و حجاب نیز از دیگر کار ویژه‌های فرهنگی است که شهرداری قم بنا بر تکالیف و وظایف محوله با برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های مختلف موفق شد تا در این زمینه نیز اقدامات شاخص و اثرگذاری را در کنار دیگر دستگاه‌ها و نهادهای متولی و به‌ویژه با حمایت و پشتیبانی از گروه‌های مردمی و جهادی به انجام برساند که از جمله آن می‌توان به تخصیص بودجه ۷ میلیارد ریالی در سال ۱۴۰۲ برای پشتیبانی از فعالیت‌های مجموعه بسیج در بوستان‌ها یا اجرای ویژه‌برنامه‌های فرهنگی توسط گروه‌های جهادی در بوستان‌های شاخص سطح شهر با محوریت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت اشاره داشت.

پشتیبانی کامل این مجموعه به انجام رسید.

تعریف ساختاری و اصولی ردیف‌های بودجه شهرداری برای کمک به مساجد و کمک به کانون‌های فرهنگی در جهت ایجاد زمینه‌های تحقق بیشتر اهداف فرهنگی در بین اقشار مختلف شهروندان به‌ویژه بازآفرینی رویکرد محله‌ای و هویتی شهر با فعال شدن مساجد به‌عنوان پایگاه‌های فرهنگی و اجتماعی از دیگر اقدامات عملیاتی شهرداری قم در سال‌های اخیر در حوزه فرهنگی و اجتماعی است.

فرهنگ شهروندی که مأموریت شاخص و ویژه شهرداری در گستره‌ی امور فرهنگی است نیز از اولویت‌های بخش‌های مختلف شهرداری قم قرار داد و اجزای مختلف این حوزه فرهنگ با تمرکز بر امور شهری نظیر حمل‌ونقل، نظافت و سلامت، مشارکت، هویت شهری و ... در کارگروه‌های تخصصی دنبال شده و منجر به تولیدات فرهنگی یا برگزاری رویدادهای فرهنگی شده است.

رویکرد دیگر مجموعه شهرداری قم در حوزه فرهنگ معطوف به ورزش در ۲ بُعد همگانی و تخصصی است، ساخت ۷ مجموعه بزرگ فرهنگی و ورزشی در مناطق هشتگانه و ایجاد بیش از ۵۰ زمین ورزشی در بوستان‌های سطح شهر در طول سال‌های گذشته تنها بخشی از عملکرد شهرداری قم در این زمینه است که علاوه بر ارتقاء قابل توجه سرانه‌های فرهنگی و ورزشی در مناطق و محلات شهری، باعث رونق گرایش جوانان و نوجوانان به ورزش و حضور در عرصه‌های مختلف ورزشی شده است؛ اینکه شهرداری قم در هر منطقه یک ورزشگاه می‌سازد کار فرهنگی است چراکه این





تبیین جهاد تحول

دهه کرامت، ایام هفته دولت، دهه فجر و ... در مساجد محلات مختلف شهر قم با حضور مدیران و مسئولین شهری و اعضای شورای اسلامی شهر برگزار شد و ضمن تشریح اقدامات و برنامه، مسئولین شهری از نزدیک در جریان خواسته‌ها و نیازهای شهروندان در مناطق و محلات مختلف سطح شهر قرار گرفتند.

ملاقات مردمی مدیران شهری در مناطق، سازمان‌ها، معاونت‌ها و مدیریت‌های ستادی نیز در سطوح مختلف به انجام رسید و علاوه بر آن شهردار قم نیز به صورت دائمی علاوه بر جلسات ملاقات عمومی، با حضور در نماز جماعت ظهر و عصر در نمازخانه شهرداری قم و یا اقامه نماز مغرب و عشا در حرم مطهر یا مسجد مقدس جمکران، به صورت مستقیم و بدون هیچ واسطه‌ای پاسخگوی سؤالات و پیگیری مشکلات شهروندان بودند.

تعریف گروه‌های مختلف اقشار اثرگذار شهروندان و ارائه برنامه‌هایی برای آشنایی بیشتر این اقشار با خدمات شهرداری قم و آنچه در سطح شهر قم روی داده است و برنامه‌های آتی شهر نیز از اموری بود که در سال ۱۴۰۲ و در راستای جهاد تبیین خدمات شهرداری قم به آن پرداخته شد؛ در این زمینه برگزاری نشست‌هایی با حضور شهردار قم، معاونین و مدیران شهری برنامه‌ریزی شد.

در این زمینه ۱۰ دیدار با اقشاری شاخص نظیر

تبیین از اصلی‌ترین راهبردهایی است که موفقیت یک مجموعه را می‌تواند به دنبال داشته باشد امری که رهبر معظم انقلاب نیز در فرمایشات سال‌های اخیر خود بر آن تأکیدی ویژه داشته و با عبارت جهاد تبیین آن را بیان می‌دارند؛ این مهم در مجموعه به سان شهرداری‌ها که به عنوان یک نهاد غیردولتی و خودگردان موظف به انجام مأموریت‌هایی کلان در ساختار درآمد و هزینه هستند، اهمیتی مضاعف پیدا می‌کند.

بیان دستاوردهای گسترده شهرداری قم در طول سال‌های اخیر که علی‌رغم وجود تنگناهای اقتصادی در وضعیتی بسیار مطلوب موجب توسعه، عمران و آبادانی شهر در جهات مختلف شده، در کنار لزوم توجه به آگاهی عموم مردم به عنوان ذی‌نفعان اصلی این اقدامات و برنامه‌ها و جهت‌دهی عملکرد شهرداری قم در راستای خواست و نیاز شهروندان از اصلی‌ترین رویکردهایی است که در شهرداری قم به آن توجهی ویژه شده است.

در همین راستا برنامه‌های مختلفی در سال ۱۴۰۲ به انجام رسید که برخی از این برنامه‌ها برای نخستین بار در دوره فعلی انجام شد و برخی نیز در طول این سال‌ها به اشکال گوناگون اجرا شده بود، از جمله برگزاری نشست‌های مردمی در مساجد با عنوان نشست‌های مردمی مسجدمحور بود که همچون سال‌های گذشته در بازه‌های زمانی مختلف از جمله

پویانمایی از اقدامات و برنامه‌های شهرداری قم از دیگر اقداماتی بود که در زمینه تشریح فعالیت‌ها و تبیین اهداف و چرایی اجرای امور مختلف شهری با محوریت اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل و استفاده از ظرفیت‌های مختلف رسانه‌ای از جمله خبرگزاری‌ها، پایگاه‌های خبری، مطبوعات استانی و سراسری، صداوسیما، گروه‌ها، کانال‌ها و صفحات مجازی در دستور کار قرار گرفت.

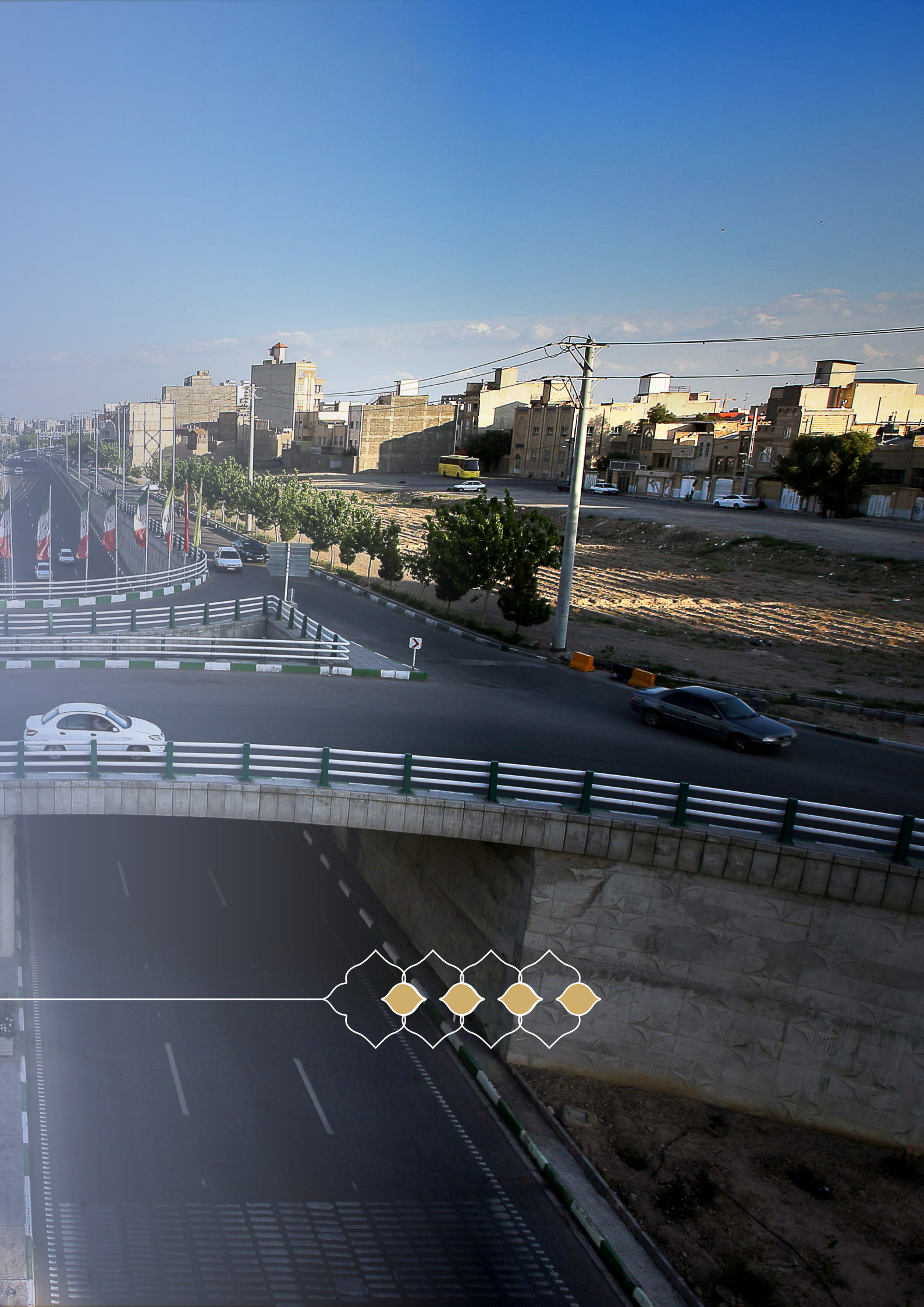
در بُعدی دیگر نیز رصد و پایش فضای رسانه‌ای مرتبط با امور شهری و تحلیل محتوای آن مورد اجرا قرار گرفت تا برداشت مخاطبین از اطلاع‌رسانی اقدامات و عملکرد شهرداری قم نیز مورد بررسی قرار گرفته و در این زمینه نیاز مخاطبین برآورده شود. در کنار سامانه ۱۳۷ شهرداری قم به عنوان پل ارتباطی شهرداری قم با شهروندان که روزانه پاسخگوی بالغ بر ۱۰۰۰ تماس شهروندی و پیگیری و رفع مشکلات آنان است، تمامی درخواست‌ها، انتقادات و پیشنهادات شهروندان در فضاهای مختلف رسانه‌ای نیز مورد رصد و پیگیری قرار گرفت.

بازدیدهای اقشار مختلف شهروندان از پروژه‌های شاخص در حال اجرا و یا به بهره‌برداری رسیده در دوره فعلی مدیریت شهری در قالب تورهای روایت پیشرفت و تحول نیز از دیگر اقداماتی بود که در همین راستا به انجام رسید و بالغ بر ۱۰ عنوان تور گردشگری در سال ۱۴۰۲ با حضور اقشار مختلفی نظیر فرماندهان حوزه‌های بسیج اداری استان، طلاب، دانشجویان و دانش‌آموزان، اصحاب خبر و رسانه و ... برگزار شد.

دبیران و نمایندگان تشکلهای دانشجویی استان قم، دبیران ستادهای راهبری مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه کشور، ۳ گروه منتخب از ائمه جماعات مساجد، روسای هیئات مذهبی و شورای هماهنگی هیئات، هنرمندان، مدیران رسانه‌های شاخص استان، خیرین استان و شهرداران ادوار شهر مقدس قم برگزار شد و زمینه‌های برای تداوم ارتباط میان مدیران شهری و جمع گروه‌های مختلف این اقشار ایجاد شد تا تعاملات، همکاری‌ها و ارتباطات فی‌مابین برقرار باشد.

افتتاح پروژه‌های شهری در مراحل مختلف و ارائه اهداف و تشریح چگونگی اجرای این پروژه‌ها نیز از دیگر راهبردهایی بود که به دنبال تبیین جهاد تحول شهر مقدس قم و تلاش‌های خادمان مردم در مجموعه مدیریت شهری به انجام رسید و در مناسبت‌هایی نظیر هفته دولت، دهه کرامت، دهه فجر، نیمه شعبان و ... پروژه‌های مختلف شهری مورد افتتاح و بهره‌برداری قرار گرفت، البته ذکر این نکته ضروری است که بنا بر دستور شهردار قم هیچ‌یک از پروژه‌های شهری از جمله پروژه‌های بزرگ تقاطع غیرهمسطح نماز، یا فاز پنجم محور عمار یاسر شامل بلوار حضرت جعفر طیار(ع)، ادامه تونل غدیر و تقاطع شهید اوسطی، پس از انجام کامل عملیات اجرایی و آمادگی کامل، معطل برگزاری مراسم و تشریفات رسمی افتتاحیه نشد و در اختیار مردم قرار گرفت.

تولید بیش از ۴۰۰۰ عنوان محتوای خبری با حداقل ۵۰ هزار بازنشر در رسانه‌های رسمی، به همراه بیش از ۵۰۰۰ محتوای فضای مجازی و بیش از ۳۵۰۰ دقیقه مستندسازی تصویری پروژه‌های شهری و تولید فیلم، کلیپ، موشن و





اهم پروژہ های ۱۴۰۲



فصل ہفتم

مقدمه

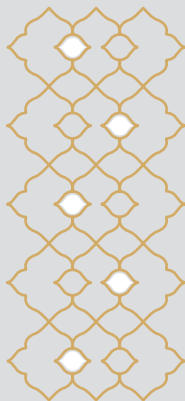
همان‌گونه که در فصول پیشین کتاب گزارش عملکرد سال ۱۴۰۲ شهرداری قم به آن اشاره شد، در این سال شهرداری قم اجرای بیش از ۱۰۰۰ هزار پروژه را در دستور کار داشته و با بودجه‌ای بالغ بر ۹۸ هزار میلیارد ریال انجام این پروژه‌ها را در مقیاس‌ها و هزینه‌های مختلف دنبال کرده است.

نمود بیرونی برخی از این پروژه‌ها برای عموم شهروندان ملموس بوده و علاوه بر حجم اجرایی آن، اهداف و اثرگذاری پروژه‌ها نیز با بهره‌برداری و افتتاح پروژه در معرض افکار عمومی قرار می‌گیرد؛ در مقابل نیز برخی پروژه‌ها وجود دارند که کمتر در معرض نگاه شهروندان قرار گرفته و ممکن است اجرای آن به دور افکار عمومی سالیانی چند به طول انجامد؛ از سوی دیگر نیز با توجه به وسعت جغرافیایی شهر، اجرای برخی پروژه‌ها در مناطق و محلات مختلف، باعث می‌شود که گاهی برخی از شهروندان در جریان اجرای این پروژه‌ها و اهداف و عملکرد آن نباشند.

از این‌رو معرفی پروژه‌های شهری در قالب‌های مختلف به‌ویژه استفاده از ظرفیت رسانه، از زمان آغاز مطالعات اولیه اجرای پروژه‌ها تا مراحل عملیاتی و بهره‌برداری از آن‌ها به‌عنوان پیوست اطلاع‌رسانی پروژه‌های شهری تعریف و همگام با اجرای بخش‌های مختلف پروژه این بُعد نیز در قالب‌های مختلف اطلاع‌رسانی و مستندسازی به انجام می‌رسد و با انتشار و انعکاس آن در قالب‌های مختلف رسانه‌ای از جمله محتوای خبری، تصویر، فیلم، کلیپ و ... سعی می‌شود تا شهروندان به‌عنوان ذی‌نفعان اصلی شهر و خدمات

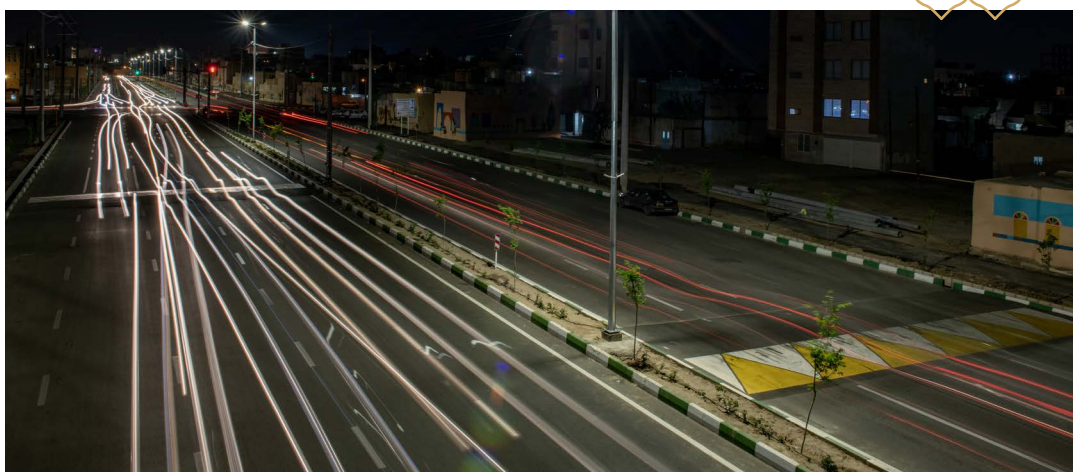
شهرداری، در جریان این پروژه‌ها قرار گیرند و در صورت نیاز از آن‌ها استفاده کنند.

در سال ۱۴۰۲ برخی از کلان پروژه‌های شهر قم مراحل پایانی خود را طی نموده و به مرحله بهره‌برداری رسیده و در اختیار مردم قرار گرفتند، در این فصل از کتاب، با انتشار تصاویر ۲۴ پروژه‌ی کلان شهری، مروری خواهیم داشت بر این پروژه‌ها که بهره‌برداری و افتتاح آن‌ها در سال ۱۴۰۲ انجام پذیرفته و در طول این سال در اختیار مردم قرار گرفته است.



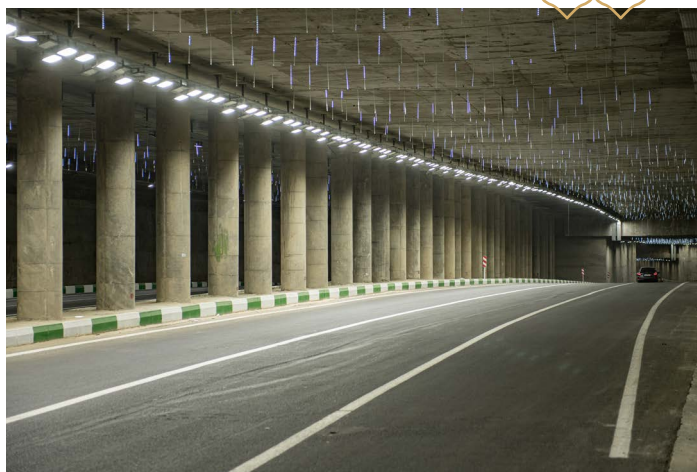
پروژه‌های فاز ۵ عمار یاسر

بلوار حضرت جعفر بن ابی طالب (ع)



پروژه‌های فاز ۵ عمار یاسر

ادامه تونل غدیر

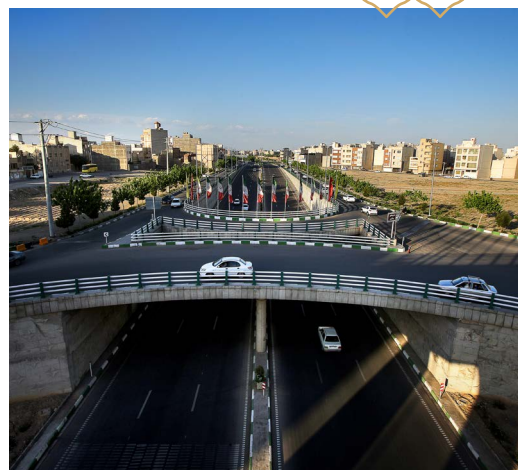
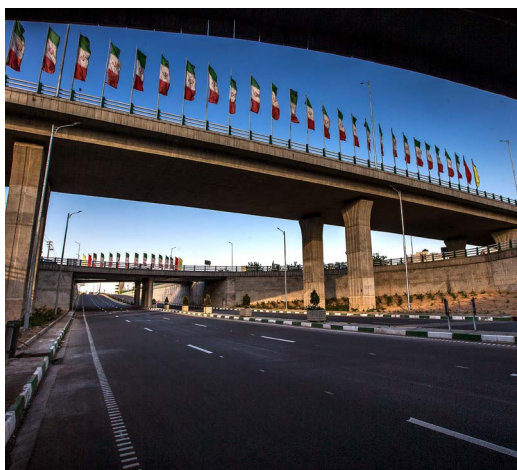


پروژه‌های فاز ۵ عمار یاسر

تقاطع شهید اوسطی



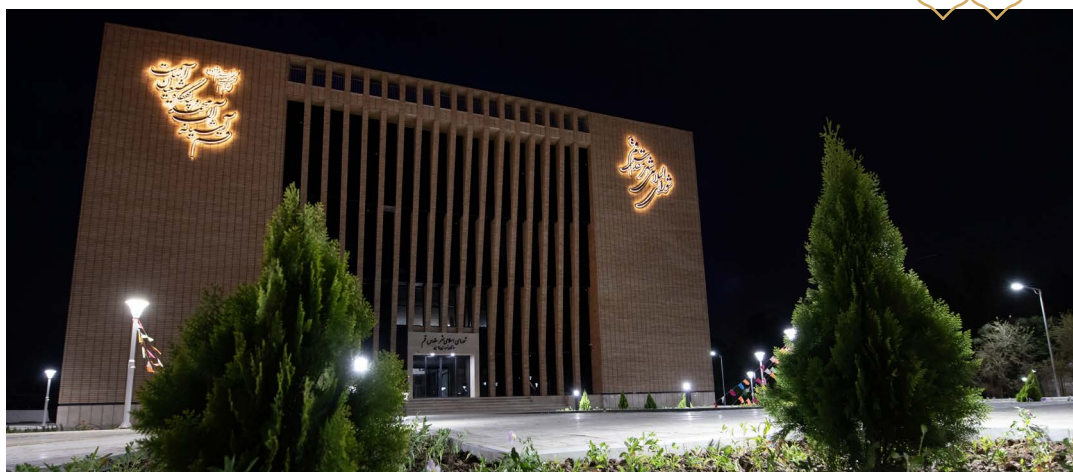
تقاطع غیرهمسطح نماز



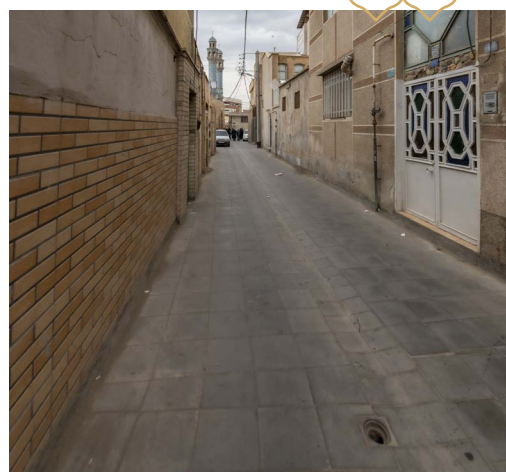
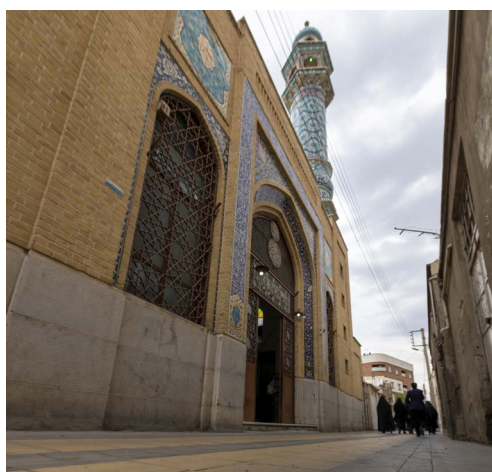
ساختمان اداری منطقه ۸



ساختمان شورای اسلامی شهر قم



بهسازی محورهای فرهنگی و تاریخی شهر



ایمن سازی کمربندی امام علی (ع)



آشیانه ایستگاه مرکزی آتش نشانی



شهربازی سرزمین شادی

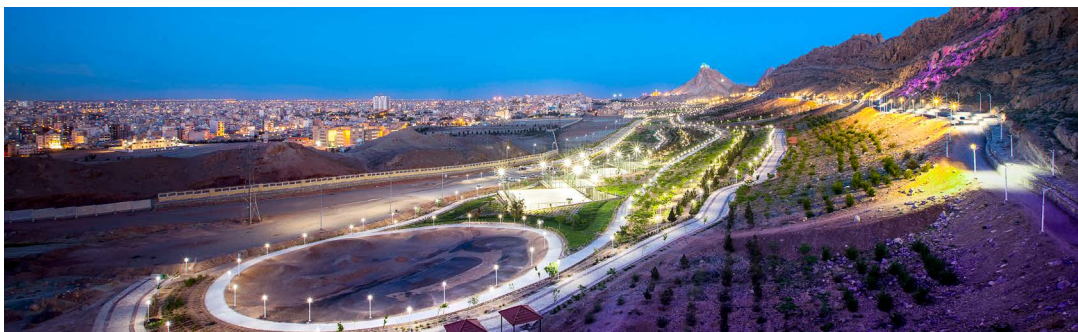
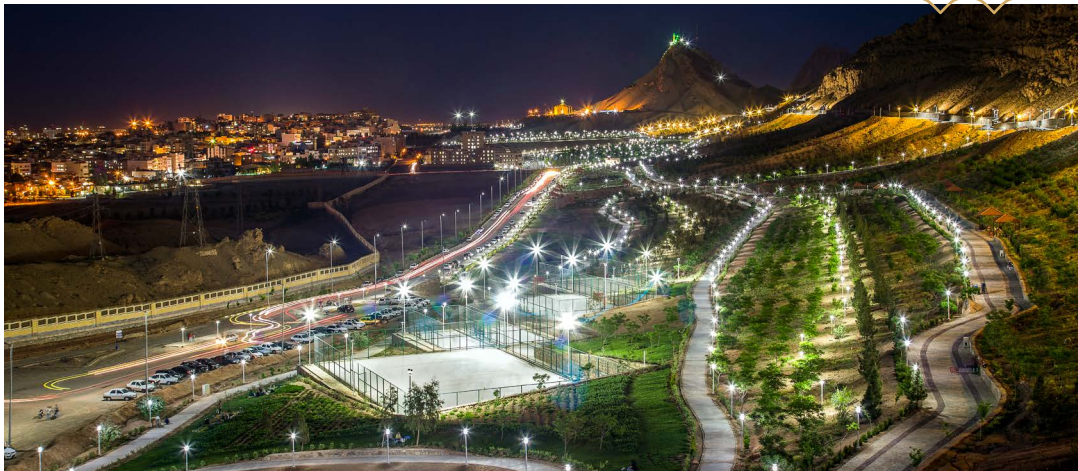


نیروگاه‌های خورشیدی

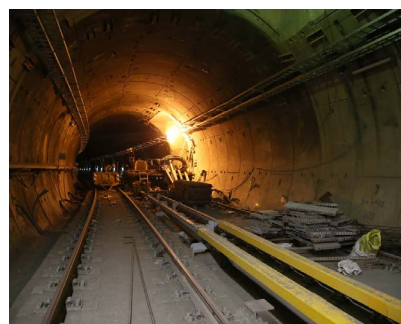
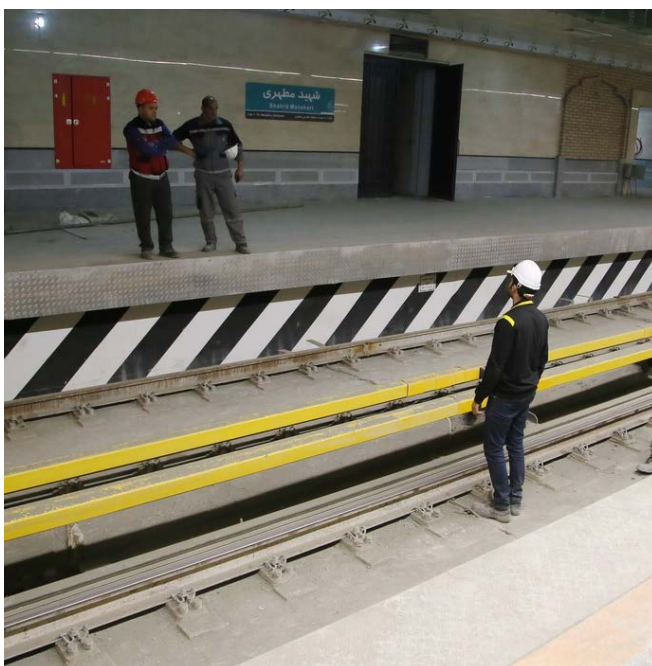
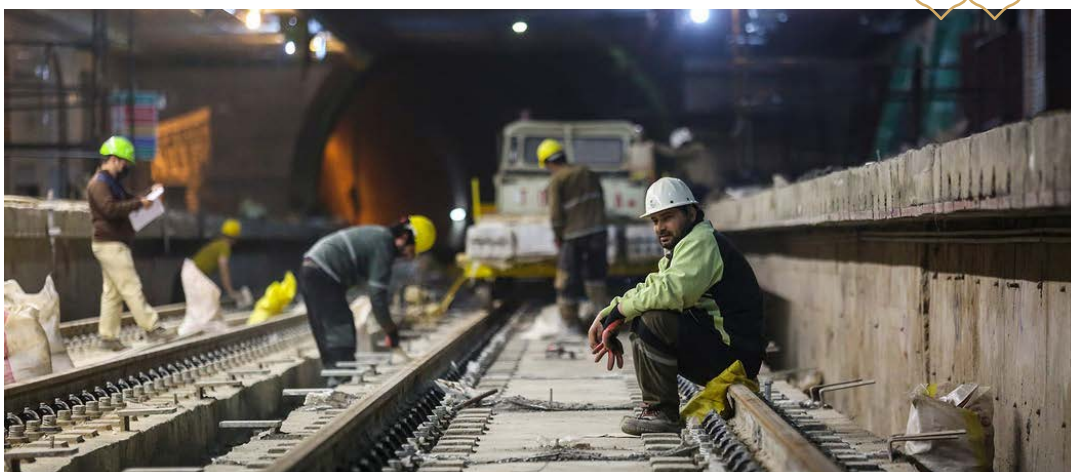




بوستان خضرنبی (ع)



متروقم

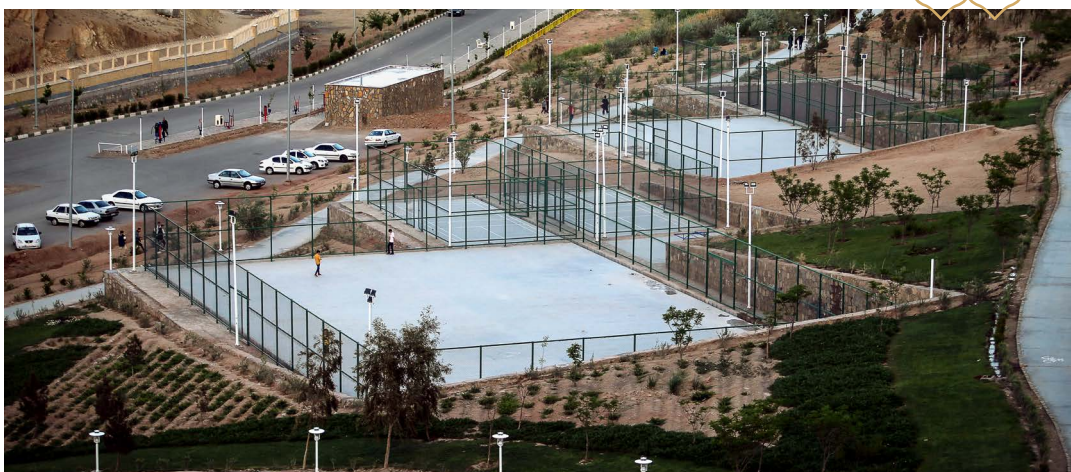




میدان شهید مطهری



زمین‌های ورزشی محله‌های شهر



نقاط غیرهمسطح شهدای پرواز





فصل هشتم



آئینه شهر



مقدمه

اجرای بسیاری از پروژه‌های شهری با توجه به برنامه زمان‌بندی اجرا و مشکلاتی که ممکن است در حین اجرا به وجود بیاید، در طول سالیانی متمادی دنبال شده و صورت می‌پذیرد تا در تداوم عملیات اجرایی پروژه، بهره‌برداری نهایی پروژه انجام گرفته و این پروژه‌ها در نهایت در اختیار مردم به عنوان ذی‌نفعان اصلی و بهره‌برداران آن قرار گیرد.

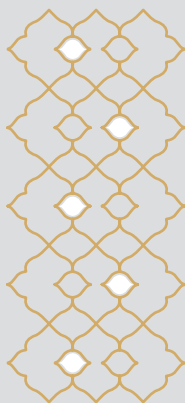
در شهر قم علی‌رغم تعریف پروژه‌های متعدد و گستردگی آن در سطح مناطق هشتگانه و به تبع آن وجود کارگاه‌های متعدد پروژه‌های عمرانی در حوزه‌های گوناگون نظیر احداث و تکمیل شبکه معابر و شوارع شهر، احداث ابنیه و مستحدثات شهری، ساخت بوستان‌ها و فضاهای عمومی شهر، احداث پل‌ها، تونل‌ها، زیرگذرها و تقاطع‌های غیرهمسطح، مجموعه‌ها و ساختمان‌ها با کاربری‌ها مختلف، بهسازی و روکش آسفالت و بسیاری از پروژه‌های دیگر که تحت عنوان پروژه‌های عمرانی تعریف شده و براساس اختصاص سهم بیش از ۸۰ درصدی بودجه شهرداری قم به مباحث عمرانی در مقابل امور جاری انجام می‌پذیرد، هیچ کارگاه عمرانی شهر تعطیل نبوده و تمامی پروژه‌ها با قدرت در حال ادامه فعالیت هستند.

علاوه بر پروژه‌های در حال اجرا، هر ساله در فرآیند تدوین و تصویب بودجه سال بعد، پروژه‌هایی جدید نیز برای شهر تعریف و اجرای آن در برنامه‌ریزی امور شهری لحاظ می‌شود تا پویایی شهر و رفع نیازهای مردم در ارتقاء سطح کیفیت زیست شهری به عنوان اصلی‌ترین و محور اقدامات، برنامه‌ها و عملکرد

شهرداری متوقف نشود و مسیر توسعه و اعتلای شهر تداوم یابد.

در سال ۱۴۰۲ علاوه بر به ثمر رسیدن تعداد زیادی از پروژه‌های عمرانی شهر قم، شاهد آغاز و ادامه عملیات اجرایی برخی پروژه‌های شهری و همچنین برنامه‌ریزی برای شروع برخی پروژه‌های عمرانی در سال ۱۴۰۳ بودیم، پروژه‌هایی که بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته در برنامه عملیاتی دوم شهر (قم ۱۴۰۴) و در راستای سند چشم‌انداز قم ۱۴۱۴ در آینده‌ای نزدیک شاهد اتمام اجرای آن خواهیم بود و زائران و مجاوران شهر مقدس قم از این پروژه‌ها بهره‌مند خواهند شد.

در این فصل از کتاب گزارش عملکرد سال ۱۴۰۲ شهرداری قم، مروری خواهد شد بر پروژه‌هایی که برنامه‌ریزی اجرای آن در سال بعد انجام پذیرفته و در مسیر رشد و تحول شهر قم، اجرای آن در دستور کار بخش‌های مختلف شهرداری قم قرار خواهد گرفت.



احداث پل بلوار شهید سلیمانی در تقاطع خیابان نیکاندیش



تقاطع محور فردوسی در بلوار شهید آیت الله صدوقی



بسط شرقی حرم مطهر (پروژه بزرگ احداث مجتمع خدماتی، رفاهی و پارکینگ طبقاتی)



پارکینگ عمومی امامزاده چهل اختران



احداث مسیرهای دسترسی تقاطع شهید حکیم



پارکینگ طبقاتی خیابان آیت الله طالقانی



احداث مسیرهای دسترسی تقاطع مدافعان سلامت



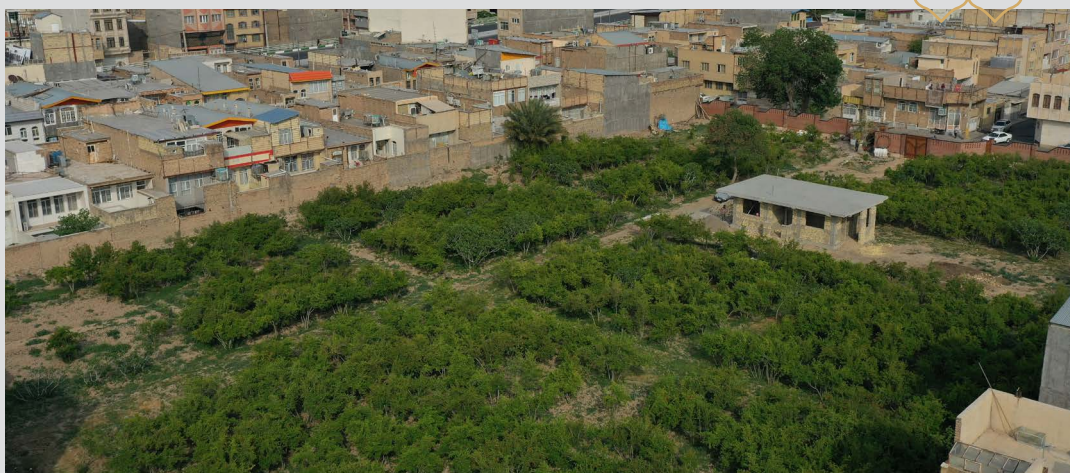
احداث باغ مزار مشاهیر



ادامه فاز ۵ عمار یاسر



بوستان خانوادگی منطقه ۲



مسیر تونل امام موسی صدر



عملیات بازگشایی خیابان شهدای دروازه‌ری



مسیر تونل بلوار شهید کبیری



فاز دوم ایستگاه مرکزی آتش نشانی | ساختمان فرماندهی



محل احداث تقاطع سه سطحه میدان سپاه



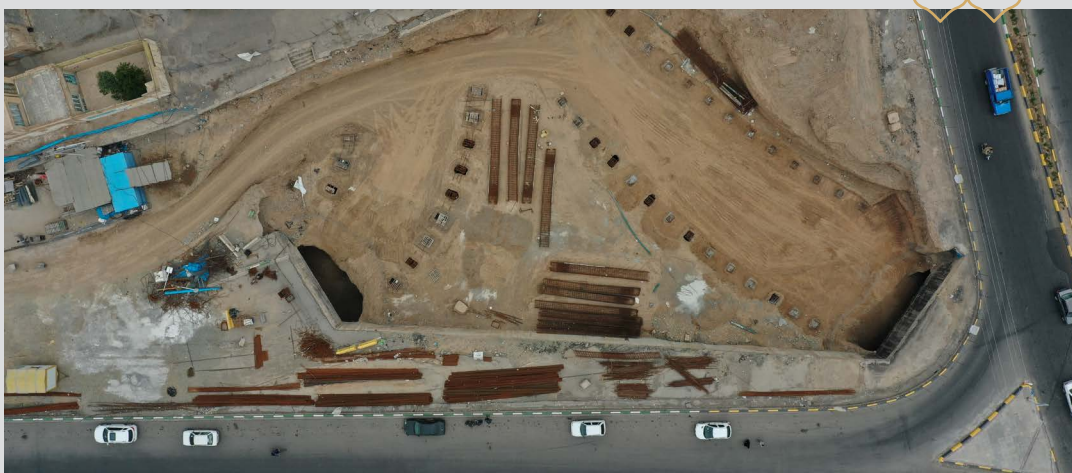
مجتمع ورزشی و آب‌درمانی بلوار امام موسی صدر



ایجاد زیرساخت‌های اراضی ۴۸ هکتاری پردیسان



دسترسی‌های شرقی تونل غدیر به بلوار پیامبر اعظم (ص)



محل احداث تقاطع غیرهمسطح بلوار حافظ



مجموعه آموزشی آتش نشانی



سخن پایانی

در چهارمین مجلد از مجموعه "قم در مسیر تحول" سعی شد تا اهم اقدامات و عملکرد بخش‌های مختلف شهرداری قم در انجام مأموریت‌های گسترده مدیریت شهری طی سال ۱۴۰۲ در قالب‌های مختلف جمع‌بندی و ارائه شود تا زمینه تبیین این اقدامات و مستندسازی آن برای استفاده علاقه‌مندان و اطلاع‌ذی‌نفعان این خدمات فراهم شود.

هر چند ماحصل و خروجی تلاش خادمان شهر مقدس قم، در جای جای این شهر و در اجرای پروژه‌های مختلف و اثرگذار مشهود است و ملموس، قطعاً نقاط پیدا و پنهان بسیاری نیز در اقدامات مجموعه شهرداری قم باقی‌مانده است که در پایان با به نتیجه رسیدن این اقدامات و بهره‌برداری از پروژه‌های در حال اجرا و آغاز عملیات اجرایی پروژه‌های آینده شهر قم، به این موضوعات نیز پرداخته خواهد شد.

تهیه این مجموعه به همت اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری قم انجام پذیرفت و در آینده نیز ارائه مستندات از این دست، در بازه‌های زمانی مورد اهتمام و تأکید قرار داشته و در این مسیر پذیرای هرگونه پیشنهاد و انتقاد در راستای غنای مطالب و اثرگذاری بیشتر آن خواهیم بود.